Vrei să fii DETECTIV?

SE ŞTIE cât de mare este interesul publicului, pentru tot ce priveşte criminologia şi cercetările poliţiei. Care dintre voi nu a visat să fie cel puţin odată în viaţă detectiv? Aproape că dorim un concurs de împrejurări, care să ne dea posibilitatea să fim şi noi odată detectivi...

Interesul de mai sus reese şi din pasiunea cu care cititorii urmăresc literatura criminalistică, relatarea faptelor diverse din ziare, romanele poliţiste, din foiletoanele, dările de seamă ale proceselor dela juraţi, — ca să nu mai vorbim de cinema, care a modernizat, mai ales cel sonor, melodrama poliţistă de eri, cu un succes extraordinar.

Intre această literatură criminalistică şi metodele reale ale poliţiei, există o identitate uimitoare, iar în cele mai multe cazuri, invenţiunile romancierilor în această materie, au precedat metodele reale. Cu alte cuvinte: nu odată poliţia a adoptat sistemele imaginate de romancieri, cari au trasat cu anticipaţie programul urmat de poliţiştii veritabili. Aşa dar, dacă vrei să fii detectiv, citeşte literatura poliţistă.

Un mare detectiv ştiinţific al zilelor noastre, d-rul Locard, scrie:

„Analogia rămâne singurul mod logic, aplicabil în toate cazurile unde insuficienţa probelor indiciale (care dau indicaţii asupra identităţii criminalului, cum ar fi amprentele digitale. N. R.), *nu permite a se raţiona inductiv. In acest caz, anchetatorul trebue să posede terenuri de comparaţie. De aci, necesitatea pentru criminalogist,* a erudiţiei în literatură senzaţională..."

Vedeţi dar, că sfatul nostru are o bază foarte serioasă.

* * *

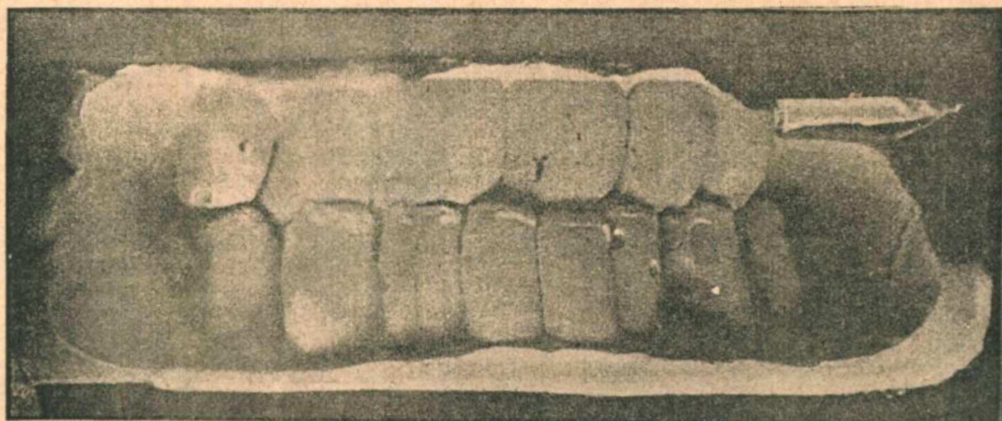
Să urmărim acum, prin operele cele mai de seamă, care a fost evoluţia literaturei poliţiste.

Găsim primul exemplu literar de cercetare technică, în Voltaire, şi anume în nuvela *Zadig*, cap. III. Zadig determină prin examenul urmelor lăsate, caracteristicele unui cal şi ale unui câine pierdut.

In *Les Forestiers* de Dumas, — „Pădurarii" — un paznic descoperă după amprente pe asasin şi disculpă pe un nevinovat.

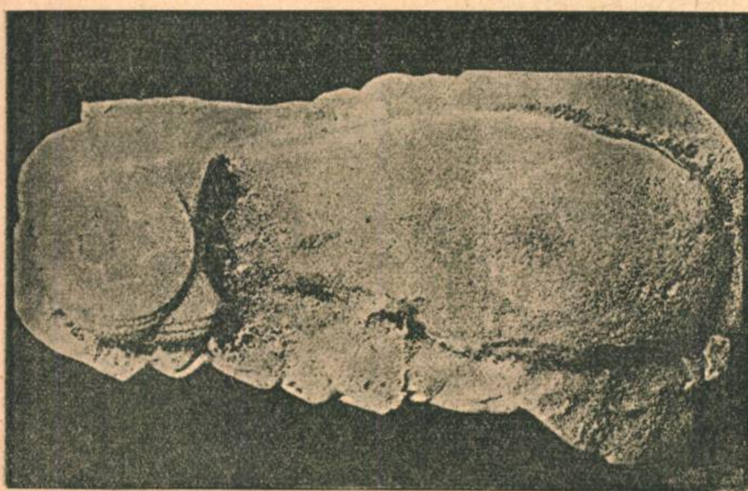
In faimosul *Rocambole*, nu se întrebuinţează totuş mijloace technice interesante.

Adevăraţii precursori ai detectivismului modern, sunt: *Dupin* al lui Edgard Poë, *Lecoq* al lui Gaborian, *Sherlock Holmes* de Conan Doyle.

Urme de dinţi într'o prăjitură.

Sus: *Tiparul în ghips al unei urme de gheată;* dr. jos: *urme de unghii într'o pastă.*

MISTERUL MARIEI ROGGERS

Edgard Poë — scrie Locard — era de părere că detectivul trebue să aibă multă imaginaţie. Eroul său, Dupin, spune că observaţia e lucru secundar, că nu trebue să-ţi pierzi timpul a reconstitui crima prin ridicarea urmelor, fiindcă nu din fundul văii se poate vedea adevărul, ci de pe înălţimea muntelui. Astfel construeşte Dupin, — după ce a citit numai câteva reportagii de ziar, — o ipoteză care explică misterul Mariei Roggers: nu-i mai rămâne decât să verifice la faţa locului această ipoteză, care de altfel este exactă.

Nu trebue să uităm că afacerea Marry Roggers nu este o ficţiune, ci că faptele s'au petrecut la New-York. In timp ce justiţia renunţase să deslege acest mister, Edgar Poë, prin ipoteza pe care o împrumută lui Dupin, a descoperit pe vinovat.

Maria Roggers era o lucrătoare foarte frumoasă şi puţin cam cochetă, care a dispărut prima oară timp de o săptămână, cu 5 luni înainte de drama în care a intervenit Dupin. In afară de acest incident, Maria părea cinstită: ea era de altfel logodită cu un om de treabă, care o iubia foarte mult.

A părăsit într'o dimineaţă atelierul, şi nimeni n'a mai ştiut ce a devenit, când, după cinci zile, i se găsi cadavrul plutind pe Hudson. Trupul prezenta numeroase răni, în jurul gâtului, avea strâns un ştreang. O primă problemă se pune: a identităţii cadavrului. Dar s'a găsit într'un boschet vecin cu râul, diferite obiecte, care au aparţinut Mariei şi de acolo urmele unui corp târât până la râu. In boschet se vedeau indiciile unei lupte violente şi îndelungi. Poliţia a ajuns la certitudinea, că Maria a fost victima unei bande de vagabonzi.

Or, aci triumfă Dupin: el arată, prin metoda analitică şi fără observaţie directă (din ce citia în gazete), că tânăra fată, dacă ar fi fost atacată de o bandă, nu s'ar fi putut împotrivi, şi că în acest caz nu ar fi urme de luptă, că, de altă parte, dacă mai mulţi oameni ar fi dus cadavrul spre râu, ei nu ar fi târât corpul victimei, ci l-ar fi dus pe sus; că ei nu ar fi uitat obiecte grav denunţătoare la locul crimei; că n'ar fi spart o balustradă, ci că ar fi trecut cadavrul pe deasupra ei, că, în fine, ei nu ar fi avut nevoe să lege o frânghie de gâtul victimei, ca să târască de ea cadavrul,

St.: *amprentă digitală de om;* dreapta: *amprentă digitală de cimpanzeu*

ceeace indică un om singur şi epuizat de efortul de a transporta cadavrul la râu. Aşadar, Maria nu a murit victimă a unei bande, ci a unui singur om.

Cine e acest om? A venit probabil cu o barcă, şi a putut-o face să dispară la loc sigur; aşadar el are libera trecere prin aceste locuri, ca un stăpân. Pe de altă parte, omul cu care fata dispăruse prima oară, era un ofiţer de marină şi

timpul care despărţea aceste două dispariţii, corespunde timpului dintre anumite două călătorii pe mare. ale unui vapor. Iată asasinul aprcape de a fi identificat.

Verificându-se ipoteza, s'a constatat că într'adevăr, ofiţerul de marină, reintors după o călătorie pe mare al vasului său, a ucis pe Marry Roggers.

ANALIZA ŞI OBSERVAŢIUNEA

Studiul lui Poë este tot atât de important pentru poliţiştii ca şi studiul clasicilor pentru scriitori. Metoda lui Dupin, adică a lui Edgar Poë, este cu totul opusă metodei lui Scherlock Holmes. In Poe, misterul Mariei Roggers este o elucidat dela birou, din simple tăeturi din ziare. E deci o metodă de analiză, de raţionament, pe când a lui Holmes este de observaţiune directă, la faţa locului, a amănuntelor, din care apoi trage concluzii. Poë nu se ocupă de detalii, ci priveşte faptul în general, în ansamblul episoadelor ce-l compun. El înlocueşte cercetarea urmelor din Doyle, prin pătrunderea psichologică în sufletul criminalului, fie citind în sufletul unui criminal cunoscut, prin identificarea cu gândul acestuia, datorită forţei intuitive a imaginaţiei poliţistului, fie determinarea unui criminal necunoscut, ca în *Indoitul asasinat din str. Morgei*, unde bizareria detaliilor permite cercetătorului să facă deducţia, că asasinul este un urangutan.

Astfel reconstitue Dupin, numai prin raţiune, fără să recurgă deloc la observaţia directă, povestea tinerei fete, omorâtă de un ofiţer de marină, şi aruncată în apă.

Locard găseşte un singur cusur metodei lui Poë: ea cere ca poliţistul să fie un geniu. Dacă e mai puţin geniu însă, e bine ca detectivul să recurgă şi la observaţia directă. In ce priveşte educaţia şi instrucţiunea poliţiştilor obicinuiţi metoda lui Holmes, a cercetării urmelor lăsate de asasin este mult mai rodnică, decât metoda pur raţională.

PERFECTUL DETECTIV

Tipul poliţistului de mâine, ne este descris de Gaborian: un tip real, deşi anticipat. Gaborian a creeat realismul poliţist, reproducând cu precizie anchetele, în toate detaliile lor.

In *Afacerea Lerouge* apare un adevărat detectiv modern: Tabaret. Metoda sa constă din două operaţiuni: 1) examinarea la faţa locului, 2) reconstituirea, în urma acestei examinări, a unei ipoteze, care să determine identitatea psichologică şi socială a criminalului. Tabaret inventează pe loc, în mod spontan, mijloace ingenioase. Ipoteza trebue să se aplice tuturor detaliilor, altfel e falsă.

Lecoq va proceda la fel.

In *Crime d'Orcival*, Lecoq are de constatat, dacă într'adevăr într'un pat a dormit cineva, sau e numai o simulare. Adesea poliţistul are de dejucat pe acei simulatori, cari „machiază" locul, pentru a-şi creea un alibi, în care scop deranjează aşternutul, ca să se creadă că au dormit în pat.

Lecoq spune:

— Băgaţi mâna, ca mine printre plapămă şi cearşaf; simţi o rezistenţă, care n'ar exista, dacă picioarele s'ar fi alungit în acest loc. Dar asta nu e nimic. Să trecem la a doua saltea. Nimeni nu se gândeşte la a doua saltea, când „face" sau deranjează patul. Or, această a doua saltea, dacă e perfect întinsă, e semn că nimeni, nu s'a culcat în pat...

Intr'adevăr, greutatea trupului unui om, ar fi lăsat urme şi în a doua saltea.

După ce îşi culege astfel date precise, cu ajutorul observaţiei directe, Lecoq face o ipoteză generală.

SHERLOCK HOLMES

D. Hytier spune că Sherlock Holmes realizează asupra lui Tabaret şi Lecoq, imensul progres al unei educaţiuni poliţiste sistematice şi specializate. Invăţământul ce se dă în laboratoarele moderne, realizează sugestiunile acestui precursor al poliţismului sintetic.

De altfel, Sherlock Holmes a inspirat pe mulţi poliţişti, şi chiar d. Locard, şeful laboratorului de identificări dela Bordeaux, declară, în cunoscutele sale lucrări, că l-a imitat, în cercetările asupra prafului de pe haine şi petelor de noroiu.

Metoda lui Holmes este mai rapidă ca a lui Dupin, şi constă din observaţie şi deducţie pe loc.

Este interesant totuş de notat, că din vastul catalog al mijloacelor de cercetare, întrebuinţate de Sherlock Holmes, lipseşte cea mai principală: amprenta digitală! Aşadar, Holmes a îmbătrânit şi el. Sherlock Holmes al copilăriei noastre, nu mai este idealul perfectului detectiv. El nu cunoştea amprenta digitală, care face azi baza cercetărilor în detectivismul de laborator.

Se spune ades că poliţistul de azi e un detectiv de laborator şi atâta tot. Este inexact. O mare parte din arta detectivului, o face iniţiativa şi ingeniozitatea personală; din acest punct de vedere, Sherlock Holmes rămâne un model vecinic.

URMELE DE PAŞI

Dacă Holmes n'a cunoscut amprenta digitală, vă amintiţi însă desigur ingenioasele lui cercetări, în ce priveşte urmele de paşi.

Nimic nu e mai folositor, pentru cel ce se pregăteşte în vederea profesiunei de detectiv, decât să se antreneze a citi acest fel de urme. E o muncă amuzantă şi extrem de uşoară, cel puţin în formele ei simple.

Hans Gros povesteşte cum s'a exercitat în acest fel de cercetări. Iată relatarea pitorească a unei astfel de operaţiuni experimentale:

Detectivul urmăreşte paşi pe şosea; el descoperă ce a făcut cel care a lăsat urmele. A întâlnit pe un cunoscut. Urmele sale traversează oblic, drumul, ale omului ce venia din direcţia opusă, la fel. Amândoi au vorbit îndelung, fiindcă şi-au schimbat ades poziţia. Unul din ei şi-a golit pipa, fiindcă se află cenuşe pe drum. Şi-a aprins-o din nou, fiindcă mai multe chibrituri de curând stinse, se află pe jos. Unele din ele sunt apăsate în pământ, în praf, de către tocurile ghetelor...

Şi-a continuat drumul, dar nu mai e singur. E însoţit de prietenul său. Pipa a ars bine şi ea avea tabac tare, fiindcă fumătorul a scuipat ades, lângă aceste urme de paşi. Al doilea om e de talie mai mică, deoarece dacă numărăm exact, găsim, pentru zece paşi ai omului nostru, unsprezece de ai însoţitorului său, care are, în consecinţă, picioarele mult mai scurte.

La 60 de paşi, zărim o cârciumă şi urmele lor conduc la ea. Regăsim urma, o recunoaştem; suntem siguri că e ea. Totuşi are un aspect nou, căci se află când spre marginea drumului, când spre mijloc, când urmele se depărtează între ele, când se încrucişază; vedem când paşi mari, când mici: a stat mult timp la cârciumă...

* * *

Or, toate aceste mijloace şi metode, sunt descrise plastic în literatura poliţistă. Aşadar: vrei să fi detectiv? Citeşte romane poliţiste.

S. V.

EXPERIENŢA (Urmare din pag. 4-a)

Omului pe care-l vedeţi aci, nici nu i-am deschis măcar vâna. El a crezut-o numai, aşa cum aţi crezut-o şi dv.

Fiziologul se apropie de bae, în care pacientul mai zăcea în nesimţire, îi ridică braţul stâng, — de pe care se scurse apa roşie, — il şterse şi-l ridică în plină lumină.

O oarecare mândrie se citea pe faţa lui Halpherson şi nu se putu reţine, să nu afişeze un surâs de mulţumire. Ca şi cum ar fi avut de ţinut o prelegere în faţa studenţilor, începu:

— „Observaţi vă rog, că nu există nici cea mai mică urmă de sângerare. L-am sgâriat numai foarte puţin, cu vârful scalpelului şi odată cu cufundarea mânii în apă, am strivit o fiolă de carmin. In modul acesta simplu, apa din bae s'a roşit încet-încet. I-am dictat omului toate stările individului căruia i se scurge sângele şi el mi-a respectat toate sugestiile până la leşinul adânc, în care mai zace încă... Intr'adevăr, o experienţă interesantă..."

— „V'a reuşit mai bine decât v'aţi fi aşteptat", spuse de-odată profesorul Moffat, care examinase între timp pacientul. „Omul este mort!"

In laborator se făcu o tăcere lugubră.

— „N'are importanţă... un ucigaş care ar fi fost executat în orice caz", murmură Jeffries printre dinţi.

...Şi totuş... profesorul Halpherson era mai palid ca de-obicei...

In româneşte de NORIM

Tragedia din MENEMEN

Şeicul Essat în vârstă de 93 ani, care a murit în închisoare, înainte de pronunţarea sentinţei.

MICUL orăşel Menemen din Anatolia, care ţine de vilaetul Smirnei, — vilaet se numeşte în Turcia ceea ce la noi este un judeţ, — părea adormit în dimineaţa posomorită a anotimpului ploios. Era în ziua de 23 Decembrie 1930. Rari trecători cu turbane şi cu picioarele goale, străbăteau piaţa din centrul acestui orăşel.

Iată însă că deodată un zvon porni — nu se ştie de unde, — pe şoptite:

— Vine Şeicul Esat!...

Locuitorii începură să iasă din case, îndreptându-se spre spre piaţă. O rumoare surdă ca un zumzet de albine, umplu oraşul.

— Vine Şeicul Esat!...

Un hoge, urmat de câţiva locuitori, porni în întâmpinarea Şeicului.

Vestea despre Şeicul Esat ajunsese până în acest orăşel din Anatolia. Se credea că Şeicul e trimisul Profetului pe pământ, şi acest mesager divin era aşteptat cu nerăbdare în satele din Anatolia, ca să spună poporului cu ce misiune l-a însărcinat Profetul.

Lumea se adunase în piaţă, când sosi Şeicul Esat împreună cu adepţii săi.

Şeicul e un bătrân de 93 de ani, dar se ţine încă drept şi în privirea lui încruntată, se citeşte multă energie, — o energie sălbatecă până la cruzime. Are barba albă, îngrijită, şi poartă pe umeri un fel de hlamidă cu blană pe margini şi pe poale. Sub turbanul alb, ochii săi par diabolic de negri. Nu are nimic din blândeţea unui Messia...

Solemn, înaintează urmat de suita sa, în care se remarcă îndată Şeicul Ali, fiul Şeicului Esat. Ali are 64 de ani. In fine, dervişul Mehmet Emin, un negustor de stofe Iosef Maim, din chiar oraşul Menemen, şi mai ales numeroşi hogi, preoţi musulmani.

Cu o zi înainte, o telegramă pornise dela autorităţile din Smirna, prin care guvernul era informat, că Şeicul Esat împreună cu adepţii amintiţi mai sus, s'au adunat de mai multe ori în consfătuiri secrete, pentru a conspira contra ordinei în Stat...

In piaţa din Menemen, poporul îşi păstra calmul său oriental. El venise atras de curiozitate, ca la un spectacol nou, făcând roată în jurul conspiratorilor.

Incepu atunci o adevărată întrunire publică sub cerul liber, care fu o vădită demonstraţiune ostilă guvernului.

Şeicul Esat vorbi, pe un ton inspirat poporului, spunându-i că e trimisul Profetului, ca să dărâme Republica, şi să reîntroneze Cheriatul, cu alte cuvinte Califatul străvechiu.

Impreună cu voi toţi, credincioşii lui Mahomed — vorbi bătrânul Şeic, — şi cu ajutorul divin al Profetului care este de partea noastră, vom doborî guvernul necredincios, vom cuceri apoi China, printr'un răsboiu sfânt, vom converti pe evrei la Islamism şi vom înfige drapelul nostru verde la Berlin! Vom institui astfel pe pământ, domnia Profetului!

Un om se desprinse tiptil din mulţime, se furişă până la marginea satului, unde, la un han îl aştepta un motociclist militar. Omul, cu turban şi în picioarele goale, sări în ataş şi motocicleta porni pocnind.

Ea se opri mai departe, la marginea unui crâng, unde se afla adăpostit un detaşament de soldaţi.

Un tânăr ofiţer eşi din crâng.

Omul în picioarele goale sări din ataş şi dădu raportul. Era desigur o iscoadă, un spion:

— Şeicul aţâţă mulţimea, vrea să cucerească Berlinul şi să supună China!

Tânărul ofiţer, un băiat de 21 de ani, anume Kublay Bey, isbucni într'un râs sănătos:

— Să cucerească Berlinul!... Ce poznaşi! Ce ridiculi!... Şi pentru asta s'a speriat guvernul?...

In adevăr, Kublay Bey primise ordinul să plece în fruntea unui detaşament militar la Menemen, ca să risipească pe rebeli. Ofiţerul, înainte de a face uz de arme şi de a vărsa sânge, trimesese o iscoadă. Amuzat de partea ridiculă a rebeliunii, Kublay îşi lăsă soldaţii în crângul din marginea orăşelului şi se duse singur la Menemen. Ajuns în piaţa oraşului, îşi făcu loc printre cei

Un hoge executat. Jos: Dervişul Mehmet Emin, cel care a decapitat pe tânărul sublocotenent.

cari căscau gura la „revoluţie", şi se adresă Şeicului Esat, spunându-i că a primit ordinul să tragă în mulţimea din piaţă.

— Totuş, urmă tânărul ofiţer, nu vreau să vărs, inutil, sânge. Vă rog să vă risipiţi în linişte şi să-mi predaţi pe capii mişcării.

El vorbi cu înflăcărare mulţimei, pledând cauza guvernamentală, dar această asistenţă de orientali impasibili, îl asculta fără nici un entuziasm, tot atât de calmă cum ascultase şi cuvintele Şeicului rebel.

Văzând indiferenţa şi apatia pe care poporul o arăta în faţa acestui incident, Şeicul Ali, fratele şefului mişcării, scoase un pistol lung, ţinti pe ofiţer şi trase, glonţul făcu să sboare urechea dreaptă a ofiţerului. Se auziră câteva ţipete de spaimă şi câteva izbucniri de râs. Focul de pistol fu însă ca un semnal. Ceilalţi şefi ai reacţiunei, se năpustiră asupra ofiţerului, îl imobilizară. In complecta apatie a publicului, Şeicul Esat porunci ca ofiţerul să fie schingiuit: i se taie nasul, fu bătut în mod sălbatec, i se scoa-

se un ochiu. Epuizată, dar încă în viață, victima fu legată de un stâlp.

Atunci, Dervişul Mehmet Emin se apropie cu un ferestreu de tăiat lemne şi apropie lama dinţată de gâtul bietului băiat, care gemea sfâşietor. La un semn al Şeicului Esat, dervişul începu să tae gâtul victimei cu ferestrăul, ca pe un lemn. Sângele ţâşnea la fiecare du-te-vino al lamei, ce rupea carnea şi beregata cu dinţii ei de metal... Capul căzu...

* * *

După această sângeroasă ispravă, la care locuitorii din Menemen asistară cu cea mai desăvârşită seninătate, şefii reacţionarilor înfipseră capul tăiat în vârful prăjinei unui steag verde, cu emblema răsculaţilor, şi-l purtară în triumf pe străzile oraşului.

Şeicul Ali, în vârstă de 64 ani, fiul șeicului Essat capul rebeliunii. Sus : Unul din ucigașii tânărului ofițer.

Indată ce prinse de veste, guvernul decretă starea de asediu în tot ţinutul Smirnei iar principalii autori ai rebeliunei fură arestaţi şi deferiţi unei Curţi Marţiale, instituită ad-hoc, în scopul de a judeca pe condamnaţi.

Curtea Marţială a ţinut mai multe şedinţe, dând apoi sentinţa, care a fost depusă pe biroul Marei Adunări Naţionale a Turciei, spre aprobare.

Prin această sentinţă au fost condamnate la moarte 28 de persoane.

Şeicului Esat, condamnat şi el la moarte, i s'a strămutat pedeapsa în 24 ani de închisoare, dată fiind vârsta sa prea înaintată, pentru a i se putea aplica pedeapsa capitală. După cum am arătat, el avea 93 de ani.

Zori ploioase de iarnă orientală. Suntem în 4 Februarie 1931.

Un pâlc de ofiţeri şi de domni în frac, escortaţi de paznici şi de soldaţi, pătrund în celula bătrânului Esat, ca să-i citească sentinţa. Şeicul e întins pe pat ; pare că doarme. Sgomotul uşei masive şi al paşilor, nu l-a trezit. E nemişcat.

Un ofiţer îl bate pe umăr, ca să-l trezească. Şeicul nici nu tresare. Un gardian voind să-l zmucească, trupul şeicului rămâne inert. I se ridică o mână, şi mâna cade ca un lemn.

— E mort!...

Şeicul Esat, cel care a visat să supună China şi Berlinul, a murit în închisoare în ajun de a i se citi sentinţa.

Din celula sa, autorităţile au pătruns în celelalte 27 de celule, trezind pe rebeli, ca să le anunţe sentinţa.

Execuţiunile au avut loc în piaţa oraşului Menemen. Două zeci şi şapte de spânzurători au fost ridicate. De ele, au fost atârnaţi pe rând, şefii mişcării, îmbrăcaţi în halate albe şi având pe piept afişată greşala lor. Fu astfel spânzurat fratele lui Esat, Şeicul Ali, negustorul Iosef Haim, câţiva hogi...

Un oarecare Bozanli Ismail Hussein, condamnat de asemeni la spânzurătoare, pe când era condus la locul supliciului, reuşi să se smucească din mâinile gardienilor şi să fugă. Cum nu se luminase bine de ziuă,, jandarmii nu l-au mai putut prinde...

Dervişul Mehmet Emin, care tăiase capul ofiţerului cu ferăstrăul, a fost spânzurat chiar de stâlpul de care legase pe ofiţer.

Fugarul, Hussein, n'a fost prins cu toate cercetările, deşi comandantul stării de asediu a publicat un manifest, prin care anunţa că persoana care va găzdui pe fugar sau va tăinui locul unde el se află va fi ea însăşi condamnată la spânzurătoare.

Hussein a fugit desigur în munţi, unde s'a ascuns...

* * *

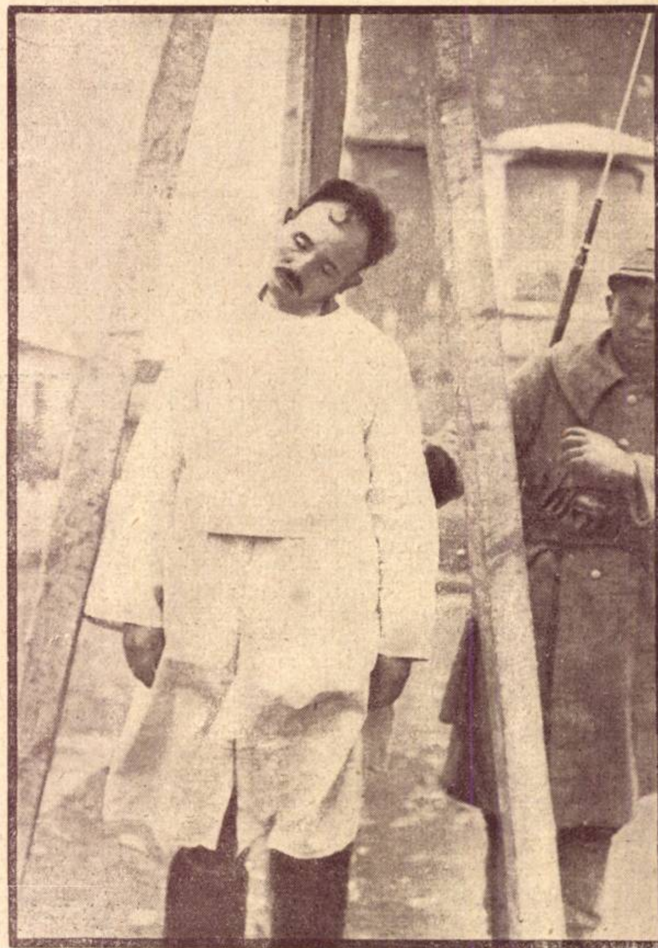
O ultimă telegramă ne anunţă însă că Hussein a fost prins şi executat.

Ii era dor de soţie...

Şi dorul l-a mânat înapoi la Menemen, deghizat în derviş, iar prietenii la cari a vrut să tragă, l-au denunţat autorităţilor, îngroziţi de textele crude ale legilor marţiale şi de puterea Ghaziului.

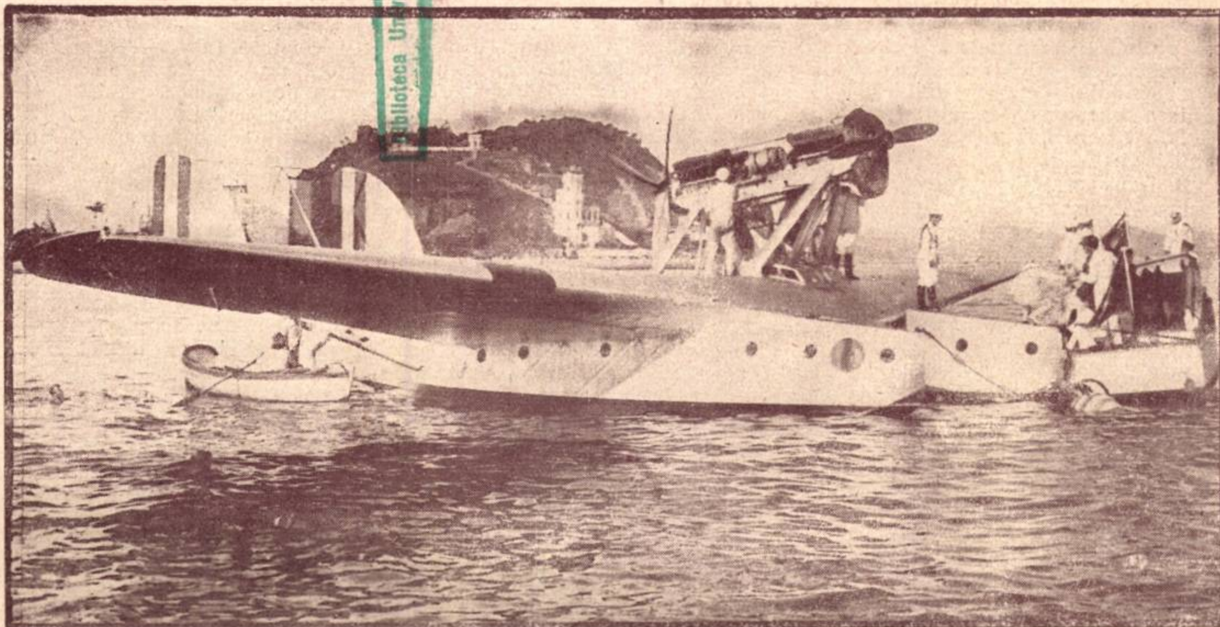
Şi pe aceeaş piaţă, — pe care cu câteva zile înainte, fuseseră spânzuraţi tovarăşii săi de conspiraţie, — se legăna solitar corpul lui Hussein, gâtuit de o funie subţire, prinsă de trei lemne fixate în piramidă. S. V.

Jos: *Singurul participant străin la conspirația reacționarilor turci, condamnat la moarte : Iosef Haim din Menemen.*

Raidul hidroavioanelor italiene

(DELA CORESPONDENTUL NOSTRU SPECIAL DIN BRAZILIA)

Rio de Janiero, 15.I.1931

AVIAȚIA italiană a învins definitiv Atlanticul de Sud.

Azi la orele 5 p. m., cele două milioane de locuitori ai celui mai frumos oraş din lume — Rio de Janeiro — au asistat emoționați la sosirea escadrilei aeriene, de sub comanda generalului Italo Balbo, ministrul aeronauticei italiene, care a marcat astfel una din cele mai strălucite etape, în lupta omului pentru cucerirea şi dominarea aerului.

St.: *Avionul ministrului Balbo, în rada portului Rio. Ministrul se află pe aripă.* Jos: *Hidroavioanele în formație, după amerisare.*

Sus: *Ministrul Balbo îmbarcându-se după sosire, pe șalupa guvernului brazilian.*

Parcursul total e de 10.350 km. împărțit în 7 etape :

Orbetello-Cartagena	1.200 km.	= 7½	ore;
Cartagena-Kenitra	700 km.	= 4½	ore;
Kenitra-Villa Cisneros	1.600 km.	= 10½	ore;
Villa Cisneros-Bolama	1.500 km.	= 9½	ore;
Bolama-Natal	3.000 km.	= 18	ore;
Natal-Bahia	1.000 km.	= 6½	ore;
Bahia-Rio de Janeiro	1.350 km.	= 8½	ore;

Aparatul ales a fost hidro-avionul Savoia-Marchetti, Atlantico S. 55, monoplan bi-motor, echipat cu motoare Fiat A 22-R, cu reductor, de 560 HP., fiecare. Toate amănuntele au fost prevăzute la organizarea echipamentului, pentru a permite un sbor științific, ziua sau noaptea, în formațiune permanentă. Stațiunile de radio, în special, — un model absolut nou şi practic, — au fost de o eficacitate extraordinară la menținerea legăturii între aparatele în sbor.

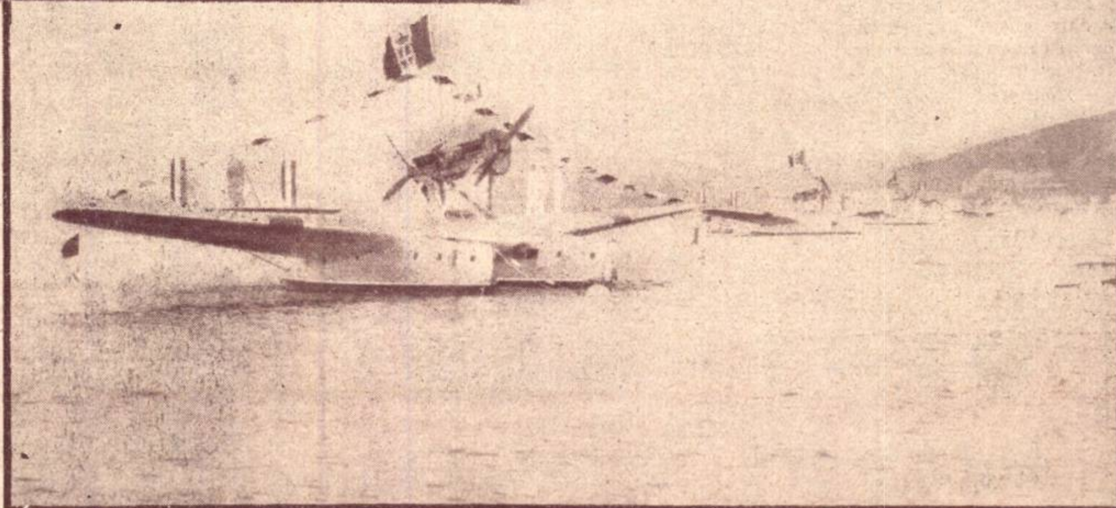
Echipajul celor 12 avioane a fost ales dintre cei mai buni aviatori italieni. Afară de generalul Italo Balbo, au comandat avioane generalul Valle, loc.-col. Umberto Maddalena, maior Ulisse Longo şi alții, celebri prin recordurile stabilite anterior.

Raidul n'a decurs însă fără accidente şi fără tragicul său.

Intre Orbetello şi Cartagena, deci în decursul primei etape, escadrila compusă din 14 aparate, (căci Balbo a decis să ia două avioane de rezervă până la Bolama), a întâlnit o furtună teribilă, cum nu se mai văzuse de mulți ani în marea Mediterană. Opt avioane au isbutit cu toate acestea să amerizeze fără accident în Los Alcazares, aero-portul oraşului spaniol Cartagena. Celelalte şase, inclusiv avionul lui Balbo, zărind la un mo-

Jos: *Escadrila pavoazată, înainte de a fi trecută în revistă de preşedintele republicei braziliene.*

După cele două raiduri formidabile, în care escadrile de 61 şi 35 aparate au vizitat Mediterana occidentală şi apoi cea orientală, oprindu-se şi la Constanța, d. Mussolini a însărcinat pe generalul Balbo să organizeze un nou sbor în grup, care să producă o senzație şi mai mare în lumea întreagă.

Şi tânărul ministru al aeronauticei n'a ezitat o clipă: a decis să treacă Atlanticul de Sud, din Africa spre Brazilia cu 12 hidro-avioane. Echipagiile şi aparatele au fost preparate cu cea mai mare discreție. Timp de aproape un an au fost realizate nenumărate experiențe în Orbetello.

In fine acum vre-o două luni, d. Balbo a anunțat plecarea avioanelor pe la mijlocul lui Decembrie, spre Bolama, în Guinea portugheză, Africa, de unde urma să-şi ia sborul escadrila întreagă, între 5 şi 8 Ianuarie, profitând de luna plină, pentru a naviga şi noaptea, cu destinația Port Natal, în Brazilia.

ment dat un mic golf, relativ liniştit pe una din insulele Baleare, s'au adăpostit, nu fără mari greutăţi şi cu pericolul de a fi distruse de marea agitată, aşteptând două zile până ce continuarea raid-ului a devenit posibilă.

A doua etapă, Cartagena-Kenitra, a decurs normal. In Maroc, francezii au făcut o recepţie cordială colegilor italieni.

Dela Kenitra până la Villa Cisneros, — colonia spaniolă de pe coasta Africei, — nimic important.

Etapa Villa Cisneros-Bolama, însă, a însemnat o nouă încercare pentru bravii piloţi ai escadrilei fasciste: sborul deasupra deşertului, cu o furtună de nisip, pe lângă căldura ecuatorială. Totuş amerizarea la Bolama s'a efectuat în mod normal.

In mica localitate care e capitala Guineei portugheze, cei 56 membri ai raidului, au lucrat la revizuirea motoarelor şi aparatelor, pregătind totul pentru epoca lunei pline. La insistenţa echipagiului celor două avioane de rezervă, generalul Balbo a admis ca şi acestea să încerce marea aventură.

La miezul nopţii de 7 spre 8 Ianuarie, s'a dat semnalul de plecare. Speranţa de a avea luna plină ca ajutor pentru sborul cu peste 4.000 kgr. greutate utilă sau 10.000 kgr. greutate totală se spulberase. Noaptea era întunecată, nori groşi şi grei împiedecau vederea chiar a suprafeţei apei. Dar Balbo n'a admis nici o ezitare, astfel că cele 14 hidro-avioane au pornit spre Brazilia.

Al 5-lea, însă, n'a apucat să ia bine înălţimea, şi a luat foc, căzând în ocean ca o flacără uriaşe. Echipagiul său compus din 4 oameni, comandaţi de căpitanul Luigi Boer, a pierit ca şi aparatul, fără a lăsa cea mai mică urmă.

Al 9-lea a suferit deasemenea un accident, care a determinat o coborire precipitată, avariindu-se puţin aparatul şi murind înecat mecanicul.

Astfel, numai 12 aparate au părăsit coasta Africei, sburând orbeşte în noaptea întunecoasă, deasupra unui Ocean ostil şi agitat. Farurile aparatelor însă, au reuşit să menţină o apropiere permanentă între cele 4 escadrile (neagra, roşie, albă şi verde), astfel că dimineaţa le-a găsit sburând în mod normal.

In cursul zilei două aparate au fost nevoite să amerizeze în plin ocean, din cauza unor defecte la radiatoare. Ambele au fost salvate de numeroasele vapoare de războí cu care prevederea organizatorilor raidului, presărase linia dreaptă dintre Bolama şi Port Natal.

La orele 4 p. m., 10 aparate sub conducerea lui Balbo, coborau în apele liniştite ale râului Potengy, în aclamaţiile entuziaste ale populaţiei oraşului brazilian Natal.

A doua zi sosi şi unul din cele două avioane ce coborîseră pe Ocean. Al doilea, remorcat de unul din vasele de războí vre-o 1.400 km., a suferit avarii mai serioase, scufundându-se după salvarea echipagiului şi a instrumentelor de bord.

Dela Natal la Bahia, cele 11 aparate au sburat în mod normal, ca şi din acest din urmă oraş, — unde li s'a făcut aviatorilor o primire formidabilă, — până la Rio de Janeiro.

Sosirea în capitala Braziliei a fost un spectacol de neuitat pentru populaţia răspândită dealungul zecilor de kilometrii de bulevarde maritime. Din oraşul Victoria, o escadrilă de 7 aparate braziliene insoţia hidro-avioanele italiene; alte 20 de avioane militare au plecat în întâmpinarea eroilor, câteva minute înainte de a ajunge aci, astfel că cerul s'a întunecat de aripi mecanice, între orele 4½ şi 5 ale unei zile tropicale, cu un cer senin şi de un albastru necunoscut în Europa.

Exact la ora 5 avionul-comandant al generalului Italo Balbo atingea apa în golful Botafogo, unde era aşteptat de reprezentanţii autorităţilor braziliene şi de membrii societăţilor fasciste şi ai coloniei italiene din Rio-de-Janeiro şi alte oraşe braziliene. Opt vapoare de războí italieneşti, cari intraseră în bara golfului Guanabara, exact în acelaş moment cu escadrila lui Balbo, au tras focurile protocolare, răspunzând forturilor braziliene, care au salutat drapelul italian. A fost un spectacol unic şi impunător.

* * *

Raidul acesta aminteşte însă celelalte încercări, eşuate sau reuşite, de a traversa Oceanul Atlantic de Sud în avion.

Din 1922 şi până azi, s'au realizat 12 sboruri din Europa şi Africa spre Brazilia, 10 reuşite şi 2 eşuate. Singura încercare făcută dinspre Brazilia spre Africa, a eşuat.

Iată lista celor 12 sboruri peste Atlanticul de Sud:

1922—30 Martie la 16 Iunie: Prima traversare, sbor portughez al comandantului Saccadura Cabral şi amiralul Gago Coutinho dela Lisabona.

1926—22 Ianuarie la 10 Februarie: Sborul spaniol. Comandantul Ramon Franco, Ruiz de Alda, Duran şi Rada, dela Palos de Moguez.

1926—25 Octombrie la 27 Iunie 1927: Sborul brazilian. Riberio de Barros, Newton Braga, Cunha, Negrao şi Vasco Cinquini, din Italia.

1927—19 la 24 Februarie: Sbor italian. De Pinedo, Del Prete, Zacchetti, din Italia.

1927—19 Februarie, 2 Martie: Sbor portughez al comandantului Sarmento de Beires, Castilho şi Gouveia, dela Lisabona.

1927—5 Mai: Sbor francez, al comandantului St. Romain, Aviatorii au pierit în Ocean, fără urme.

1927—14 Octombrie: Sbor francez al lui Costes şi Le Brix.

1928—3 Mai: Sbor italian al comandanţilor Ferrarin şi Del Prete. Pentru prima dată fără escale distanţa între Montecelio (Italia) şi Touros (Brazilia). 4.450 mile în 52 ore de zbor neîncetat.

1929—24 la 26 Martie: Sbor spaniol al comandanţilor Jimenez şi Iglesias, dela Sevilla.

1929—15 la 17 Decembrie: Sbor uruguayan.

1930—24 la 25 Mai: Sbor comercial.

Puţin după aceea, Mermoz, încercând a traversa oceanul din Brazilia spre Africa, a fost silit să amerizeze în plin ocean, după ce realizase două treimi din zbor, fiind salvat de un vapor al societăţii *Aéropostale.*

PAOLO RINENHO

Nurra, dansatoarea

de ana pavlowa

S T. PETERSBURG...

Iarna grea surprinsese [illegible]rea. Fulgi mari, şi albi cădeau alene, acoperind pământ şi case. Erau vremuri fericite. Vremurile Rusiei imperiale, când colţii roşii ai sovietelor, nu se înfipseseră încă în biserici şi bogăţii, în palate şi frumuseţe.

O dimineaţă de Februarie.

Pe o stradă retrasă a St. Petersburgului, într'una din cele două camere ale căsuţei simple, vedea pentru prima oară lumina zilei, Nurra.

Ochii ei, s'au deschis mari şi negri, mânuţele au început să se mişte.

Bucuria mamei, a tatălui, era nemărginită... In casa lor întristată de griji şi singurătate, scâncetul de sugaci al Nurrei aducea fericirea, veselia.

Nura avea câteva zile şi nu putea suferi faşa. Se sbătea. ţipa. Voia să fie liberă, neîncătuşată.

Şi desigur că nimeni nu citea în mişcările ei, dansatoarea de mai târziu, femeea care creind simfonii trupeşti, va cuceri omenirea.

★

Trecuseră doi ani, de când Nurra venise pe lume...

Era o după amiază tulbure. Afară, nu era nici ploaie nici ninsoare. Cerul plângea cu lacrimi ingheţate.

Tatăl Nurrei era bolnav.

Doctorul Iacinsky, bunul prieten al casei, nu mai dădea nici o speranţă.

— „Să fie pierdut, iremediabil pierdut, doctore?"

— „Numai o minune îl mai poate salva".

Nici nu apucă bine să sfârşească şi din camera cealaltă se auzi un geamăt pierdut.

Doctorul se repezi în cameră. Mama Nurrei îl urmă.

— „Mor, Iacinsky... mor... aveţi grijă de Nurra.

Şi îşi dete sufletul

Mama Nurrei îmbrăcă vestmântul negru al doliului. Nurra a văzut cât de tristă era. Ii văzu lacrimile din ochi, paloarea feţii.

— „Mămico, de ce eşti tristă?"

— „A murit tata, copila mea!"

— „A murit?"

Şi Nurra tăcu. Mânuţa ei mângâia poala mamei nenorocite.

— „Nu mai plânge, mămico... tata va fi în cer, cu îngerii şi va avea grije de noi".

— „Grijă de noi..."

Faţa mamei deveni mai albă, mai tristă, mai rece. Se gândea la ziua de mâine. Ce va fi mâine?

★

Au început ani trişti, ani grei.

Au trebuit să se mute din vechea lor locuinţă. Nurra şi mama ei, locuiau într'o singură cameră.

Nurra era singura dragoste a mamei. Atât mai avea. Şi-ar fi dat şi viaţa pentru ea, pacă nu s'ar fi gândit că prin moartea ei, Nurra ar rămânea singură, părăsită, orfană.

„Orfană!"

Se îngrozia la acest gând.

Iată dece îşi îngrijia fetiţa ca ochii din cap. Găsise o ocupaţie, care-i dădea posibilitatea unei vieţi simple, modeste.

Dar mama ei, nu se mulţumia cu atât. Doria ca şi Nurra să se bucure de bucuriile celorlalţi.

Nurra avea doară şase ani. Era mare. Era frumoasă.

Fulgii de zăpadă ai iernii aşterneau de nou covorul alb pe întinsuri.

Calendarul arăta roşu. 25 Decembrie. Naşterea Domnului.

Nurrei i se pregătise o surpriză. Impreună cu trei vecine, mama ei aranjase un pomişor de Crăciun. Un brad închinat amintirii Mântuitorului. Era împodobit simplu, ca inimile lor.

Două din cele mai recente fotografi ale Anei Pavlowa.

Când totul a fost gata — era cinci după amiază — Nurra, chemată fiind înnăuntru, a rămas pironită 'n uşă. Atât de mult o emoţionase întunericul întretăiat doar de razele lumânărilor din pom.

— „Vai... ce frumos!"

Incepu ceremonia. Băiatul mai mare al uneia dintre vecine cântă „O, brad frumos!" Altul se travestise în Moş Crăciun. Se apropie de Nurra. Işi luă o voce pentru circumstanţă groasă, şi-i spuse:

— „Ai fost cuminte, Nurra?"

Copilul se intimidă puţin dinaintea bărbii improvizate a moşului intitulat „Crăciun".

— „D...d...a...

— „Ia să vedem... ce ştí tu să ne spui..."

Mama ei se apropie. Ii şopti la ureche:

— „Spune o poezie, Nurra".

Aceasta se retrase însă... privi în jurul ei... apoi se îndreptă, îşi recăpătă curajul.

— „Moş Crăciune...

— „Ei...

— „Aş vrea... aş vrea...

— „Spune-mi, micuţo... nu te teme".

— „Aş vrea să dansez!"

Mama ei rămase înmărmurită. Nu se aştepta la asta.

— „Să dan..."

— „Da! Vreau să dansez!

Şi fără să mai spună nimic, Nurra începu să-şi mişte picioruşele în pas de dans, să oscileze trupul în mişcări ritmice. Cercul

devenea din ce în ce mai mare, tăcerea mai impresionantă, înmărmurirea celor de faţă mai puternică. Trupul fraged al Nurrei, se îndoia ca un arc, mâinile sburdau cu graţie fermecătoare.

Când a terminat dansul, pe care fantezia ei il creiase, nimeni n'a scos o vorbă. Nurra îi privia pe toţi. Se apropie de mama ei.

— „Mămico, dece vă uitaţi aşa la mine?"

Aceasta nu răspunse la început. Atât de surprinsă era. Apoi, o întrebă:

— „Spune-mi, Nurra, cine te-a învăţat să dansezi?"

— „Nimeni, mămico. Eu singură. Când tu nu erai acasă, mă aşezam dinaintea oglinzii şi încercam paşi de dans. Zău, mămico... nu fi supărată... dar îmi place atât de mult dansul".

Două luminiţe s'au aprins în ochişorii ei mari şi negri. Moş Crăciun se apropie. Ii dărui o păpuşică de porţelan.

* * *

Nurra, creştea din ce în ce.

Mama ei, în grija pe care i-o purta, mai găsia posibilitatea să-i procure şi distracţii.

Iată-le dar într'o seară, la o reprezentaţie de balet a teatrului Marinski.

Cu ochii mari de nerăbdare şi emoţie, Nurra aştepta ridicarea cortinei.

Insfârşit, spectacolul începu. Fetiţa îl urmăria cu atenţiune extraordinară. Respiraţia îi era complet tăiată. Mişcarea de pe scenă o pasionase.

In actul al doilea, în clipa când pe scenă mai multe perechi dansau un vals, Nurra se simţi atinsă pe umăr. Se sperie la început, — ca şi cum ar fi fost trezită dintr'un somn greu. Intoarse capul şi privirile i se întâlniră cu acelea ale mamei ei:

— „Nurra" — spuse ea — ai vrea să dansezi şi tu cu ei, pe scenă?"

— „Nu!"

Mama fu surprinsă. Ştia doar că fiica ei este pasionată pentru balet.

— „De ce nu?"

— „Pentrucă aş vrea să dansez singură... singură... privirile să fie aţintite numai asupra mea..."

Mama ei isbucni în râs.

Ochii Nurrei luciau de emoţie, de voinţă, de încredere.

— „Şi te asigur, că într'o bună zi voi ajunge să dansez singură pe o astfel de scenă... Trebue să ajung..."

Au continuat să privească spectacolul...

Nurra avea opt ani şi vorbia ca un om mare.

* * *

Nurra nu se gândeşte tot timpul decât la acei cari dansau pe scenă. Mişcările lor i s'au întipărit în minte, în suflet, în trup. Toată ziua le execută dinaintea oglinzii. Intr'o dimineaţă, se apropie de mama ei:

— „Mămico, vreau să te rog ceva... dar să nu te superi".

— „Spune, fetiţa..."

— „Mămico, mi-a plăcut atât de mult cum dansau artiştii pe scenă. Vreau să învăţ şi eu ca ei. Sunt sigură că şi eu aş putea să dansez. Ascultă mămico. Vreau să urmez şi eu la şcoala de balet."

— „Nu se poate copila mea... trupul tău e prea fraged, mânuţele prea subţiri, picioruşele necoapte".

— „Zău mămico... dece nu vrei să mă laşi... Nu înţelegi, că ard de dorinţa să dansez... să-mi mişc trupul şi braţele în ritmul muzicii."

— „Eşti prea tânără, copila mea, mai lasă câtva timp."

* * *

Mica Nurra nu s'a lăsat însă. Dorinţa ei era prea mare, pasiunea prea arăzătoare.

Intr'o după amiază când mama ei nu era acasă, Nurra se îmbrăcă pe furiş şi plecă. Se duse la teatrul de balet al cărui spectacol o impresionase atât de mult.

La acest teatru era şi şcoala imperială de balet.

Tot drumul l-a făcut în fugă. Era prima oară când pornia singură pe stradă. Şi desigur că n'ar fi pornit dacă dorinţa inimii n'ar fi împins-o la aceasta...

Ajunse însfârşit la teatru.

Dădu buzna 'năuntru.

Un uşier, cu nasul ciupit, cu mustaţa mare o întâmpină. O măsură cu privirea de jos în sus.

— „Pe cine cauţi?"

— „Pe domnul profesor".

— „Domnul profesor?"

— „Da... pe domnul acela care învaţă pe fete să danseze..."

— „A! Maestrul?

— „Da!"

— „Şi ce vrei să-i spui?"

— „Vreau să-l rog să mă primească şi pe mine la şcoală..."

— „Ha... Ha... Ha... Bine, mă duc să-i spun... Ha... Ha... Ha..."

Şi omul galonat îşi continuă hohotul de râs, spre marea părere de rău a Nurrei.

După câteva clipe de aşteptare, galonatul se înnapoie:

— „Poftim, domnişoară!"

Nurra intră. Se prezentă maestrului. Un om tânăr. Putea să aibă 35 de ani. Ii mărturisi dorinţa ei nestrămutată. Acesta o ascultă cu zâmbetul pe buze. O întrebă:

— „Ştii să dansezi?"

— „Da!"

— „Ia să vedem!"

Şi Nurra începu să danseze. Din graţia pe care o punea în mişcări, din supleţea ei, întrezăria un mare talent. Maestrul era încântat. Ca orice „maestru" nu-şi mărturisia însă mulţumirea.

— „Câţi ani ai?"

— „Opt".

— „Eşti prea tânără acum. Te rog să vi la mine peste doi ani."

— „Bine... dar..."

— „Este exclus să te pot întrebuinţa acum."

(Va urma).

Ultimul CENACLU

Ultimul cenaclu literar şi artistic, „Terasa Oteteleşanu" a dispărut sub loviturile târnăcoapelor.

Pe locul unde se ridica vestitul local şi'n grădina în care s'a născut opereta română şi de unde au pornit faimoasele succese de pe vremuri, se va ridica palatul uriaş al unei societăţi particulare.

La „Terasă" era locul de întâlnire al tuturor literaţilor dinnainte de răsboi şi mulţi artişti reputaţi azi, şi-au făcut debutul pe ospitaliera scenă, din parcul cu copaci străvechi.

Iar sunetele târnăcoapelor par lovituri seci de ciocan, pe sicriul unor amintiri duioase.

A dispărut „Terasa".

S'a dus ultimul cenaclu...

Dela st. la dr.: *Actorul Dan, Bajenaru, Margareta Dan, Elena Mavrodi-Leonard, C. Grigoriu, directorul trupei, d-na Mihăilescu, regisorul Iliescu, maestrul concertator Paschill.* Mijloc : *Mihalescu, Garoiu, Carussy, traducătorul Toma Ionescu, N. Leonard, Niculescu-Buzău, Maximilian, Gheorghiu, Gany (casierul).* Sus: *Cigallia, un corist, Grigorescu-Tuciu şi doi actori mai tineri.*

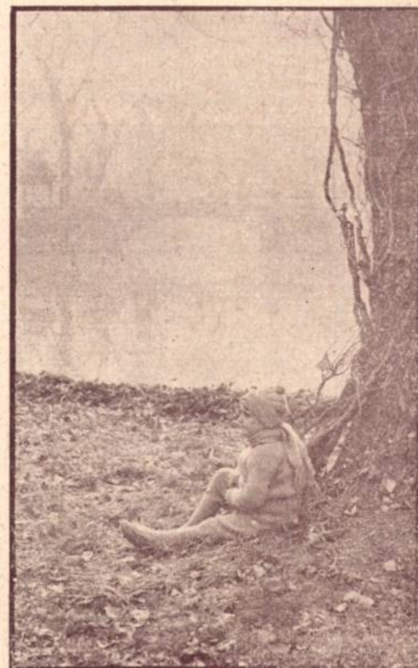
24 IANUARIE LA SALONIC

Ziua de 24 Ianuarie a fost serbată cu un fast deosebit, la şcoala comercială română din Salonic. In clişeul de jos, vedem elevii şcoalei intonând imnul regal român, înainte de a se prinde în „Hora Unirii", iar în cea de sus, grupul profesorilor şi preotul român din Salonic, fotografiaţi în curtea institutului, după terminarea solemnităţii.

Foto G. Ardelea-Salonic

Decorurile Capitalei

In Cişmigiu, după topirea zăpezii.
Foto-Berman

Politeţă

Ducele de Nivernais, era la căpătâiul intendentului său care zăcea în pat grav bolnav.

— Ah! domnule Duce, făcu bietul om, vă cer iertare că mor înaintea Voastră.

La care ducele, în emoţia sa, răspunse distrat:

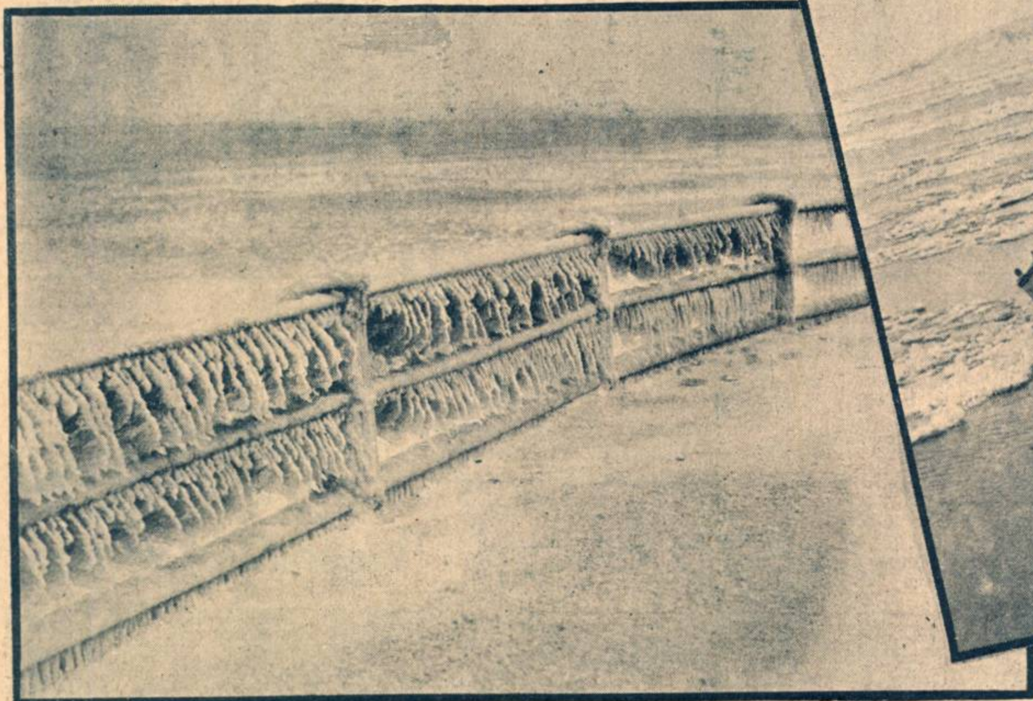
— Nu te jena, amicul meu!

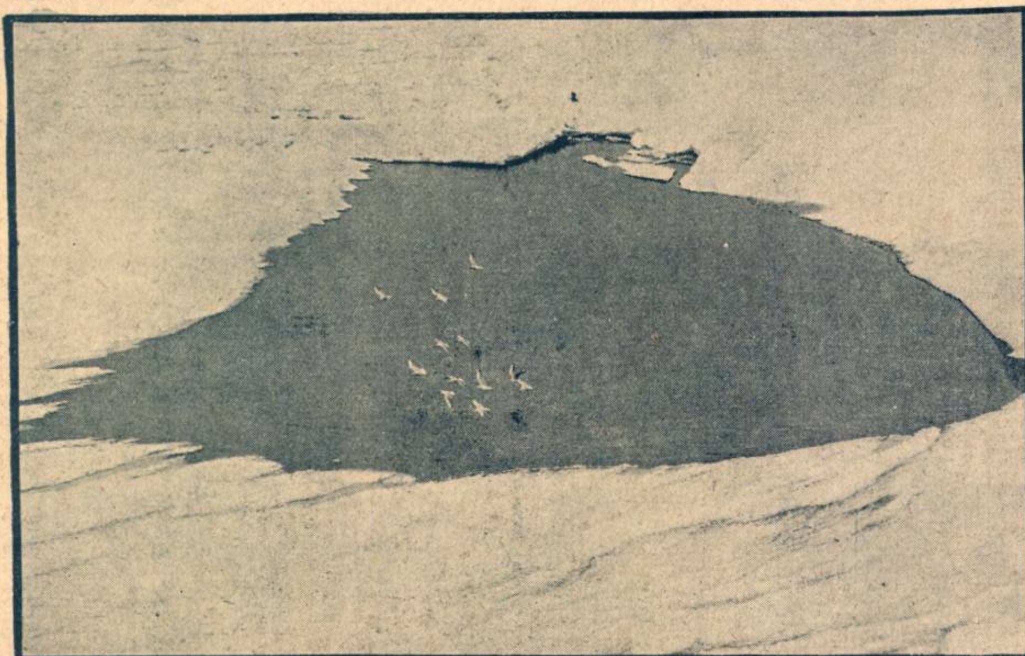
CÂND IARNA
CO

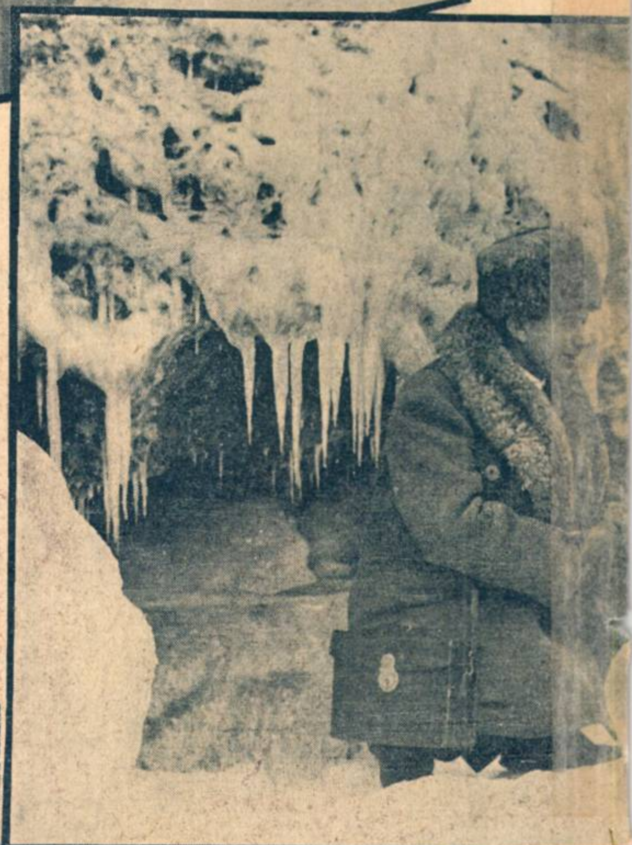

Titlul din capul acestei pagini nu poate fi plastic pentru Capitală sau pentru un ținut șes. Intr'adevăr, colții iernii pe car
Dacă veți examina mai cu atențiune pagina pe care o prezentăm aci, veți vedea că viforul care a bântuit recent la Constan
In primul rând Pontul Euxin a înghețat pe o mare întindere, schimbând luciul aci albastru, aci verzui al apelor, într'un luc
Din loc în loc, furia valurilor a spart ghiața, formând insule de... apă.

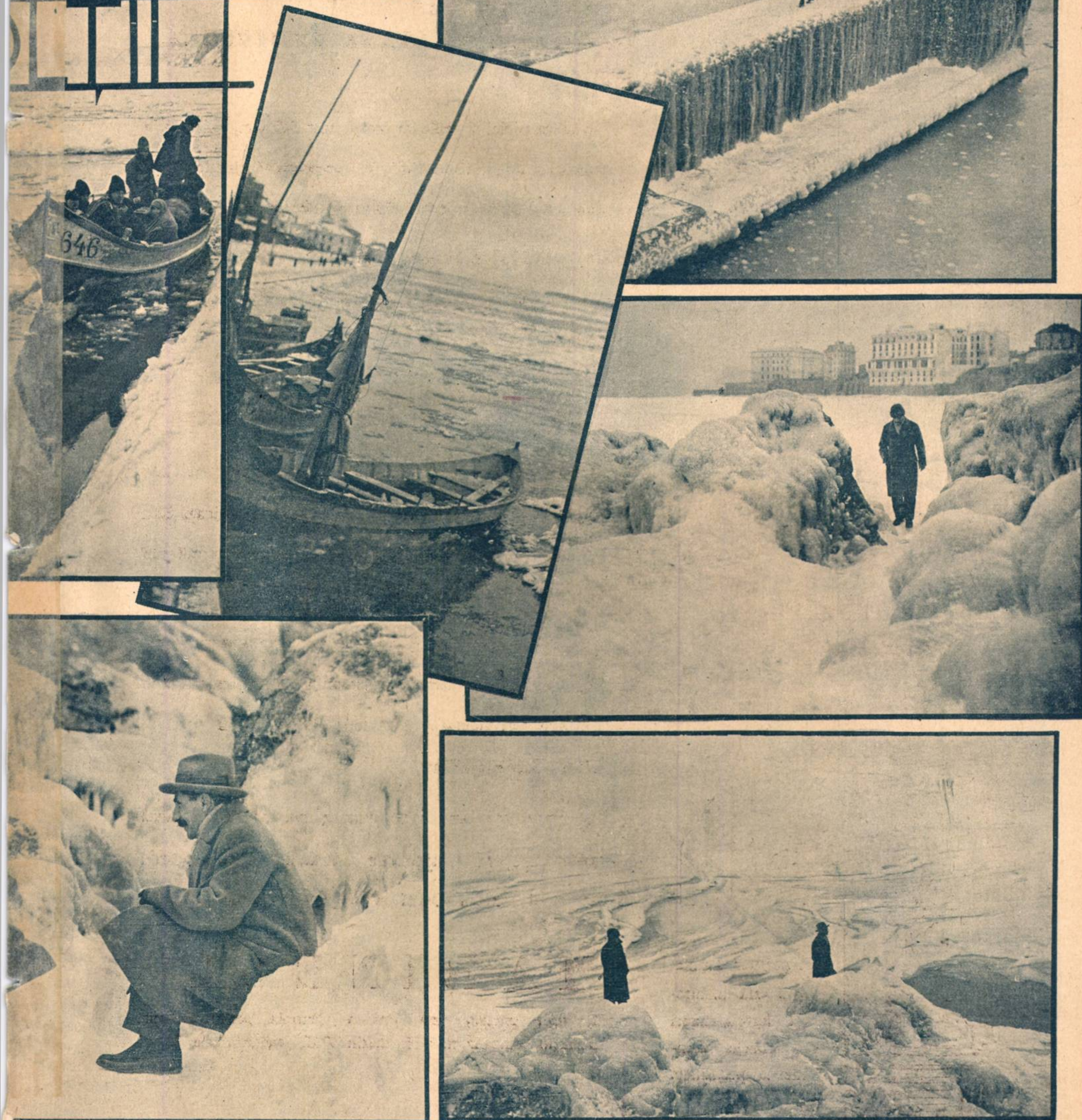
Fotografiile noastre reprezintă în rândul I de sus în jos: *o perdea de ghiață, ca ciucurii unui șal spaniol, formată pe d.*
de vifor; o insulă de apă, pe întinderea înghețată a mării.

Cele trei fotografii din mijloc *reprezintă o porțiune adăpostită a mării, unde apele n'au înghețat, dar pe care plutesc sloiu*

La mijloc jos, *un peisagiu care pare prins de obiectiv, în munții Alpi, sau într'un fjord norvegian dela Nord. Și în realitat*
d-nii I. Berman, fotograful nostru, trimis special și N. Duployen, corespondentul nostru din Constanța.

Dreapta, de sus în jos : *pe un dig înghețat ; marea înghețată în dreptul plajei Duduia; în pustiul de ghiață.*

...A ÎŞI ARATĂ

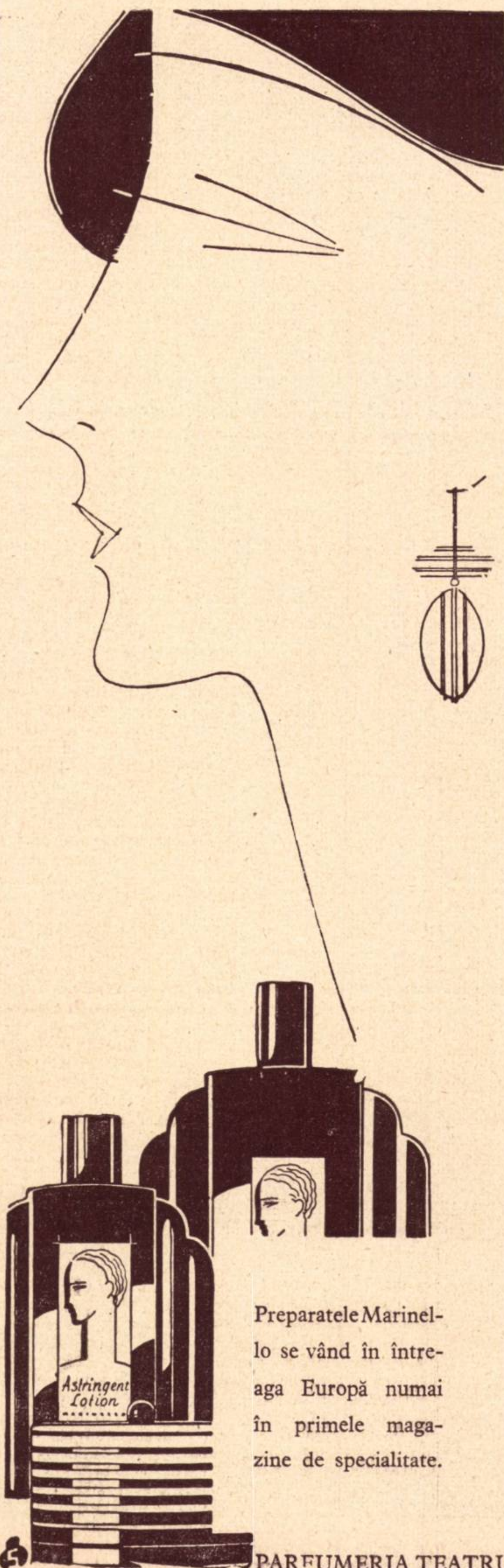

...e-i vedem noi, sunt ceva mai puţin ascuţiţi, decât acei dela munte sau dela mare.
...ţa, a lucrat în 24 ore, un decor pe cât de artistic, pe atât de neobicinuit pentru „perla Mării Negre".
...ciu alb, care sticleşte în bătaia razelor soarelui anemic de iarnă.

... „Regele Carol I", de valurile îngheţate; parapetului de pe bulevardul Cazino-ului i-au fost închise vergelele de fier, de valurile surprinse

...ri, periclitând bărcile pescarilor care ies în larg.
...e, nu sunt decât stâncile de lângă fostul hotel „Carol" din Constanţa, îmbrăcate într'un strat gros de ghiaţă. Lângă „peştera" care s'a deschis,

Foto I. Berman

Preparatele Marinello se vând în întreaga Europă numai în primele magazine de specialitate.

PIELEA D-TRA
TREBUE TRATATA INDIVIDUAL

Suprafaţa pielei şi ţesătura pielei sunt diferite. Circulaţia sângelui şi nutriţia sunt diferite. De-aceea Marinello aplică tratamente diferite pentru fie-ce tip de piele.

PENTRU PIELEA NORMALA SAU PREA USCATA MARINELLO RECOMANDA: Lettuce Brand Cleansing Cream (Cremă epurativă), care curăţă pielea şi stă la baza tratamentului Marinello. Muscle Oil (Ulei muschiular), care netezeşte ori-ce piele normală şi îndepărtează cutele.

Tissue Cream (Cremă nutritivă) sau Combination Cold Cream fac tenul trandafiriu şi proaspăt. Mai aplicaţi Skin Toning Lotion şi vă veţi convinge că sângele circulă mai repede şi pielea respiră mai uşor.

PENTRU PIELEA PREA GRASA SAU CU PORII MARI: Astringent Cream (Cremă astringentă). Astringent Lotion (Loţiune astringentă). Marinello Soap (Săpun special). Pudra Marinello «Heavy».

La cerere una din casele numite mai jos vă expediază gratuit broşura «Cosmeticile Marinello». Puteţi astfel găsì tipul tenului D-tră şi alege preparatele potrivite.

MARINELLO

72, Fifth Avenue, New York • Centrala pentru Europa: Marinello Company m. b. H., Berlin W 15, Joachimsthaler Str. 10

● In Bucureşti preparatele Marinello se găsesc de vânzare numai la PARFUMERIA TEATRULUI, CALEA VICTORIEI 84, IN FATA PALATULUI REGAL

RR 1/ c 45

AMMI MITU-ALLI

Desigur că sunt foarte puţini acei cari cunosc, la noi în ţară, literatura egipteană modernă. Totuş această literatură numără o serie de scriitori de un real talent. Printre aceştia, Mahmoud Teymour ocupă un loc de frunte. In nuvelele şi schiţele sale el izbuteşte să evoce — printr'un stil simplu şi pur — moravurile, obiceiurile şi legendele ţării sale.

Prezentăm publicului cititor una din povestirile sale cele mai caracteristice.

AMMI Mitu Alli era negustor ambulant de seminţe de dovleac, zaharicale şi bomboane. Locuitorii mahalalei Helmieh îl cunoşteau foarte bine. Purtând un turban alb şi îmbrăcat cu un caftan vechi, cu mâneci largi, dânsul străbătea drumurile şi străduţele strigându-şi în gura mare marfa,

pe care o avea în coşul de pe umăr. Chema copiii şi — cu un accent sudanez vădit, — cu vocea slăbită de mizerie şi bătrâneţe, el lăuda calitatea articolelor pe care le oferia. Işi petrecuse cea mai mare parte din viaţă în Sudan, — unde se născuse şi se răsboise în rândurile lui Mahdi cel mare, fiind căpitan al unei armate. Işi păstrase din timpul acestui comandament o înfăţişare majestoasă şi impunătoare, care făcea să fie respectat de toţi cei cari îl înconjurau. Nu avusese niciodată nici nevastă nici copii.

Ammi Mitu-Alli, locuia într'o cameră mică, întunecoasă într'o casă modestă din stradela Abdalla-Bey. Drept mobilă nu avea decât un cufăr vechi şi o rogojină, pe care se găsia o pernă şi o plapomă sdrenţuită. Locuinţa, la fel cu omul însuş, era totdeauna, — cu toată sărăcia,— de o curăţenie desăvârşită.

Se întorcea seara acasă, foarte obosit şi după ce-şi făcea rugăciunea, îşi aprindea candela cu untdelemn, care dădea o lumină slabă şi pâlpâitoare, apoi se aşeza dinaintea cufărului, din care scotea un iatagan. Aşeza pe genunchi această singură amintire a zilelor sale glorioase şi, adâncit într'o meditare profundă, evoca trecutul. Când îşi amintia de Mahdi, ridica braţele la cer şi ruga pe Dumnezeu să nu întârzie venirea acestui mare protector al Islamului, care urma să se întoarcă pe pământ, ca să purifice omenirea coruptă. Apoi îşi cobora ochii, îşi ştergea barba udată de lacrimi şi săruta cu ardoare iataganul. Se ridica după aceea, cu atitudinea unui mare senior şi scoţând arma din teacă, începea să bată aerul cu ea şi să strige oamenilor săi imaginari, să înainteze, ca şi când ar fi luptat împreună cu ei, împotriva unei armate duşmane... Când îşi revenia în fire, găsia în locul unui câmp de bătae, cămăruţa lui obscură, şi în locul vaetelor celor învinşi şi al cântecelor celor învingători, o tăcere adâncă; umbrele fugitive ale halucinaţiei sale, dispăreau deodată.

După un oftat adânc de resemnare, dânsul punea la loc iataganul în cufăr, lua o masă frugală şi se culca. Decum închidea ochii, cădea într'un somn adânc şi îşi vedea în vis trecutul strălucit şi viitorul plin de nădejdi.

In zori se scula şi după ce-şi făcea rugăciunea de dimineaţă, citia câteva pagini din cărţile sfinte. In clipa când razele soarelui pătrundeau în cameră prin fereastra mică, îşi lua coşul, îl aşeza pe spate şi ieşia, spre a-şi face cursa obişnuită.

Ammi Mitu-Alli venise în Cairo cu cincisprezece ani în urmă şi deatunci nu schimbase nimic din felul lui de viaţă. Case fuseseră dărâmate, altele s'au ridicat, au murit oameni şi s'au născut copii, cari au crescut mari, dar Ammi Mitu-Alli a rămas mereu acelaş şi nu cunoştea din Cairo, decât mahalaua în care trăia. In cursul zilei el se oprea ici şi colo, ca să se odihnească şi ca să mănânce. Dar două locuri îl atrăgeau mai mult: primul era o moschee mică din cartierul vechiului Helmieh, unde intra ca să se roage şi să doarmă, dupăce dejuna lângă uşe; cel de al doilea era situat în faţa casei lui Nour-Eddin-Bey, la Soufieh, unde se ducea după rugăciunea de asfinţit. Acolo se aşeza şi înconjurat de servitorii şi de portarii din împrejurimi, vorbia cu ei despre trecutul Islamului şi de înfrângerile pe care acesta le suferise din cauza infidelităţii credincioşilor. Le istorisea, cu o strălucire de nădejde în priviri, povestea apropiatei reveniri a marelui Mahdi. Timbrul autoritar al vocei sale, care inspira veneraţie, stilul său bogat şi avalanşa de vorbe entuziaste, captivau inimile auditoriului. Fermecaţi de elocvenţa lui, toţi ascultau cu bucurie şi mulţumire, cum comenta purificarea omenirei corupte şi înapoierea zilelor glorioase ale Islamului. In acest timp Nour-Eddin-Bey, ieşia din palatul său, sprijinindu-se pe un baston scump; se apropia de Ammi Mitu-Alli, îl saluta cu bunăvoinţă şi îi dădea câte odată câţiva gologani, apoi se îndrepta mândru şi îşi trăda această mândrie, tuşind încet de câteva ori.

Puţin după aceea apărea Ibraim-Bey, fiul lui Nour-Eddin-Bey, un tânăr de 16 ani, plin de veselie şi glumeţ, care adresându-se lui Ammi Mitu-Alli, îi spunea cu un aer ironic:

— „N'ai isprăvit încă de povestit bătăliile lui Mahdi cel mare?"

— „Am dreptul să le povestesc, eu care am comandat o mie de soldaţi", răspundea Ammi Mitu-Alli.

Ibraim-Bey isbucnia în râs, se inclina cu un gest de respect, îşi încheia haina, îşi aşeza bine fesul şi făcea un salut milităresc aferat. Apoi scoţând un piastru din buzunar, îl dădea lui Ammi Mitu-Alli, spunându-i:

— „Te rog, Generale, să binevoeşti a-mi da câteva acadele şi seminţe de dovleac".

* * *

Intr'o zi Ammi Mitu-Alli veni ca deobicei în faţa lui Nour-Eddin-Bey. Copiii alergară să cumpere ceeace doriau, iar servitorii sosiră din toate părţile cartierului, ca să se grupeze în jurul lui. Când toţi fură acolo, Ammi Mitu-Alli se ridică şi începu să le povestească veşnica lui istorie a măririi şi decăderii Islamului. Deodată, în timp ce auditoriul asculta discursul cu cea mai mare atenţie, Ibraim Bey apăru pe neaşteptate şi strigă:

— „Generale!..."

Oratorul se opri, ascultătorii se întoarseră, zvârlind priviri de mânie tânărului. Acesta înainta nepăsător de tot ce se petrecea în jurul lui şi terminându-şi fraza spuse:

— „Tata doreşte să te vadă. Te rog să vii cu mine.

Toţi câţi se găsiau acolo, regretară această chemare neaşteptată. Ammi Mitu-Alli se îndepărtă cu coşul în spate şi se îndreptă liniştit către poarta casei, după ce mai întâi în semn de scuză, adresă admiratorilor săi o privire drăgăstoasă. Urmând pe Ibraim Bey, pătrunse într'o grădină mare, umbrită, pe care n'o văzuse încă niciodată. Urmară împreună o alee care ducea la selamlac, unde şezând într'un fotoliu adânc, — Nour-Eddin-Bey îi aştepta.

Ammi Mitu-Alli înaintă şi salută cu respect. Dupăce Ibraim Bey se retrase, Nour Eddin-Bey, rugă pe negustor să se aşeze pe jos, alături de dânsul. După câteva minute de tăcere, — în vreme ce Ammi Mitu-Alli îngâna rugăciunile lui, — Nour-Eddin-Bey îi spuse că respectabila sa mamă auzise mult vorbind de faptele sale mari şi doria să-l cunoască, spre a-i povesti toate istoriile atrăgătoare religioase şi răsboinice ale Islamului. Ammi Mitu-Alli fu foarte satisfăcut, când află că renumele său a pătruns până în harem.

Gazda se ridică şi urmat de Ammi Mitu-Alli, se îndreptă către partea casei rezervată femeilor. Trecură printr'un coridor larg şi intrară în grădina doamnelor, mult mai umedă şi mai puţin plăcută, decât aceea a bărbaţilor. Se urcară pe o terasă întunecoasă cu balustrade putrede şi intrară într'o sală largă, care — prin mărimea şi luxul ei — minuna pe Ammi Mitu-Alli. Niciodată nu văzuse, nici chiar în palatul marelui Mahdi, o încăpere atât de mare şi de fastuoasă; dar dacă s'ar fi uitat cu mai multă atenţie, ar fi văzut că în realitate podoabele şi mobila erau vechi şi stricate. De tavan atârna un candelabru uriaş şi demodat, cu nenumărate lumânări; ici îşi întindeau braţele canapele somptuoase, cu aspectul confortabil; colo zăceau la pământ perne largi, în culori strigătoare, dar veştejite, dovedind astfel şi ele un trecut de lux şi de splendoare. Ammi Mitu-Alli nu-şi revenise încă din uimire, când o voce feminină îi ură bun venit. Intoarse capul şi văzu pe stăpâna casei, stând pe o canapea şi fumând. Era o doamnă bătrână, cu spinarea încovoiată şi cu faţa sbârcită, care purta ochelari de aur şi era îmbrăcată într'o rochie închisă. Ammi Mitu-Alli se apropie de ea, îi sărută respectuos mâna şi îi ură o viaţă lungă, fericită. Nour-Eddin Bey, dupăce prezentă pe Ammi Mitu-Alli mamei sale, se retrase. Bătrâna doamnă spuse atunci oaspetelui său, bucuria pe care o simţia de a-i face cunoştinţă şi dorinţa pe care o avea de a-l asculta istorisind povestea lui interesantă.

Ammi Mitu-Alli plecă puţin capul, ca să-şi adune mai bine amintirile, apoi începu să vorbească cu atâta căldură şi elocvenţă, încât doamna fu încântată. Când povestea se isprăvi, ea îi dădu o răsplată atât de mare, încât trebui să insiste mult pentru ca dânsul să primească. Niciodată încă, — nici chiar în visele lui cele mai frumoase, — nu îndrăznise să se gândească, că va avea vre-odată o asemenea sumă. Pe de altă parte fu obiectul unei consideraţii atât de mari, încât se simţi oarecum stingherit şi se crezu obligat la plecare să exprime cu îndoită elocvenţă, sentimentele sale de recunoştinţă sinceră şi profundă. Deabia pătrunse în grădină şi mai multe servitoare îl înconjurară. Apoi — după ce îi atinseră caftanul şi îi cerură umile, să le dea binecuvântarea,— ele îl rugară să le vândă câte ceva din marfa lui. Negustorul, plin de bucurie, se aşeză pe jos şi le dădu tot ce cerură, până când termină tot ce avea în coş. Apoi se ridică, eşi din casă şi se îndreptă către moschee ca să se roage şi să mulţumească lui Dumnezeu, pentru marea lui bunătate.

* * *

Din ziua aceia Ammi Mitu-Alli, vine în fiecare zi la Nur-Eddin-Bey, unde e primit totdeauna cu multă bunăvoinţă şi consideraţie. Pentru dânsul viaţa s'a schimbat complet. Acum nu mai e nevoiaş, nu mai ştie ce e oboseala, se bucură de o sănătate vizibilă şi chiar s'a îngrăşat. Statura lui s'a îndreptat şi umblă cu capul sus. Poartă un turban mai gros şi mai frumos, un caftan cu mânecile mai largi şi pe umeri un şal mare de caşmir, cu franjuri lungi. Pantofii săi sunt din piele roşie şi brâul de mătase.

La mese nu se mai mulţumeşte cu brânză şi ridichi, ci mănâncă orez şi legume în fiecare zi şi carne de două ori pe săptămână. Odaia lui e largă şi bine mobilată. Fiindcă nu mai lucrează, poate rămânea târziu în pat şi să-şi prelungească siesta. A devenit atât de darnic, încât nevoiaşii din cartier îl numesc „Patronul săracilor". Are timp să meargă prin moschee să asculte lecţiile zilnice ale muftiilor, pe care le repetă apoi mamei lui Nour-Eddin Bey.

* * *

Ammi Mitu-Alli e bine cunoscut acum în cartier şi toată lumea vorbeşte de el. Vechiul negustor de seminţe de dovleac şi de acadele, nevoiaş, a făcut loc respectabilului derviş, pe care Dumnezeu l-a ales pentru a îndruma pe oameni spre bine.

Intr'o zi pe când admiratorii săi se adunară în faţa porţii lui Nur-Eddin Bey, unul dintre ei spuse cu o voce misterioasă vecinului său :

— „Ammi Mitu-Alli n'o fi cumva el însuş marele Mahdi înviat, pe care Dumnezeu l-a trimis, spre a salva Islamul?

Fraza deabia fusese pronunţată, că se şi răspândi ca fulgerul. Cu urechea ascuţită, cu inima palpitând, fiecare privi spre cel care vorbise. Acesta îşi continuă fraza.

— „Am văzut în lada lui iataganul Marelui Profet, şi după ce l-a atins, fiul meu bolnav s'a însănătoşit îndată.

Toţi începură să-i pună atunci tot felul de întrebări, asupra iataganului Profetului şi asupra însănătoşirii miraculoase a copilului.

(Continuare în pag. 19)

Marile evenimente de box

Lucian Popescu - Gh. Stamate

Circul Sidoli a ridicat cortina stagiunei de primăvară. Clou-ul afișului: revanșa dintre Lucian Popescu și Gh. Stamate. Adversarii sunt reprezentanții categoriilor mici, din cele opt ale regulamentului de box. Lucian deține titlul României și al Europei la categoria muscă (până la 50 kgr. 802), iar Stamate e campion național la categoria cocoș (50 kgr. 802 până la 53 kgr. 524). După aparențe și după titlurile respective, este între ei o diferență de greutate, Stamate fiind avantajat. In realitate Lucian Popescu, deși deținător al titlului la o categorie mai mică, s'a prezentat pe ring cu 53 kgr. 500, adversarul marcând numai 53 kgr. Faptul se explică prin conformația fizică și vârsta celor doi aşi.

Lucian Popescu boxează de cinci ani și a început cariera sub 48 de kgr.

Până azi, la vârsta de 19 ani, a câștigat continuu în greutate. Spre a lupta însă pentru titlurile la categoria muscă, a făcut eforturi considerabile, să rămână în condițiile cerute de regulament. Conformația lui fizică îl obligă însă să depășească limitele categoriei muscă.

După cum e azi „cocoș" în toată puterea cuvântului, e cert că până la anul trece și de 53 de kgr. 524 și intră în „pană".

Stamate, care boxează de 3 ani, a suit treptele careului fermecat, în limitele categoriei cocoș. De atunci nu a depășit greutatea.

Vârsta de 22 de ani e un indiciu că regulamentele și kilogramele nu vor spori. Stamate e prin urmare cocoș prin excelență și e mai mult decât probabil, că până la etatea în care poate să boxeze, nu va mai trece în altă categorie.

Americanii Frankie Genaro sau Izzy Schwarz de pildă, trecuți peste 25 de ani, au conformație fizică ce le îngădue să facă ușor categoria muscă.

Rivalitatea dintre Lucian și Stamate își are originea în singura înfrângere suferită de campionul Europei în fața lui Stamate. Matchul s'a disputat în Decembrie 1929, pentru campionatul României la categoria cocoș.

De atunci Popescu a cucerit titlul european la muscă în fața lui Chalange, l-a apărat în fața marsiliezului Kid Oliva și în August 1930, în fața fostului deținător a dispus de francezul Angelmann și de toți pugiliștii pe cari i-a întâlnit. Un duel cu Stamate s'a sfârșit la egalitate.

Singura piedică pentru Lucian Popescu nu era înlăturată.

In aceste împrejurări s'a angajat ultimul lor match.

In prima repriză însă Stamate suferă o fractură a antebrațului stâng, accident constatat de medicul reuniunei, și la începutul reprizei secunde e nevoit să abandoneze lupta.

Supremația rămâne și mai departe netranșată. Un viitor match în condițiuni mai normale, va avea poate darul să limpezească situația.

SERGIU FAUR

Turneul lui Ionel Țăranu

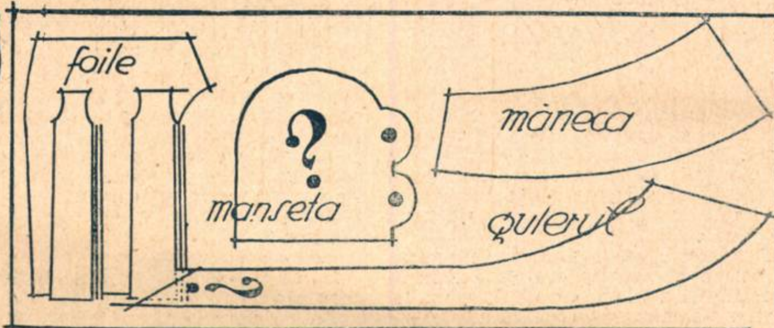
In cursul lunei Martie, d. *Ionel Țăranu,* directorul Teatrului „Alhambra" va întreprinde un turneu în întreaga țară, cu marele succes „*M. B. & Co.*", care s'a jucat de peste 60 ori pe scena teatrului din str. Sărindar.

„M. B. & Co." va fi jucată în turneu de aceiași interpreți ca le București, în frunte cu *Marietta Rareș, Rennée-Annie, Cecilie Grigoriu, B. Tara,* etc. și de d-nii *V. Ronea* (creatorul avocatului in „Procesul Mary Dugan"), *C. Hociung, V. Romano,* etc. *precum și de d-nii Vasilică Brezeanu* și IONEL ȚĂRANU, care, în rolul lui *Bojero,* miliardarul fabricant de conserve, are o formidabilă creație.

O rochie eftină de după amiază

CONCURSUL NOSTRU DE TOALETE

CONDUSĂ de sentimentul de a fi todeauna utila cititoarelor ei, „REALITATEA ILUSTRATĂ" a ținut ca prin recentul ei concurs de toalete, să procure celor ce vor să fie cochete, cheltuind sume modeste, unele modele originale, practice și ieftine totodată.

Pentru aceasta, la prezentarea unui numeros grup de toalete, care de care mai drăguțe, juriul care a prezidat concursul din saloanele magazinului „Au Goût Parisien" s'a oprit asupra a trei delicioase rochii, care reprezintă idealul unei cochete doritoare să se mențină în limitele unui minimum de buget.

Fiind convinși că descrierea amănunțită a acestor toalete premiate, va fi de un real folos tuturor drăguțelor cititoare ale „REALITĂȚII ILUSTRATE", le vom publica pe rând, dând toate lămuririle și chiar patroanele respective, furnizate de autoarele rochiilor.

Cele patru premiate. In stânga, d-na Marton Columbeanu, a cărei toaletă o descriem în numărul de față.

Incepem în acest număr cu rochia d-nei Marton Columbeanu, rochie ce poate sluji atât pentru dimineața, cât și pentru după amiază, la plimbare, grație modelului ei nespus de original.

Luăm trei metri de kasha sau gabardine, din drapella de lână de un preț modest, — între 175—200 lei metru — de culoare marine închis. Total: 600 lei. Trei sferturi de metru din crèpe de chine alb a 175 lei metru va forma originala garnitură, compusă dintr'un guler-șal, înodat cochet la o parte.

Șicul acestei rochițe delicioase e completat prin manșetele, una albă și alta în nuanța rochiei.

Aceste manșete croite cu gust și artă, se resfrâng și se pot desface, ca aripele unui fluture.

Pe ele, autoarea costumului a brodat câte un semn de întrebare în mătase albă, pe manșeta închisă și neagră pe manșeta albă.

Acelaș semn de întrebare e repetat în broderie ca o buclă, pe pantoful de antilopă neagră.

Partea de sus a rochiei e croită lipit de talie, pe când jupa în cloșul la modă, cade larg și cu grație.

Pentru inteligența cu care d-na Marton și-a compus singură acest model, executându-l la perfecție, d-sa a primit premiul al III-lea, consistând în trei metri de stofă kasha calitate superioară.

In numărul viitor vom descrie toaleta de după amiază a d-rei Dumitrescu.

L.

Ammi Mitu-Alli

(Urmare din pag. 17)

Exaltarea tuturor acestor oameni atrase luarea aminte a trecătorilor și numeroși curioși se adăugară grupului, fiecare întrebând ce s'a întâmplat. Tocmai atunci Ammi Mitu-Alli apăru de departe și pe dată se făcu liniște. Mulțimea se dete în lături, ca să-i facă drum. Cu pasul liniștit, dânsul înainta. Atitudinea lui era impunătoare și inspira respect. Zâmbetul lui blând reflecta curățenia sufletului său și pietatea-i neasemuită.

Bărbatul care atinsese iataganul, spuse cu emoție:

— „Doamne, tu ești salvatorul fiului meu! Deși nu ni te-ai făcut cunoscut, noi știm cine ești și nu te mai poți ascunde multă vreme. Tu ești sfântul pe care Dumnezeu l-a trimis poporului, ca să-i arate calea cea dreaptă; tu ești Califul Profetului, tu ești Mahdi, pe care Islamul îl așteaptă.

Un fior străbătu trupul lui Ammi Mitu-Alli care uimit și surprins, trebui să se sprijine de umărul celui care vorbise, ca să nu cadă. Apoi — cu o voce tremurătoare, — murmură:

— „Sunt oare Marele Mahdi, reîncarnat? Sunt oare califul profetului, pe care Dumnezeu îl trimite lumei, ca să-i aducă salvarea ?

Pronunțând acest cuvinte, fu cuprins de o criză extatică și căzu plângând în brațele omului. Ridicându-se după aceea văzu pe toți admiratorii săi prosternați în fața lui și le vorbi astfel:

— „Copiii mei, Dumnezeu v'a îngăduit să mă recunoașteți, dar ceasul când trebue să mă arăt poporului n'a sunat încă. Dar vremea e apropiată și sarcina noastră e mare. Să așteptăm".

Din ziua aceea Ammi Mitu-Alli se închise în odaia lui și n'o mai părăsi. Își petrecu timpul fie liniștit, într'o meditare profundă, sau în visări nesfârșite, fie foarte agitat, în luptă cu dușmanii imaginari, pe cari îi urmăria înarmat cu iataganul său, sau cu diavolul pe care-l gonia prin strigăte puternice.

Ammi Mitu-Alli rămase în starea aceasta încă vreo câteva săptămâni, apoi într'o zi, într'o criză violentă de delir, își dete sufletul...

Credincioșii săi l-au plâns mult și i-au făcut o înmormântare impunătoare. Nour-Eddin-Bey a ridicat un mausoleu uriaș pe mormântul său.

* * *

Astfel Ammi Mitu-Alli, negustorul de acadele și semințe de dovleac, a devenit un sfânt, al cărui mormânt e un loc de pelerinaj și unde credincioșii se duc să găsească liniștea sufletească și vindecarea suferințelor!...

RUDYARD MULLTON

Omul cu marcă

O AVENTURĂ A DETECTIVULUI GEX TREVOR

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Detectivul Gex Trevor este chemat de uzinele suedeze de avioane „Hellefors" spre a deslega enigma dispariției a cinci avioane.

Gex Trevor și ing. Hilmar pleacă în Rusia unde sunt arestați de „Ceka" bolșevică.

Hilmar este executat. Gex se salvează cu ajutorul detectivei Ana Shetland, care dispare și ea.

In fuga lui impreună cu autorul, se intâlnesc cu un indian, care le spune că Lydia se află în Tibet, într'o lamaserie, în puterea lui Wampoo. Ei pornesc mai departe, prin Siberia, ca să scape de urmărirea Cekei.

* * *

In tren, am adormit...

La o haltă ne-am dat jos și ne-am urcat în transiberian. Am parcurs astfel, alte 1660 de verste, trecând peste foarte numeroase poduri. Un tovarăș de călătorie, un soldat sovietic din armata roșie, ne spunea pe nume, toate râurile peste care treceam: Tunguska, Birusa, Ud, Oka, Bielaia... Și stații mărunte, murdare... In viața mea n'am făcut o călătorie mai monotonă...

Zăpada acoperise pământul și gerul se ințeția.

In gări, când trenul se opria, ne dădeam jos o clipă, ca să ne desmorțim. Pe alocuri zăpada e de doui metri. Tăcerea, liniștea aerului este perfectă. Se aud dela mari distanțe, voci de oameni, lătrat de câine. Din când în când, nu se aude decât un arbore ce crapă de ger sau un urlet de fiară sălbatecă.

Deodată, fluerul locomotivei sparge barbar această tăcere. Și iară mergem zile și nopți de-arândul, și un fel de neurastenie feroviară ne năpădește sufletele...

CAPITOLUL XV

Irkutsk.

La Irkutsk, la adresa indicată, am găsit intr'adevăr pe Ana Sethland. Ea trăia aci, într'o casă modestă, sub un nume rusesc.

Când Ana află că voiam să trecem de aci frontiera de Sud in Mongolia, și de acolo în Tibet, ca s'o găsim pe Lydia, protestă, roșindu-se ca focul:

— Sunteți nebuni! Ceka a aflat că voiți să treceți în Tibet, și frontiera e păzită!...

Era oare Ana geloasă?.... Ea se opuse din răsputeri, ca să nu trecem în Tibet, prin Mongolia. Cum Gex nu voia să cedeze, Ana propuse:

— Ar fi mai bine să încercați să treceți în Japonia, și de acolo, în China, prin Nanking, la Lassa. Pe acest parcurs v'ași putea ajuta să eșiți din Rusia; la frontiera de Sud însă, v'ar prinde cu cea mai mare siguranță, și dacă ați încerca să treceți prin munți, v'ar ucide gerul și furtunile; pustiul Gobi nu poate fi trecut de nici un muritor!

Gex cedă.

In zori, conduși de Ana Sethland, pornirăm.

Ea ne duse până la marginea orașului și ne spuse:

— De aci, mergeți inainte. Incercați să treceți lacul Baical. Pe țărm veți găsi un moș, care vă va da o barcă: spuneți-i de mine. Pe malul celălalt al lacului ,e o cabană, în care veți găsi un om ce pleacă spre Nord...

— Spre Nord?...

— Veți căuta să treceți mai pela Nord, în Japonia. Altfel, v'ar prinde... Și cine e prins, e ucis, fără posibilități de scăpare. Noroc!...

Ana ne strânse mâna încăodată, și o luă la fugă înapoi, dispărând în ceața cenușie a dimineții...

* * *

Eșind din Irkutsk, drumul trece prin pădurile din valea Angara; fluviul rămâne jos, ca un fir de argint. Malurile adânci sunt acoperite de arbori. Angara curge zglobie, printre uriașe stânci de gresie.

Am mers astfel zece mile, fără să întâlnim moșneagul, despre care ne vorbise Ana.

Nu intâlnirăm decât o coloană de douăzeci de cai, ce trăgeau de pe mal o **sudna**, adică un fel de șlep, ce plutea pe apele fluviului, la deal. Șlepul era încărcat cu lăzi de ceaiu. Distanța între Irkutsk și Baical nu este mare, dar curentul este atât de puternic, încât, șlepul nu o poate parcurge, de cât în câteva zile, cu groaznice opintiri din partea cailor. La rând cu caii, sunt înhămați deținuți, cari primesc aceleași lovituri de bici ,ca și animalele. Cu piepturile desgolite, plini de sudoare, ei cântă uneori un cântec plin nespus de armonios și jalnic, evocând „Luntrașii de pe Volga"...

Șoseaua domină valea și oferă priveliști pitorești, printre stâncile acoperite de pini și cedri. Dincolo de pădurile negre, se vede râul șerpuind. Valea se strâmtează și stâncile se măresc; de pe panta munților se rostogolesc nenumărate torente.

La eșirea sa din lac, fluviul Angara se rostogolește cu furie între două piscuri de munți uriași. In mijlocul fluviului răsare o massă enormă de stânci, numite Shaman-Kamen. De aci se vede oglinda lacului Baical, în care lucesc piscurile acoperite cu zăpadă, ale munților Amar-Daban.

Un aer pur, albăstrui, face ca peisajul de torente și stânci, să pară văzut printr'un cristal. Peisagiu rece, de o frumusețe măreață.

In curând auzim valurile lacului, ce se întinde imens, ca o mare.

Trecem pe sub stânca Shaman-Kamen, pe care adepții shamanismului o consideră sfântă și au săpat în ea figuri grosolane de idoli. Această stâncă servește să se arunce de pe ea în apă, ca sacrificiu zeilor, femei, bărbați și copii.

Dintr'o văgăună a stâncii un om cu o barbă scurtă albă, se ivi în fața noastră, spunându-ne :

— Barca e gata...

Așa dar, acesta era moșneagul despre care ne vorbise Ana. Lucru însă pe care nu l-am înțeles niciodată, este rapiditatea comunicațiilor intre anumiți factori din această infernală și nemărginită Siberie, fără tren, fără telegraf, fără T. F. F.! Intr'adevăr, omul acesta era prevenit de trecerea noastră! Cum putuse Ana să-l înștiințeze, înainte de sosirea noastră.

Un copilandru cu un cal mărunt, de munte, numai spumă, se ivi din pădure. Poate că acesta fusese curierul...

Moșneagul ne conduse intr'un punct, unde țărmul lacului era mai puțin stâncos și unde ne aștepta o barcă cu lopeți. In fundul bărcii se aflau baloturi enorme cu provizii.

La început n'am înțeles la ce ne vor trebui atâtea provizii. Nu trebuia decât să trecem de pe un mal pe celălalt, al lunguiețului lac Baical. Ei bine, nu mă veți crede, când vă voi spune că ne-au trebuit trei săptămâni de rătăciri pe acest lac blestemat, până să putem debarca pe malul opus!

După o sumă de minuțioase recomandațiuni ce ne făcu moșneagul, ne-am îmbarcat depărtând luntrea dela mal, în timp ce moșul pândia să nu ne vadă cineva.

CAPITOLUL XVI
Pe lacul Baical.

Nu aș fi bănuit vreodată, că traversarea lacului Baical în barcă, poate fi atât de primejdioasă. Am suferit numeroase accidente. Curenții de apă sunt puternici și nu odată am fost izbiți de țărmurile stâncoase. E o minune cum barca noastră nu s'a făcut țăndări. Părea însă de o construcțiune specială. Timpul cât ne-a trebuit ca să traversăm lacul, a fost cu atât mai lung, cu cât eram nevoiți să ocolim pe departe vaporașele de pasageri, de teamă să nu fim demascați de cekiști. De asemeni a trebuit să ocolim stațiunea navală Listvenitz și să ne îndreptăm spre cei mai stâncoși țărmi, ca să incercăm să debarcăm nevăzuți de nimeni. Malurile acestea erau roci masive de granit, acoperite de păduri dese, ce se întind pe pantele unor munți uriași. Peisagiul este pitoresc, dar e acelaș pe o întindere de zeci de mile. Mai departe, compoziția rocelor se schimbară; din granit, ele deveniră conglomerat, în care erau cimentați bolovani enormi. Torente curgeau prin scobiturile stâncilor, formând cascade mărețe... Unele din aceste cascade au o înălțime de sute de metri.

Am ajuns astfel la țărmul de miazăzi al insulei Olkhon, insulă lunguiață și inospitalieră. Aci am făcut o escală. Această insulă este despărțită de țărmul răsăritean al lacului, printr'un canal, numit Micul Baical.

Țărmii insulei sunt stâncoși, așa că prezintă puține puncte unde se poate debarca. A trebuit să căutăm câteva ore un astfel de punct. De îndată însă ce debarcarăm, un individ cu o șapcă soioasă pe pletele roșii, apăru după un colț de stâncă și începu să rânjească la noi. Ne-am dat în curând seama că era un mut, cam idiot, care râdea prostește. Avea o figură murdară, înfiorător de zbârcită. Incercarăm să-l întrebăm unde ne-am putea adăposti. El ne arătă, săpate în stânci, o mulțime de caverne, și în fața lor, un promontoriu de stânci, de asemeni cu numeroase scorburi. Mutul ne invită să intrăm intr'o astfel de peșteră scundă, din care ieșia fum : aceste caverne erau locuințe de oameni! In Siberia, omul devenise în aceste părți troglodit...

Ne odihnirăm puțin timp, deoarece din caverne începuseră să iasă tot felul de oameni sălbateci... Deși cerul se înorase și vântul începuse să se ridice, de teamă ca acești sălbateci să nu ne atace și să ne ia proviziile, ne-am îmbarcat și iar am pornit iară pe apele răscolite de vijelie. O ploaie măruntă începu să cadă, și vântul se umflă furios.

Eram în dreptul unui cap ascuțit, eșit din stâncă. Dacă furtuna ar fi avut capriciul să ne izbească de acest cap, ne-am fi înecat desigur. Barca noastră trecu pe lângă acest ascuțiș de stâncă, la o apropiere de un metru de el, în timp ce valurile se loviau mugind, cu ecouri sonore, în cavernele stâncilor. Dincolo insula Olkhon, stâncile bazaltice se ridică abrupte deasupra lacului, iar apa este de o adâncime extraordinară.

Mai încolo, țărmul devine mai puțin înalt; rocile sunt pe acolo de natură vulcanică : munții dela nord de Baical poartă un crater stins și izvoare de apă fierbinte...

CAPITOLUL XVII
Sus mâinile!

După o nesfârșită călătorie pe apele înșelătoare ale lacului Baical, după numeroase nopți dormite cu rândul în barcă, am putut debarca; ne aflam intre țărmul lacului și munții Baicalului, pe o stepă înaltă ce se întinde pe o lungime de o sută de kilometri și o lărgime de 40. Trecurăm pe lângă turme de vite și herghelii de cai, în căutarea cabanei, a cărei așezare, după spusele Anei, o însemnasem pe o hartă, ce desenasem pe o bucată de hârtie.

Ne aflam la Nordul lacului Baical; în râul ce se vărsa în lac, pescarii prindeau pește, și pe maluri, sute de țărani lucrau la săratul prăzii.

In sus, departe, pe malul râului, găsirăm cabana, ascunsă în mijlocul pădurii.

Era o cabană din trunchiuri de copac, cum au țăranii. Băturăm la ușe. Un om cu bluză rusească, cu pantaloni de piele și cizme lungi, ca de muschetar, ne deschise. La brâul străluceau prăsele de pistoale și pumnale. In odaie, se afla o masă cu un sfeșnic în mijloc și un samovar, iar la perete, un pat comun, vast. Scaune de lemn. Un cuptor de pământ, o pușcă atârnată în cui. Portretul lui Lenin. Iar pe pat o femee...

(Va urma)

Triumful Frumuseței

EFORTURILE depuse de nouile descoperiri ale științei și hygienei închinate înfrumusețărei femeii, sunt din ce în ce mai încoronate de succes.

Cele mai vii aprecieri însoțesc priceputii doctori, cari în laboratoare și cabinete au reușit să facă să dispară disgrațiile unui chip, defectele unui ten prea puțin dăruit de natură, îndepărtând la limită extrema bătrânețe nedorită de nimeni.

Printre toți acești savanți, cari reușesc zilnic a da chipului de femeie farmecul inalterabil al tinereței și frumuseței, d-na N. G. Payot din Paris, se bucură de o reputație mondială. Metoda ei de tratament este unică în lumea întreagă, de aceea și discipolele cari o reprezintă în principalele capitale ale Europei sunt vizitate de toate femeile elegante doritoare de a-și menține frumusețea.

Masagiile de dimineața. Activarea circulației, se practică apucând mușchii feței ușor cu două degete.

Printr'un hazard fericit mi-a fost dat să mă conving personal de priceperea și arta desăvârșită a uneia dintre cele mai iubite reprezentante ale d-nei Dr. PAYOT, instalată de puțin timp la noi în strada Vasile Lascar No. 9.

Aci, la masa de lucru, pe care sunt instalate miraculoasele creme și ape semnate Dr. PAYOT, simpatica ei discipolă d-na K. oficiază. Cuvântul nu este exagerat, căci frumusețea azi ca și în vechime, fiind o religie a tuturor femeilor, ființele închinate prin lungi studii să o perfecționeze la semenele ei, au importanța unui adevărat apostolat.

Masagiile gâtului se fac cu un corp gras în formă rotundă: impotriva gușei.

Aci, un ceas încheiat am urmărit cu admirație jocul mâinilor delicate ca niște aripi de fluturi ale d-nei K. pe obrajii unei cochete. Invăluiri cu comprese camforate, masagii meticuloase ale fiecărui muschi al feței în parte, aplicații de cremă, apoi iar masagii și după o ultimă împrospătare cu apa tinereței, obrazul supus tratamentului apăru ochilor mei uimiți, alb-roz, transparent.

Triumfătoare d-na K îmi zise apoi cu convingerea unui vrăjitor: Et voila.... Câteva ședințe din acestea și un ten defectuos, ride precare, paloarea nedorită a oricărui obraz, dispar.

Tratamentul se urmează apoi acasă și rezultatul e că, în curând nici o femeie nu va mai fi urîtă în București, căci sunt sigură că toate cochetele, toate elegantele vor invada salonașul din strada Vasile Lascăr 9.

Au fost alese 15 candidate la titlu de „MISS ROMANIA 1931"

Galvestonul, oraşul din Texas, Statele Unite, despre care cititorii au avut prilejul să citească multe descrieri în revista noastră, este iniţiatorul concursurilor internaţionale de frumuseţe.

O asociaţie pe jumătate sportivă, pe jumătate comercială le-a lansat în 1919, imediat după război, spre a atrage vizitatori în această plajă minunată de pe coasta Floridei.

Organizate cu multă seriozitate, aceste concursuri au devenit tot mai interesante an de an şi au făcut celebru oraşul.

In anul acesta cel de-al 12-lea concurs internaţional din Galveston, va avea loc între 13 şi 17 Iunie. Candidatele europene vor pleca în America în a doua jumătate a lunei Maiu. Organizatorii americani au fixat un premiu de 2500 dolari (circa 420.000 lei) pentru cea mai frumoasă concurentă, pentru aceea care va avea fericirea să fie aleasă Miss Universe.

Deasemenea alte nouă premii pentru candidatele clasificate în ordine. Dar în afară de aceste premii — în anul acesta, pentru prima oară — se va acorda celei mai frumoase europene un premiu separat de 500 dolari (circa 85.000 lei) astfel încât candidatele europene vor fi avantajate faţă de concurentele americane.

Aleasa „Realităţii Ilustrate" din anul acesta, Miss România 1931, va fi aleasă cel mai târziu la 1 Mai. După cum am arătat, metoda de alegere a fost schimbată, în 1931, pentruca imparţialitatea să fie complet garantată. Concursul decurge în modul următor:

Inscrierile s'au încheiat la 20 Februarie 1931.

1) După o primă selecţionare efectuată de un juriu competent, 12—15 concurente au fost chemate la Bucureşti spre a interpreta rolurile distribuite în filmul sonor şi vorbitor „Parada Frumuseţii" — o comedie nostimă, care slujeşte drept pretext pentru prezentarea candidatelor în faţa publicului.

Acestea au fost prezentate oficial la balul „Realităţii Ilustrate" care a avut loc la 21 Februarie 1931.

2) Filmul „Parada Frumuseţii se va proecta în toată ţara şi fiecare spectator îşi va da votul celei pe care o consideră cea mai frumoasă.

3) Candidata care va întruni numărul cel mai mare de voturi, va fi proclamată Miss România 1931 şi se va bucura de toate avantagiile care decurg din decernarea acestui titlu.

In No. viitor vom publica fotografiile lor.

Miss Munca 1931 a fost aleasă

Sâmbătă 14 Februarie a avut loc în saloanele „Ileana", alegerea celei mai frumoase muncitoare, „MISS MUNCA 1931".

Juriul prezidat de d. Al. R. Protopopescu, primarul sectorului II Negru, — primit cu nesfârşite aclamaţiuni de numerosul public, — a decernat titlurile, după cum urmează:

I D-ra Melania Craiu, funcţionară.
II D-ra Lola Tănăsescu, coafeuză.
III D-ra Aurelia Dumitrescu, lingereasă.

Fotografia ce reproducem mai sus, reprezintă juriul şi alesele, după concurs. Domnişoara care poartă eşarfa, este „MISS MUNCA 1931".

CREDEŢI?

CELEBRA Mme RECAMIER

STRĂLUCITOAREA FRUMUSETE A FRANŢEI, DUPĂ CE A RESPINS TREI BARBAŢI, UN IMPĂRAT ŞI DOI REGI — S'A CĂSATORIT CU TATĂL EI (CĂSATORIA S'A CELEBRAT PENTRU CA EA SĂ POATĂ MOŞTENI AVEREA LUI)

GOBAR, UN FACHIR HINDUS, MĂNÂNCĂ AUR, PENTRU A DEVENI MAI PUTERNIC.

136	122	123	133	144	114	115	141	25	231	230	28	176	82	83	173
125	131	130	128	117	139	138	120	228	30	31	225	85	171	170	88
129	127	126	132	137	119	118	140	32	226	227	29	169	87	86	172
124	134	135	121	116	142	143	113	229	27	26	232	84	174	175	81
200	58	59	197	216	45	209	44	181	80	180	73	89	167	166	92
61	195	194	64	42	211	47	214	75	178	78	183	164	94	95	161
193	63	62	196	43	210	46	215	74	179	79	182	96	162	163	93
60	198	199	58	213	48	212	41	184	77	177	76	165	91	90	168
160	98	99	157	49	207	206	52	152	109	145	108	9	247	246	12
101	155	154	104	204	54	55	201	106	147	111	150	244	14	15	241
153	103	102	156	56	202	203	53	107	146	110	151	16	242	243	13
100	158	159	97	205	51	50	208	149	112	148	105	245	11	10	248
221	35	34	224	253	3	2	256	240	18	19	237	192	66	67	189
40	218	219	37	8	250	251	5	21	235	234	24	69	187	186	72
220	38	39	217	252	6	7	249	233	23	22	236	185	11	70	188
33	223	222	36	1	255	254	4	20	238	239	17	68	190	191	65

FENOMEN NUMERIC

EXISTĂ IN ACEST TABLOU 2.184.069.880.000 CĂI DIFERITE PENTRU A ADUNA LA UN LOC CIFRA 2056. — DACĂ AŢI ADUNA O COLOANĂ INTR'UN MINUT, ZI ŞI NOAPTE, V'AR TREBUI 4.155.380. DE ANI PENTRU A AJUNGE LA ACEASTĂ SUMĂ PE TOATE CĂILE POSIBILE.

T.C. PIZZO. A TRĂIT INLĂNŢUIT DE BICICLETĂ SĂ TIMP DE TREI ANI.

CONSTANTIN CEL MARE

PRIMUL IMPĂRAT CREŞTIN ŞI CEL CARE A ORGANIZAT LEGILE CREŞTINISMULUI N'A FOST CREŞTIN. EL A RĂMAS PĂGÂN TOATĂ VIAŢA SA.

SĂRUTUL SCURTEAZĂ VIAŢA

SĂRUTUL ESTE O AMENINŢARE PUTERNICĂ PENTRU MERSUL INIMEI — FIECARE SĂRUT RAPEŞTE 180 SECUNDE DIN EXISTENŢA — 480 DE SĂRUTĂRI FURĂ O ZI INTREAGĂ DIN VIAŢĂ

UN BUCĂTAR NEGRU — TAIE UN PUI, IL CURĂŢĂ, IL GĂTEŞTE ŞI-L MĂNÂNCĂ IN TIMP DE 4 MINUTE. (Whitney U.S.A.)

PIGMENUL DIN TSING-TAO (CHINA) UMBLĂ IN PATRU LABE ŞI MĂNÂNCĂ DINTR'O TROACĂ.

GEORGE SHERMAN IN VÂRSTĂ DE 83 ANI A PARCURS 1000 KILOMETRII INTR'O LUNĂ. (GEORGIA-RICHMOND. VA.)

DE VORBA CU CITITORII

La estranada del pais. Buenos Aires. — Am răspuns la timp, scumpă şi depărtată corespondentă. Trimite-ne lucruri interesante şi vom publica. Aceleaş frumoase salutări din parte-mi.

Manzi Pies. — Conrad Veidt s'a născut la 22 Ianuarie 1893, la Berlin. Locueşte la Berlin-Halensee, Kurfurstendamm, 150.

Ghiţă Berbec. — Adresează-te la o librărie mare şi vei găsi nenumărate tratate de felul acesta.

Javra diafană. — Aţi fost nefericită în dragoste şi acum veniţi să vă consolez eu? Hm! Dar ia spuneţi-mi când eraţi fericite vă gândiaţi la mine? Aşa că nu, javră diafană?... Aaa, vreţi poate un mic poem în proză? Citiţi „Magazinul" No. 3 şi veţi fi satisfăcute. V'am dedicat acolo un madrigal, sonete din timpurile roze de când purtaţi berete.... V'am dedicat o proză cu iadul pe pământ, în care ce-a fost verde s'a dus pe-aripi de vânt; un Arlechin, o floare — spre a-ţi consola amorul — deşi, D-zeu mă ierte, dar nu-s eu... autorul.

Ray.— Willy Forst locueşte la Berlin-Schoneberg Warthurstrasse, 32. In orice caz e trecut de 30 ani. Celibatar... pentru admiratoarele sale.

S. T. Buzilă. — Adresează corespondenţa Clarei Bow prin „The Standard Casting Directory", 616 Taft Building, Hollywood, Cal. U. S. A. Nu cunoaşte decât engleza şi foarte puţin franceza. Nu e căsătorită.

Nicu şi Gh. Popa. — Bob Curwood lucrează deocamdată pentrtu Universal, deşi are şi propria lui casă de producţie (Tec Art studio, Hollywood). Scrieţi-i la Universal Studio, Universal-City, Cal. U. S. A. în româneşte.

Harry Tex. — Fred Thompson a murit de mult, puiule, într'un accident, aşa c'ar fi inutil să-ţi mai spun „câţi ani are şi cu cine e căsătorit"... Singura posibilitate de a comunica cu el ar fi spiritismul.

F. N. Coco. — In ceeace mă priveşte ţi-aş împărtăşi părerile, sunt însă dispoziţiuni redacţionale în care nu pot dicta eu.

Rudy. — Nu da crezare acelor şuete de presă. In fond nu e nimic adevărat. Vom institui poate şi un concurs pentru bărbaţi, deocamdată însă, ne ocupăm de celălalt.

Sarmisegetuza, femee cultivată. — Din inspiraţia-ţi zoomorfică şi ambigenă ai zămislit un poem patologic. O, tu palidă şi hiperbolică Sarmisegetuză, cu perimetrul psihicului tău hibernal şi degenerat ca o nucă de cocos, tu celulă indisolubilă şi omogenă, m'ai dat gata. Să vii la ora şapte, în colţ la Cristache Pârlitu unde voi face experienţa stabilizării aerului solid asupra teodolitului lichid. Vino şi-am să-ţi dovedesc ce 'nseamnă imboldul testimonial în comparaţie cu diametrul pământului. Vino, fecioară cioplită în marmoră de carrara şi'n mod solemn, ab imo pectore, privirea mea machiavelică te va despica în patru; muzica va intona Sonata III de Beethoven, cerul se va deschide şi în cântece de heruvimi, ... voi telefona doctorului Obreja...

Fetiţa dulce. — Eşti dulce mi-o afirmi acum şi 'ntr'una şi spui că joci cum o să-ţi cânte struna. Eu, totuş, nu te cred aşa felină; dulceaţa'ţi poate fi din... zaharină. 2. Fotografia mea? Regret dar nu m'am fotografiat dela vârsta de doi ani, când măgarul de fotograf s'a apucat să mă desbrace, aşa că sunt într'o poziţie prea impudică şi nu ţi-o pot trimite. 3. Werner Futterer nu e căsătorit şi nici logodit. 4. Nu cunosc adresa acelui poet.

Pavel Ciotac. — La orice magazin mare de muzică.

Contele Arhosi. — Lupu Pick locueşte la Berlin S. W. 48, Wilhelmstrasse 10. 2. Pentru Pola Illery adresează prin „Mon Ciné", 3 rue Rocroy, Paris.

Kean. — In situaţia actuală, când şomajul creşte pe fiecare zi, e foarte greu să te gândeşti la un post în Bucureşti. Amână-ţi proiectul până când se vor schimba lucrurile. Este sfatul meu sincer.

Senor Aledo. — Nu s'ar putea preciza decât printr'un concurs public, care au fost cele mai bune filme ale anului trecut.

B. D. — Da. Rudolph Valentino trăeşte.. pe lumea cealaltă. Locuieşte în cimitirul dela Hollywood, cum intri, pe stânga.

Frumoasa necunoscută. — Citiţi mai sus răspunsul sub pseudonimul „Ray".

Chanson. — Liane Haid s'a născut la 16 August 1897, la Viena. A urmat mai întâi, o şcoală de balet, apoi a debutat în studio, sub regia lui Max Neufeld. Trimite-i corespondenţa la Berlin—Wilmersdorf, Wuertenbergischestrasse, 13. E căsătorită cu baronul Heymerle.

Doamna Doctor. — Filmul acela a fost realizat în Europa, înainte de plecarea lui Ivan Petrovich la Hollywood. 2. Ultimul film al lui Ramon Novarro este intitulat provizoriu „Seville de mes amours" şi este vorbit complect în franţuzeşte. Ramon Novarro are ca parteneră în acest film pe Suzy Vernon, recent angajată de Metro-Goldwyn.

Winetu. — Lya de Putti are 27 ani. Este de origină ungară. Nu e căsătorită. 2. Nu cunosc numele acelei interprete. 3. Romanul acesta, după câte ştiu, nu există tradus în româneşte, sau în orice caz nu poartă acelaş titlu. Interesează-te la o librărie mare. 4. Pentru toate aceste actriţe adresează corespondenţa în limba germană prin „Film-Fuehrer", 217, Friedrichstrasse, Berlin S. W. 68.

Lord Byron. — Fii binevenit, amice şi caută să nu calci niciodată legile rubricei. In modul acesta vei avea răspuns regulat. 2. Ultimul film al lui John Barrymore, prezentat la noi, a fost „Prinţ şi ţigan". 3. Cu Victor Mc. Laglen se aşteaptă abia acum o premieră.

Senior-bătrân. — Cam aceeaş deosebire care există între d-ta şi un om inteligent.

Juky Watana. — Mary Brian are 1,58 m. înălţime. Dintre Gary Cooper şi Willy Fritsch, eu îl prefer pe primul, dar nici n'aş putea spune că-l detest pe celălalt... Ce nevoe mai ai de fotografie? N'am publicat noi deatâtea ori portretul lui Gary Cooper, până şi pe copertă?

Ofelia nebună. — Ofelio, Ofelio, tare eşti nebuna...tecă. Auzi, Moscopol ţigan! De unde şi până unde deducţia asta? Ei, uite, cu tot pariul d-tale, eu nu-ţi pot confirma că dacă omul s'a apucat să cânte, e numai decât ţigan. Par'c'ar fi mai curând... grec. Hai? Ce zici? 2. Nu cunosc limita de vârstă. Interesează-te la o cohortă oarecare. 3. In „Ciuleandra", Elvira Godeanu a interpretat rolul femeii care suceşte capul lui Puiu şi-i distruge căminul.

Simi L. — Adevărata Miss România este aceea pe care o alege revista noastră, pentrucă titlul de „Miss" a fost creat pentru prima oară de organizaţia din Galveston, a cărei autorizaţie exclusivă o deţinem noi. Celelalte concursuri nu sunt altceva decât imitaţii fără importanţă; dovadă că succesul e nul faţă de concursul nostru care se bucură de adevărata atenţie a întregei lumi.

Marlene Dietrich. — Neil Hamilton „şade" la Hollywood şi „lucrează" pentru soc. Paramount. Scrie-i, ca să fii mai sigur, în trei limbi odată; una din ele trebue s'o cunoască. Scrie-i în sfârşit, cum vrei, dar... schimbă-ţi pseudonimul, te implor!...

Titi Burha. — Loteria Avocaţilor s'a tras acum 15 zile. A Gospodăriilor Rurale nu s'a tras încă. Cred, totuş, că dacă luaţi bilete vă puteţi interesa şi de data tragerii.

Ţigăncuşă. — Greta Garbo s'a născut în anul 1908. Primele ei filme vorbitoare sunt: „Anna Christie", „Romance" şi „Inspiration".

Da, **intenţionează** ea să se căsătorească, dar nu prea **intenţionează...** rudele prinţului.

Zizi Petavragy. — Gene Tunney a fost numit şef de stat-major al guvernatorului din Hartford. 2. Nu cunosc adresa particulară a lui Al. Capone. Ii poţi adresa însă corespondenţa la prefectura de poliţie din Chicago, care... va face să-i parvină.

A. Terraro-Odobeşti. — Ivan Mosjoukine locueşte la Berlin W. 15, Kurfuerstendamm, 195. Celelalte chestiuni au fost tratate în numărul trecut al revistei. Nu te supăra dacă spaţiul nu-mi permite să le repet atât de des... Cu aceeaş prietenie... anonimă.

Tobral. — Puţină răbdare. Va apărea, în curând în editura noastră „Tot cinematograful într'un volum", în care vei găsi tot ceeace te interesează.

Canterman. — Citiţi mai sus, răspunsul dat pseudonimului „Ţigăncuşa". Fotografiile vi le puteţi procura dela orice librărie.

Jean Iglov. — Fiul acela legitim al lui Napoleon Bonaparte a murit de tuberculoză pe când se afla prizonier în castelul Schoenbrun.

Ruggiero V. — Du-te, tinere bavarez şi fii sigur că fecioara... care plânge atât de frumos, te va primi cu... lacrimi fierbinţi de fericire. Da... da, o ştiu precis, Mady Christians pe d-ta te aşteaptă... Du-te şi să-mi spui şi mie dacă n'ai avut cumva ocazia, ca la rândul d-tale, să verşi... lacrimi amare... Fii prudent însă, căci fecioara are 33 ani şi e căsătorită cu un oare care doctor von Muller, foarte gelos din fire şi care a practicat în tinereţe boxul...

Um american.— Douglas Fairbanks e plecat într'un voiaj de lungă durată în jurul lumii. Aşa că dacă-i scrii, va trebui să aştepţi cam mult răspunsul — bine înţeles în cazul când ţii ca problema să nu fie rezolvată de un secretar particular. 2. Douglas Fairbanks jr. este fiul lui Doug, dar din prima căsătorie a lui cu Beth Souly, aşa că Mary Pickford n'are nici un amestec aci. Juniorul e căsătorit cu Joan Craword. (Probabil c'a pus tat'său o vorbă bună...).

J. de S.

CUM VA FI
Omul Viitorului

ACUM vom arăta omenirei ce formă va avea peste câteva mii de secole, adică, într'un viitor destul de îndepărtat, pentruca profundele schimbări pe care le-am propus studiului, să fi avut timpul a se realiza.

Inainte de a ajunge la acel punct, trebue să spunem ceva şi despre stările prin care omenirea trebue să fi trecut în interval. Cum această chestiune nu intră în biologie, ci mai curând în sociologie, vom arunca doar o privire fugitivă asupra ei.

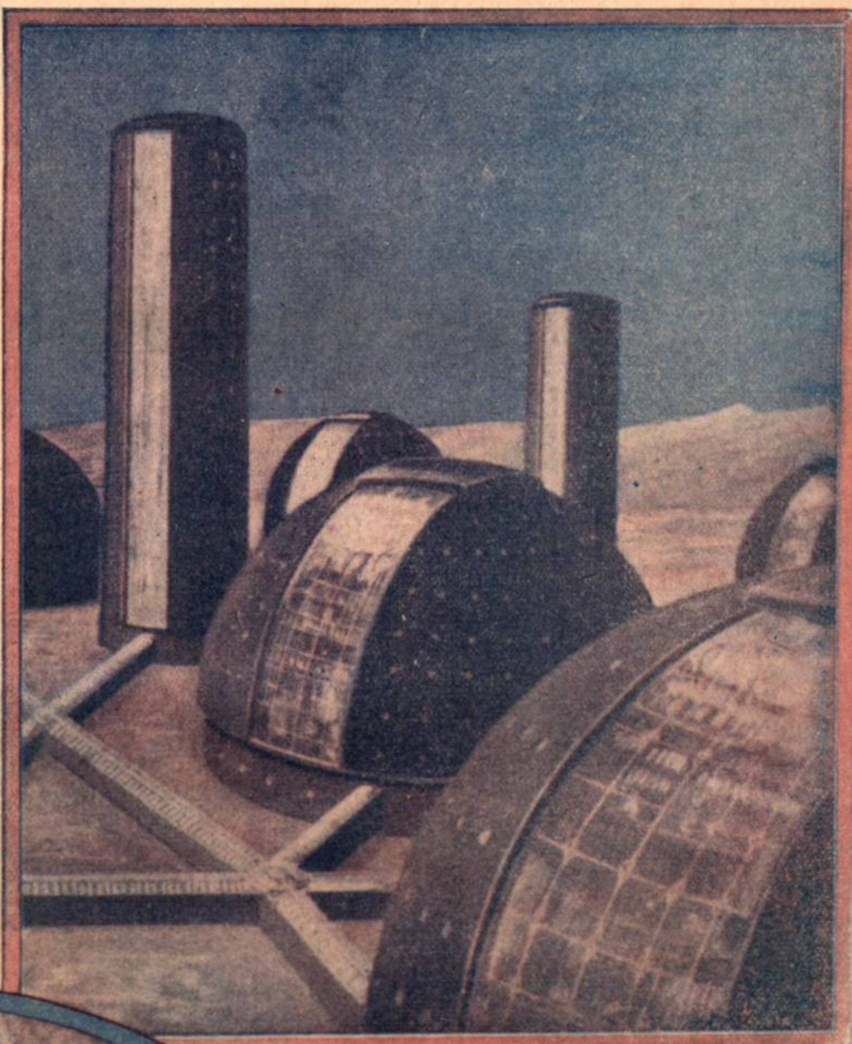
După cum am spus la început, la prima vedere pare probabil că oamenii, urmând metoda adoptată de majoritatea animalelor superioare, vor tinde spre o asociere tot mai strânsă, spre punerea intereselor comunităţii, înaintea celor individuale.

Am văzut că aceasta era legea urmată de insecte, care sunt, împreună cu omul, cele mai superioare vietăţi. Am mai văzut că aceasta e un fel de lege organică, căreia materiile ce formează trupurile animalelor sunt fără excepţie supuse pe măsură ce urcă în scara zoologică. Toate au pornit dela primitiva formaţie, monocelulară, care trebue să săvârşească singură toate actele necesare vieţii. Incetul cu incetul aceste celule şi-au împărţit munca fiecare specializându-se pentru o anume acţiune. Trupurile animalelor vertebrate, incluzând omul, au devenit imense societăţi, formate din milioane de membri, fiecare cu un rol bine definit, pe care nu-l poate părăsi fără a dăuna bunei stări generale, depinzând în acelaşi timp de un vecin, a cărui absenţă sau neglijenţă i-ar aduce chiar moartea.

Prin analogie ajungeam să presupunem, că astfel va fi şi cu societăţile umane ale viitorului.

Mari cugetători ca Auguste Comte şi Herbert Spencer, spre a menţiona doar pe cei mai iluştri, au afirmat că *„legile sociale sunt de aceiaşi natură cu cele fizice şi trebue să urmeze acelaş curs"*.

Dacă aceşti filozofi au dreptate, — ceiace e prea posibil, — vom cădea totuş în eroare, deducând din această concluzie, — după cum au făcut unii, — că urmarea unei astfel de stări de lucruri ar fi comunismul, în care personalitatea fiecăruia ar fi complet ştearsă, în vederea necesităţilor rasei şi în care omul ar fi doar o parte dintr'o imensă maşină, pusă în mişcare de motorul cu care e în contact,, fără a putea să modifice această mişcare, decât cu riscul de a strica întregul aparat, distrugându-se şi pe el cu un singur gest.

Omul recăzut în primitivism pe planeta muribundă, nu va diferi mult de strămoşul său preistoric.

Dreapta sus: *Aparate thermo - electrice amenajate pe acoperişurile clădirilor turnante, pentru captarea căldurii solare.*

E adevărat că vedem astfel de lucruri întâmplându-se la insecte. O albină care are atribuţia de a aduna polen, nu poate depune ouă, pentrucă aşa a apucat, şi mai mult, nici nu se întreabă „dece". Dar tocmai pentrucă nu gândeşte, este o albină şi nu un om.

Posedăm, vrem nu vrem, un creer format în răstimpul a nenumărate milenii de raţionament, de critică şi de reflecţie, care va continua să raţioneze şi să reflecteze, dacă o forţă mai mare nu ne va lua deodată aceste facultăţi, printr'un fel de operaţie chirurgicală, a cărei formă nu ne-o putem imagina. Atât timp cât acest creer va raţiona nu vom putea activa ca insecta şi mai puţin ca celulele corpului, care lucrează orbeşte, fără a controla măcar stimulul pe care-l primesc.

Oamenii vor fi totdeauna capabili să discute ceeace fac şi să compare rezultatele cu beneficiile pe care le pot scoate din ele. Fără îndoială, oamenii sunt colonii de fiinţe, dar aceste fiinţe sunt de o natură atât de specială, de excepţională, încât trebue să ţinem seamă de aceasta. Fără îndoială, şi oamenii sunt animale, dar am văzut deacum că au faţă de natură cu totul altă situaţie decât celelalte animale şi de când există, au căutat nu numai să supravieţuiască, dar luptă pentru atingerea unui ideal tot mai ridicat, care-i depărtează de calea animalelor şi-i face să urmeze un drum pe care nici un alt animal nu l-ar fi putut lua.

Mai mult, dacă această lege de pură asociaţie materială ar fi să triumfe, nu am ajunge la acea perfecţie şi absolută egalitate visate de unii. Din contra, ar rezulta prin specializare şi ereditate, — crearea unor caste tot mai depărtate unele de altele, care ar sfârşi prin a nu se mai cunoaşte nici înţelege; cele mai puternice şi mai bine înzestrate ar lua pentru ele cea mai mare parte din bunuri, în dauna celor mai slabe şi iată că am ajunge cu totul într'alt punct, decât cel propus la început.

Mai mult, dacă împingem până la ultima extremitate această identificare a societăţii umane, cu societăţile animale, trebue să fim logici şi să acceptăm toate consecinţele. Aceste societăţi animale au un singur scop: *„lupta pentru existenţă"* şi o singură cale spre reuşită: *„superioritatea forţei"*.

După cum a spus Haeckel *„O existenţă de neintrerupt şi crud războî, domneşte în intreaga lume vie"*.

Aci vor sfârşi toate planurile noastre şi civilizaţia umană?

Ar fi cu totul contrar scopului urmărit de idealismul nostru.

In loc de a se desfiinţa luptele de clase şi de popoare, un răsboi fratricid s'ar deslănţui peste tot şi omenirea ar sfârşi prin a se distruge, încercând a se salva. Nu putem stărui asupra acestei chestiuni, despre care vom avea ocazia să mai spunem câteva cuvinte, în alt capitol. Să trecem acum la perioada viitoare, când pământul se va fi schimbat atât de mult încât viaţa ar fi cu totul diferită de cea de astăzi.

In primul rând, e cu putinţă ca la aceea epocă, marea civilizaţie a prezentului să dispară, după cum au mai dispărut şi alte civilizaţii mari ale antichităţii tot atât de puternice ca acele ale Egiptului, Greciei, Romei, etc., în câteva secole.

Civilizaţiile urmează şi ele o lege biologică. Se nasc, cresc, se desvoltă şi mor. Cauza care a adus moartea celorlalte, o poate ataca şi pe a noastră. Apoi mai avem un pericol, pe care vechile civilizaţii nu l-au cunoscut: *răsboiul* devenit acum cu totul distructiv. Când oamenii făceau uz numai de săbii şi lănci în lupte, nici cel mai teribil năvălitor n'ar fi isbutit să distrugă un popor. Cu enormul progres realizat astăzi de chimie şi maşinism, a devenit foarte cu putinţă ca mari

naţiuni moderne, arucându-se unele asupra altora, să se extermine aproape de pe suprafaţa pământului, iar puţinii supravieţuitori izolaţi unii de alţii, demoralizaţi de teroare şi suferinţă, ar cădea curând în cea mai completă barbarie.

Să sperăm că acest dezastru nu se va întâmpla niciodată.

Dar simplul fapt că ar fi posibil, ne obligă să-l privim şi să deducem ce ar deveni aceşti din urmă supravieţuitori.

Intorcându-se la sălbăticie, n'ar scăpa de pieire decât mulţumită naturei lor animale şi ar evolua supunându-se mediului, iar nu supunând mediul propriilor lor fantezii.

Ne-mai-găsind căldura necesară existenţei lor la suprafaţa pământului, unde atmosfera rarefiată n'ar mai putea reţinea ultimile raze ale unui soare muribund, n'ar mai avea altceva de făcut decât s'o caute în interiorul pământului, unde ar găsi şi ultimile picături de apă indispensabile menţinerii vieţii.

La aceste adâncimi apa s'a filtrat şi neputându-se evapora, ar continua să existe în unele locuri. Căldura ar continua să vină totdeauna ridicată dela massa centrală a pământului, chiar dacă grosimea coajei exterioare ar fi crescut.

Vom vedea în curând că oameni de cea mai înaltă civilizaţie, ar putea întrebuinţa mai bine această rezervă de căldură.

Pentru moment însă, ne ocupăm de sălbatecul incapabil de altceva decât de a se târî tot mai aproape de această sursă de căldură şi de a pătrunde tot mai mult în măruntaele pământului. O astfel de existenţă i-ar modifica aparenţa şi după câteva generaţii ar deveni o fiinţă foarte diferită de aceea care este astăzi. Nevoit să se mişte într'un perpetuu întuneric, ochii săi ar deveni ca cei al lemuroidelor sau ai altor animale nocturne adică s'ar mări şi ar deveni foarte sensibili la cele mai mici variaţii în intensitatea întunericului. Organele pipăitului s'ar perfecţiona spre a împlini insuficienţa vederii. Aci animalele ne arată ce direcţie ar lua aceste modificări.

La animalele cavernelor şi la cea mai mare parte a animalelor de noapte găsim că labele, antenele, mustăţile şi părul au anumite caracteristice: o remarcabilă lungime şi sunt foarte sensibile la cea mai uşoară atingere.

Intr'o astfel de epocă, ne-am putea aştepta să găsim mustaţa — o podoabă bărbătească mai mult sau mai puţin grotescă, — la femei şi copii, dar în forma unor fire lungi ca la pisici şi cu aceeaş atribuţie.

In cele din urmă, această perpetuă luptă cu frigul, ar lua fără îndoială sfârşit, dacă n'am mai şti cum să ne îmbrăcăm călduros sau dacă n'am mai avea posibilitatea s'o facem, dobândind acea abundentă lână care mai mult sau mai puţin a lipsit întotdeauna corpului omenesc. Această blană ar mai avea avantajul de a împiedica pierderea apei din corp. Impingând această ipoteză la limitele sale extreme, ne putem permite să presupunem că perii s'ar transforma într'un înveliş solzos ba chiar cornos. După cum adesea s'a întâmplat în natură, ne-am întoarce înapoi la animalismul primitiv. Acest curs nu e excepţional la animale. Găsim exemple la marile maimuţi, asemănătoare omului, unde puii arată o desvoltare cerebrală cu caracter omenesc mult mai pronunţată decât la animalele adulte, ceeace pare să probeze că la început starea acestor animale era mult mai apropiată de umanitate decât astăzi.

O astfel de degenerare ar fi fatală la supravieţuitorii unei planete muribunde. Ultimile exemplare ale speciei umane şi-ar lăsa oasele în vârful celorlalte fosile iar primii şi ultimii colonişti ai pământului — microbii — le-ar lua locul şi ei numai pentru un timp.

Doar prin neîntreruptul concurs al singurului său talent — *superioara sa inteligenţă*, — va putea continua omul să trăiască după ce natura va fi stins lumina soarelui, va fi retras aerul şi va fi închis apa.

Dar tabloul de mai sus, l-am făcut intenţionat în culori negre şi trebue să sperăm spre binele rasei noastre că niciodată nu va regresa într'atât. Dacă inteligenţa şi industria rămân în posesiunea omului, îl vom vedea luptând din răsputeri şi prin mijloace mai mult sau mai puin artificiale, împotriva ostilităţilor naturii.

In primul rând va căuta să strângă şi să folosească restul de căldură, ce s'ar mai găsi pe suprafaţa pământului. Cum coborîrea temperaturii va începe să se simtă, naţiunile se vor muta în regiunile ecuatoriale şi vor căuta să capteze şi să înmagazineze ultimele raze ale soarelui. Ne putem închipui că omul va clădi atunci case ce se vor întoarce după soare — adică turle ce se vor mişca din temelie şi ale căror ferestre se vor întoarce regulat spre lumină, în timp ce pereţii vor strânge în cursul zilei toate razele calde şi le vor păstra pentru orele de întuneric. Pânza neagră a cărei proprietate de a absorbi căldura e bine cunoscută, va ajuta mult la obţinerea acestor rezultate. Oglinzi concave, amenajate la suprafaţa acestor case, vor concentra căldura şi o vor transforma în energie electrică.

Aceste idei aplicate în îndepărtata perioadă a viitorului, nu vor fi noui căci vor fi fost împrumutate dela ştiinţa secolului al XX-lea. Se ştie de fapt, — din lucrările celebrului fizician Claude, — că sunt posibile. Putem spera că strănepoţii noştri vor şti cum să le aplice, cu toate perfecţionările care li se vor aduce; spre exemplu vor putea obţinea o mare îmbunătăţire a mediului, — prin mărirea efectelor aparatelor thermo-electrice, — în uz acum, — care sunt compuse din materiale metalice sudate, la încheetura cărora se produce un curent electric, când sunt încălzite.

Acestea sunt principiile bateriei Clamond sau Nobile, compuse din fâşii de antimoniu şi bismut, sudate şi izolate prin foi de hârtie neagră. Aceste baterii sunt utilizate astăzi doar în experienţe ştiinţifice de calorimetrie, pentru marea lor senzibilitate. Dar experienţe făcute la spitalul Val-du-Grace din Paris, au dovedit că pot fi aplicate şi la fierberea apei.

Ne putem închipui aparate similare, dar foarte perfecţionate, dând aceste rezultate în mare.

Ar fi atunci posibil să se amenajeze astfel de aparate pe întreaga suprafaţă a acoperişurilor, unde ar capta căldura producând electricitate, care s'ar strânge în acumulatorii situaţi la etajele inferioare ale clădirii, aceasta găsindu-se în întregime sub pământ, spre a evita pierderea preţioasei călduri. Noaptea ar fi destul să întorci un buton, spre a face uz de această electricitate, trimiţând-o prin ţevi şi căpătând cel puţin o parte din căldura captată.

Cu toată posibila slăbire a activităţii solare, în acest îndepărtat viitor, ultimile raze ar fi încă arzătoare, din cauza rarefierii şi uscării aerului. Oamenii supravieţuitori ar profita de ocazie, spre a strânge tot ce ar mai putea din aceste raze cât timp ar străluci şi poate că ar produce nouri şi acid carbonic în timpul orelor reci, spre a împiedica risipirea căldurii imediat după sosirea ei pe pământ. Oraşele omeneşti ar avea în acele zile o înfăţişare curioasă.

Clădirile nu s'ar mai înălţa semeţe la suprafaţa pământului, ci ar fi îngropate în adâncimi şi nu s'ar distinge din depărtare decât după diversele aparate descrise mai sus, care s'ar ridica întrucâtva deasupra pământului, sau prin hornuri, admiţând că ar fi rămas destul material combustibil spre a le alimenta.

E de temut, într'adevăr, că petrolul, cărbunele şi cea mai mare parte din substanţele pe care le întrebuinţăm acum la încălzit, vor deveni extrem de rare şi poate că nu vor mai exista deloc. Chiar mult înaintea perioadei pe care ne-o închipuim, minele de cărbuni şi puţurile de petrol vor fi epuizate cu desăvârşire.

Dar mai e probabil că până atunci se va găsi posibilitatea de a le înlocui cu altceva, în special cu acea enormă rezervă de căldură, din interiorul pământului şi care n'a servit până acum decât la nutrirea distrugătorilor vulcani.

In măruntaele pământului e o bogăţie de căldură încă neexploatată la care nu ne gândim încă pentrucă avem la dispoziţie alte materiale, mult mai uşor obţinute.

Când însă acestea vor lipsi, e evident că oamenii vor găsi un mijloc de a utiliza focul intern, care le va procura căldura necesară, pentru o altă perioadă foarte lungă.

Cea mai grea problemă în ultimul stadiu al pământului, va fi fără îndoială procurarea hranei.

Câtva timp vom găsi modalitatea de a ţinea pe lângă noi animale domestice, făcându-le să trăiască în aceleaşi condiţiuni ca şi noi. Va trebui însă să le procurăm vegetale şi în cele din urmă, din cauza frigului şi a întunericului, plantele vor creşte tot mai greu. Aci stă cel mai mare pericol pentru rasa omenească.

Poate că atunci chimia va fi progresat destul, spre a putea combina din materii minerale substanţele necesare menţinerii corpului. Visul marelui chimist francez Berthelot era nutrirea omului cu câteva pilule şi afirma că aceasta s'ar fi putut realiza chiar în timpul său. *(Va urma)*

Când pământul ruinat şi îngheţat nu va mai putea menţine viaţa la suprafaţa sa, omul se va retrage spre adâncimi.

Pentru copiii Moților

Primim o scrisoare plină de căldură, din care spicuim următoarele:

Domnule de Saxa,

Vă previu că nu doresc amănunte din viața vedetelor, sau sfaturi în materie de dragoste. Vreau altceva.

E vorba de un imbold pentru asistența socială. Te rog să nu crezi că bătrâna vârstă m'a îndemnat să iau calea binefacerilor sau a pocăinței, ori că prea tânără, mă entuziasmez ușor pentru o idee. Nu. Număr deacu 26... ierni (căci „barza" m'a adus iarna) și sunt doamnă de 18 luni. Deci nu mă confundați cu vre-o dudue, care n'are cum își întrebuința timpul liber.

Și acum, iată ce mă preocupă:

1. Pot face oare un apel către Măria Sa, Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia, în favoarea copiilor din Munții Apuseni? Fiindcă și Măria Sa este copil și totodată Voevodul acelui ținut.

2. Să fac un apel către marele public, în acelaș scop, prin bunăvoința vreunui ziar, care mi-ar deschide coloanele?

Iată și motivele care mă fac să recurg la o acțiune atât de neobicinuită, în favoarea unor desmoșteniți ai soartei:

Am fost de curând prin acei munți falnici, cântați și admirați, cari cuprind însă în văile lor un popor năpăstuit și cei mai nenorociți copii ai neamului.

Soțul meu, doctor în medicină, a fost însărcinat cu o misiune medicală în acel ținut, unde bântue gușa în proporții îngrijorătoare. In Roșia Montană am stat trei zile, în care timp am putut vedea foarte mulți copilași, chiar din satele vecine, cari veniseră pentru vizita medicală în acea comună.

Printre alții a venit și învățătorul din Corna, cu copiii încredințați lui pentru învățătură. Toți suferiau, care de conjuctivită, care de gușă. Erau vre-o 30 de copilași, băeți și fetițe mici, aproape degerați de frig. Căci ca să ajungă din Corna la Roșia Montană, au trebuit să treacă pe cărări un munte mare, care era acoperit cu un strat de 20 cm. de zăpadă.

Toți acești copii erau frumoși și deștepți, dar goi și flămânzi, îmbrăcați în hăinuțe numai petice și încălțați cu opinci de piele sau cauciuc, de-abia ținându-se cârpeala pe ele. Piciorușele lor jucau în ele ca în niște corăbii oribile. Mai mult desculți, decât încălțați.

Nu-i puteam privi decât printre lacrimi și un nod mi s'a pus în gât.

— „N'am putut aduce toți bolnavii, domnule doctor", spuse învățătorul, „căci n'aveau ghete. Iar la școală nu vin toți în fiecare zi, ci cel mult 1—2 din fiecare familie (o familie numără 7—8 copii) căci încalță rupturile părinților cu schimbul. Nu există nici o casă, în care toți copiii să aibe ghete.

Mă rog, vin flămânzi la școală, apoi către amiazi îi vezi palizi, ba unii leșină, fiindcă de cu seară nu mâncaseră nimic. Și cel puțin săpun de-am primi de undeva, ca să-i curețe părinții mai bine. Dar..."

— „Nu te-ai adresat nimănui pentru ajutoare?"

— „Ba da, tuturor autorităților școlare, dar cererile mi-au fost respinse la rând. Și când mă gândesc cu câtă galantomie se împart bursele pentru străinătate, celor cu protecții"...

Cum să nu te doară atâta jale și mizerie, câtă îndură bieții copilași moți? Căci această situație este generală, în toate satele din țara Moților și mai ales în jurul Abrudului.

Cu micile economii pe care le putem realiza din salariul mai mult decât modest al soțului meu, ajutorul pe care-l trimitem este aproape inexistent.

Cred că dacă fiecare ar reține o sumă infimă, 5% din cheltuelile de lux și din micile plăceri pe care și le permite fiecare, s'ar putea ajuta suficient acești nenorociți.

Invață-mă, te rog, ce să fac și-ți voiu rămâne recunoscătoare.

CIOBĂNIȚA-Cluj

* * *

Scrisoarea d-v., stimată doamnă, este înduioșătoare și înțelegem profunda durere pe care v'a provocat-o aspectul acestor nenorociți. O înțelegem, cu toate că de aceste tragedii ne lovim zilnic în profesiunea noastră.

Gândiți-vă, doamnă, șomajul bântue din ce în ce mai furios, cele mai solide case de comerț și industrie se prăbușesc sub greutatea crizei, funcționari și angajați ai Statului sunt concediați din motive de economie, criza devine din ce în ce mai acută și mizeria masselor din ce în ce mai pronunțată. O anchetă recentă în lumea săracilor Capitalei a desvăluit lucruri atât de impresionante, încât însuș iubitul nostru suveran s'a sesizat, contribuind personal la alinarea suferințelor lor.

Gestul regal a stimulat o contribuție mai largă a publicului, la opera de ajutorare. Și nu ne îndoim că acolo unde s'au putut găsi mijloace pentru alinarea suferințelor săracilor Capitalei, se vor mai afla rezerve, pentru ajutorarea năpăstuiților copii ai Moților, protejații d-v.

Suntem convinși că toți cititorii noștri vă vor da concursul și în acest scop, vă rugăm doamnă, să ne trimiteți adresa d-v., pe care o vom publica într'un număr viitor, urmând ca toate ajutoarele destinate scopului urmărit de d-v. să vă fie adresate acolo.

Acesta este singurul sfat pe care vi-l putem da, doamnă și sperăm să nu ne înșelăm în credința, că cititorii noștri nu vor desminți întru nimic, promisiunile pe care le-am făcut în numele lor.

REAL.

„REALITATEA ILUSTRATĂ". — Director Nic. Constantin.
Redacția și Administrația: str. Const Mille 7—9—11.
Prețul abonamentelor: Un an lei 400; 6 luni lei 200; 3 luni lei 100. Pentru străinătate lei 500 anual.

Derapare în grup. — Studente ale I. N. E. F., cu skyurile la Predeal.

Foto-Berman-Realitatea

Atelierele „Adevĕrul" S. A.

ANUL V. — Nr. 214. SUPLIMENT GRATUIT „REALITATEA ZAMBEȘTE“ 5 MARTIE 1931

REALITATEA ilustrată

MISS MEXICO 1931 a fost aleasă de curând d-ra Juanita Alvadaro.

PREȚUL 10 LEI

Evadări celebre în istorie

ANALELE criminaliste numără cazuri de evadări din temnițe, ce dovedesc o adevărată virtuozitate a celor închiși. Tot astfel în analele istoriei se găsesc evadări, ce sunt adevărate minuni de curaj, ingeniozitate și perseverența, a unor personagii celebre, cari din motive politice sau din învinovățiri false, deveniră victimele nedreptății. Aceste cazuri au stârnit totdeauna un viu interes în rândurile cititorilor, ceeace ne-a determinat a expune mai jos, câteva din cele mai interesante.

Vom deschide galeria acestor celebri „spărgători de cătușe" prin genialul sculptor, gravor și giuvaergiu Benvenuto Cellini. (1500-1571), a cărui viață, e o adevărată odisee.

B. Cellini căpătase la Roma funcțiunea de gravor, la monetăria statului ,unde curând stârni admirația, prin capo d'operile de gravură și bijuterii pe care le lucrase. Renumele său îi aduse în curând și mulți dușmani, așa că în 1537 plecă la Paris, la curtea regelui Francisc I, pentru a pune capăt calomniilor și certurilor al căror obiect era Deși primit cu multă căldură dorul de patrie îl readuse curând de la Paris, înapoi la Roma. Aci, Petru Ludovic, (se zice un fiu al Papei Paul III), mare inamic a lui Benvenuto Cellini, insinuă pe lângă Papa Paul III, că artistul și-ar fi însușit multe din pietrele prețioase încredințate lui, cu ocazia ocupațiunei castelului Sant Angelo de către ducele de Bourbon, Petru Ludovic conduse atât de bine calomnia, încât hotărî pe Papă, să închidă pe Benvenuto în Castelul Sant Angelo. Astfel acest castel-închisoare, devine scena unei obscure tragedii, având ca erou pe Benvenuto Cellini, care disperat de nedreptatea comisă, se lupta din toate puterile, să-și recapete libertatea. Guvernatorul castelului îl lăsă la început liber, în urmă însă înăspri regimul, ceeace hotărî pe Benvenuto Cellini să evadeze cu orice risc. Cu precauțiuni nenumărate, ajunse să-și adune câteva cearșafuri, rămase dela schimbul rufelor, pe cari le-a sfâșiat, și cusându-le unele de altele își improviză o frânghie. Intr'o noapte reuși să deschidă ușa celulei sale, și ajunse astfel până pe acoperișul turnului unde fusese încarcerat. Legă frânghia de o cărămidă mai eșită din zid, și-și dădu drumul în jos. Fugarul ajunse bine până la pământ ,dar trebuia să mai escaladeze un zid, ca să devină liber. Cu ajutorul unei prăjini acoperite de paie, pe care o descoperi întâmplător, se sui pe zid și fixă o rezervă de frînghie pe care o purta la sine. La descinderea aceasta însă, dădu drumul frînghiei prea timpuriu și căzând își rupse piciorul și leșină.

Când își reveni, cu mare greutate se târi până la catedrala Sf. Petru, unde fu găsit pe scări, de un pescar. Cu ajutorul acestuia și a unui servitor al cardinalului Cornaro, fu transportat la cardinal, care îi oferi cel mai larg azil. Curând însă fu descoperit și întemnițat din nou. De data aceasta Benvenuto Cellini, obsedat de fatalitatea soartei sale, începu să aibe viziuni pretinzând a fi reincarnația unui sfânt martir, deoarece își văzuse el singur nimbul celest în jurul capului său. Inofensiv, fu eliberat după 2 ani de întemnițare, din mila cardinalului Hippolito d'Este.

Dintre capetele încoronate ce și-au sfârșit viața în dosul zidurilor de temniță, frumoasa și nenorocita regină a Scoției, Maria Stuart, apare transfigurată și învăluită de nimbul strălucitor al geniului lui Schiller.

In general, din aventuroasa ei viața se cunoaște numai ultima întemnițare dela castelul Fothesighay, care luă sfârșit prin execuția din 8 Februarie 1587, când această regină, demnă de toată compătimirea, își găsi moartea.

Mai puțin cunoscut e faptul că Maria Stuart a fost întemnițată și înainte, când s'a căsătorit cu Bothwell, ucigașul soțului ei, Lordul Darnley, ceeace stârni în toată Scoția o unanimă desaprobare și indignare.

Mulți nobili scoțieni, formară atunci o coaliție contra lui Bothwell, și Maria părăsită de trupele ei, nemaiavând posibilitatea să se salveze, se predete lor. Aceștia o întemnițară la început în Edinburg, apoi în castelul Lochleven. Castelul se găsia situat pe o insulă, în locul cu același nume, bine păzit, ceeace totuș n'a fost o piedică pentru Maria de a evada.

George Douglas, un frate al seniorului castelului, înduioșat de soarta Mariei, vrăjit de frumusețea ei, se hotărăște s'o scape. El îi procură vestmintele unei spălătorese, dar nenorocita regină e recunoscută în deghizarea ei, tocmai când vrea să treacă lacul într'o barcă. Readusă, e încarcerată, iar Douglas trebue să părăsească castelul. Insuccesul întreprinderei însă nu descurajă pe apărătorul ei și convingând pe unul din rudele sale ,care locuia în castel, îl determină să-și procure prin viclenie cheile carcerei și porții castelului. In posesia acestora, tânărul Douglas, eliberă singur pe Maria, o sui într'o barcă, închise poarta castelului pe dinafară și asvârli cheia în lac.

Traversarea lacului nu întâmpină nici o dificultate și Maria Stuart eliberată, ajunse la țărm unde o aștepta adoratorul ei George Douglas și prietenii săi.

Opera nemuritorului compozitor Ludovic van Beethoven, *„Fidelio"* tratează deasemeni o astfel de evadare a unui condamnat pe nedrept, din închisorile spaniole, de către soția sa, Eleonora. Travestită ca bărbat, devotata Eleonoră, sub numele de Fidelio, reușește să devină ajutorul temnicierului, și-și pune astfel în aplicare planul de eliberare.

Că o femeie slabă, e capabilă de un gest de sacrificiu, nu numai într'o ficțiune poetică ci și în realitate, o dovedește exemplul real al Mariei de Reigersberg, soția savantului olandez și om politic Hugo Grotius.

La începutul secolului al 17-lea, Olanda, era terenul de luptă al partidelor „Arministe" și „Gomaniste". Grotius, stătea alături de prietenul său Iohan van Oldenbamevelt de partea arminiștilor, și-i încuraja prin scrieri și propagandă. A fost arestat împreună cu Oldenbamevelt și pe când acesta a fost executat în ziua de 13 Mai 1619, Grotius fu condamnat la închisoare pe viață în castelul Loevestein. Aci Grotius își reîncepu studiile, în care scop i se permise să facă uz de cărțile bibliotecei sale. El obținu permisiunea, de a i se aduce din când în când o ladă cu cărți noui, retrimițând cărțile netrebuincioase cu aceeaș ladă. Pe această bază, soția sa își concepu planul de evadare, cerând întâi permisiunea de a împărtăși viața cu soțul ei în închisoare. Acest prim pas câștigat, își puse planul imediat în aplicare. In acest scop, practică în capacul lăzei găuri fine, și-și obișnui treptat soțul să suporte în nemișcare desăvârșită, atmosfera înăbușitoare a lăzei închise. Când experiența începu să dea rezultate satisfăcătoare, stârni svonul în închisoare, că soțul ei ar fi grav bolnav. Supusă unei atenții mai puțin vigilente, închise singură pe Grotius în ladă și-l predete hamalilor cari trebuiau să care povara. Astfel Grotius ajunse din fericire la Gorkum, de unde fugi la Paris. Gestul plin de abnegație al soției lui Grotius, impresionă adânc populația și pe nobilii olandezi ,având drept rezultat, eliberarea ei.

Nu mai puțin emoționantă este evadarea lui Giovanni Iacobo Casanova de Seignalt (1729-1798) genialul aventurier, care a găsit în scriitorul Ștefan Zweig un subtil tălmăcitor al sufletului și inteligenței lui.

In ziua de 25 Iulie 1755, pe simple bănueli. Casanova fu condamnat la cinci ani închisoare în camerile de plumb ale Palatului Dogilor. Numele acesta de „camere de plumb" fusese dat unor încăperi mici și joase, — patru la număr, — ce se aflau sub acoperișul de plumb al palatului. Vara, din cauza căldurii, acoperișul se încingea, făcând aerul irespirabil, iar iarna frigul era tot atât de îngrozitor. După 15 luni de captivitate, îndurând chinuri supraomenești, prizonierul se hotărî să evadeze.

La lumina unui opaiț, Casanova lucra toată noaptea, croindu-și eșire printr'o gaură practicată în podeaua celulei, pe locul unde era așezat ziua patul său.

Dela 25 Iunie și până la 23 August lucră cu înfrigurare, scormonind neîncetat cu o bucată de fier ascuțită, pentru a-și ajunge scopul. In ultimul moment însă fu descoperit și mutat în altă celulă. Deasupra acesteia celule se afla un alt frate de suferință, un oarecare Mario Balbi, cu care ajunse să se înțeleagă prin lovituri în tavan și să-l pună la curent cu planul său de evadare. Mario Balbi scobi la rândul său podeaua celulei, prin care Cassanova intră în celula acestuia și învingând mari greutăți, ajunseră amândoi pe acoperișul palatului de unde au căutat să se scoboare cu ajutorul unor frînghii improvizate din cămășile, păturile și cerceafurile lor. Lucrul dovedit imposibil, s'au ascuns în niște încăperi din podul palatului, răușind deabea a doua noapte să se strecoare nevăzuți, părăsind astfel definitiv palatul dogal.

Memorabil prin lunga captivitate ce a trebuit s'o suporte, este cazul tânărului locotenent al corpului de geniu, Henri Mazers de Latude. Acesta, pentru a cuceri favoarea doamnei de Pompadour, atotputinte atunci la curtea regelui Franței, trădă un complot al nobililor, cari voiau s'o otrăvească.

Intriga descoperită, fu închis împreună cu un oarecare Antoine Allegre în Bastilia.

Cu toată paza militară puternică, zidurile groase și înalte, șanțurile cu apă ale Bastiliei, cei doi prizonieri ,reușiră să evadeze în ziua de 25 Februarie 1756, după șeapte ani de captivitate. Ajunși pe platforma turnului de observație, au coborît cu ajutorul frînghiilor și scărilor, în unul din șanțurile cu apă, ce împrejmuiau Bastilia. Tocmai când vroiau să spargă zidul ce-i despărția de poarta Saint-Antoine, la o înălțime de 10—12 picioare, garda își făcea rondul de noapte luminând cu o laternă puternică, suprafața apei. Fugarii fură nevoiți să intre cu totul în apa rece, aproape înghețată, până ce patrula se depărtă. In zorii zilei amândoi captivii erau liberi. Pentru a ne face o slabă idee de greutățile aproape de neînvins, prin care au trecut, voiu cita pe scurt din memoriile lui Latude povestea acestei fugi :

„Trebuie să se știe că prizonierul în Bastilia n'are voie să aibe asupra sa nici un fel de cuțit, foarfecă sau instrument tăios. Temnicerul nici pentru 100 de ludovici, nu se înduplecă să procure un capăt de sfoară. Și pentru a evada, ne-a trebuit 1400 de picioare de frînghie, două scări, din care una de lemn, lungă de 25 picioare, și alta de frînghie de 180 de picioare. Am trebuit să rupem patru grătare de fier, și la o distanță de 15—18 picioare, de unde se afla o sentinelă, să spargem un zid de 5 picioare grosime. (1 picior=0,3248 m.). Pentru toate acestea nu aveam la îndemână decât două mâini! Dar aceasta nu era lucrul cel mai rău. Am trebuit să ascundem în celula noastră, scara de lemn cu cele 250 de trepte, fiecare lungă de 1 picior și groasă de un țol, timp de 2 ani".

Ca un pendant la fapta soției lui Grotius, analele istoriei vorbesc de eliberarea contelui de Lavalette prin ajutorul soției sale. Lavalette fusese sub Napoleon I directorul general al poștelor și aduse nenumărate servicii acestuia, până în 1814.

In timpul Restaurației, luptă pentru readucerea lui Napoleon și imediat ce Burbonii revenira, fu arestat, declarat trădător și în consecință osândit să fie executat în ziua de 19 Nov. 1815.

In zadar soția sa încercă să înduplece pe Ludovic al XVIII și pe ducesa d'Angoulême. Nicăeri nu se dădu curs plângerilor ei. Femeie plină de curaj și devotament, pentru soțul ei, se hotără să-l scape singură. Obținu cu mare greutate permisiunea de a-și vizita soțul, împreună cu fiica sa și guvernanta acesteia, în ajunul zilei de execuție. Fără a pregeta o clipă, schimbă veșmântele ei cu ale soțului, sub care deghizare Lavalette reușește să iasă din Conciergerie și apoi să fugă peste graniță, în Belgia.

Asemenea unui roman de senzație, este fuga patriotului polonez Rufin Piotrowski, care a fost deportat la Ecateriniski-Zarod în anul 1844. In teribila iarnă a anului 1846, evadează și fugărit de cazaci, ascunzându-se în zăpadă, răbdând de foame și de ger, ajunge la Arhangelsk, după ce trece Uralul și stepa din Petriova. Cu două pașapoarte false, după nenumărate peripeții, se strecoară până la Soldatskaja, Wytegra, de aci pe un vapor la Riga, și în sfârșit ajunge în Prusia.

Incheiem această frescă a suferinței omenești, deși ar fi încă nenumărate cazuri de citat, amintind numai evadarea împăratului Napoleon III din captivitatea sa dela Ham, de unde se eliberă sub masca unui zidar și eliberarea mareșalului Bazaine din insula Sainte-Marguerite povestită de soția sa în operile sale, pentru a demonstra că și în timpurile moderne au existat evadări romantice, cari prisosesc în amănunte demne de cea mai prodigioasă fantezie poetică.

LOTUS

NOUTĂŢI pentru 1931

St.: *Chelnerul magnetic.* Jos: *Automat pentru schimbul banilor.*

IN PAGINA 25-a a acestui număr, profesorul Renée Thevenin continuă seria interesantelor sale articole, *„Cum va fi omul viitorului"*. Deoarece „REALITATEA ILUSTRATĂ" a înţeles să contribue totdeauna la progresul omenirii, ne vom permite în cele ce urmează, să dăm expresia plastică a ultimelor descoperiri, în toate domeniile, care vor servi pentru simplificarea sau uşurarea vieţii sociale. Desigur că nu ne referim, — ca d-sa, — la invenţii sortite să asigure viaţa regnului uman, după ce lumina şi căldura solară va fi dispărut, ci vom schiţa tot ce este mai proaspăt în domeniul brevetelor, urmând ca acelea care nu sunt încă puse în practică, să fie executate în curând ,pe principiul concesiunilor.

Desenatorul, a cărui fantazie şi peniţă transformă oameni, animale, case, plante, în unghiuri de cele mai variate forme şi grade, a isbutit de data aceasta, să ne dea un concurs preţios.

Dr. sus: *Noile cutii de conserve.*

Iată de exemplu minunatul trotoar rulant. O revelaţie pentru marile oraşe şi o minunată înlesnire a mijloacelor de comunicaţie.

Ştiţi desigur că mai multe staţii de metro si magazine berlineze, au introdus aşa numitele „scări rulante", pe care pasagerul sau clientul este adus la suprafaţa străzii din tunelul metropolitanului sau este condus la etajele superioare ale magazinului. Astfel se evită oboseala urcatului treptelor, o adevărată binefacere pentru obezi şi pentru astmatici.

Nu-i mai puţin adevărat, că ascensoarele depe vremea bunicilor ar fi dat acelaş rezultat, dar ar fi privat spectatorii ocazionali, de priveliştea delicioaselor tumbe ale cuconiţelor, pe care o mişcare greşită le răstoarnă în poziţii, care în alte locuri ar părea cel puţin indecente.

Iată deci că administraţiile marilor municipii s'au gândit serios să introducă trotoare rulante pe principalele străzi, cu viteze diferite, pentru uzul pietonilor de toate categoriile. Inchipuiţi-vă asemenea trotoare în Bucureşti.

Oamenii de afaceri, birocraţii, poliţiştii, gazetarii, etc., vor circula numai pe banda de 10 km. pe oră, pentru a-şi termina mai repede cursele. Curbe speciale vor permite întoarcerea colţurilor, pe un soi de bandе macaz.

Burghezii paşnici, domnişoarele dornice de plimbări, comisiunile de anchetă, sau văduvele în căutarea de senzaţii mai puţin brusce, vor circula pe banda de 4 km. pe oră, pe când străzile comerciale vor fi înzestrate cu trotoare speciale, de 120 m. pe oră, pentru ca doamnele să poată examina în voe vitrinele magazinelor.

Sus: *Minunatele cabine telefonice „Rapid", — prevăzute fiind cu o trapă automată, care se lasă din cinci în cinci minute, — vor stăvili epidemia convorbirilor telefonice de lungă durată.*

Aceste benzi vor fi prevăzute cu dispozitive speciale, care vor permite staţionarea individuală, cu condiţiunea ca să fie parcurşi cel puţin 38 metri pe oră.

Gândeşte-te acum, tinere candidat la însurătoare, că ai observat, o fată minunată, întruchiparea viselor tale, mergând spre birou, pe trotoarul de 4 km. Faci un salt pe cel de zece şi ai ajuns-o. Revi dintr'o săritură pe cel de patru, faci o declaraţie accelerată, ceri nformaţiuni asupra dotei şi familiei şi iată-vă sărind împreună rulant de 10 km. pe oră, rulant care vă conduce direct la ofiţerul stării civile. De-acolo, cu acelaş trotoar, porniţi rapid spre prima biserică, unde preotul respectiv vă cântă „Isaiia dănţueşte". De-acolo porniţi mai liniştiţi, pe banda de 120 m. pe oră, prevăzută pe o distanţă de 80 m., cu un dispozitiv, care la cea mai mică atingere, cântă cu repetiţie „Marşul nupţial", din „Lohengrin", cu intermezzo de balalaici.

★

Alte două descoperiri foarte preţioase, mai ales pentru burlaci. Prima: butonul muzical. Se ştie că în deobşte celibatarii sunt foarte neglijenţi, mai ales în ceeace priveşte toaleta. Cămaşa odată desbrăcată la culcare, e aruncată în cine ştie ce colţ, iar butonii, ca să nu se lase mai prejos de animalele sau insectele săritoare, îşi iau reşedinţele sub cine ştie ce dulapuri sau sub pat.

Dimineaţa începe chinul căutării. Ei bine, butonul muzical inventat de curând de un inginer în construcţii metalice din Germania, vă scuteşte de această tortură. Butonul este prevăzut cu un dispozitiv sonor, care emite din cinci în cinci minute, ariile cele mai moderne. In exemplare de lux, butonii muzicali redau cu o desăvârşită artă, fragmente din „Simfonia IX-a" de Beethoven, sau aria mare din „Pagliacci", etc., etc. Prin sunetele pe care le emit, butonii muzicali dau imediat indicaţiuni asupra locului unde s'au ascuns.

Altă invenţie practică pentru somnoroşi: patul deşteptător. Un divan prevăzut cu arcuri puternice, o saltea lucioasă ca un tobogan şi un dispozitiv de ceasornic, ca la maşinile infernale, cu condensatori radiofonici.

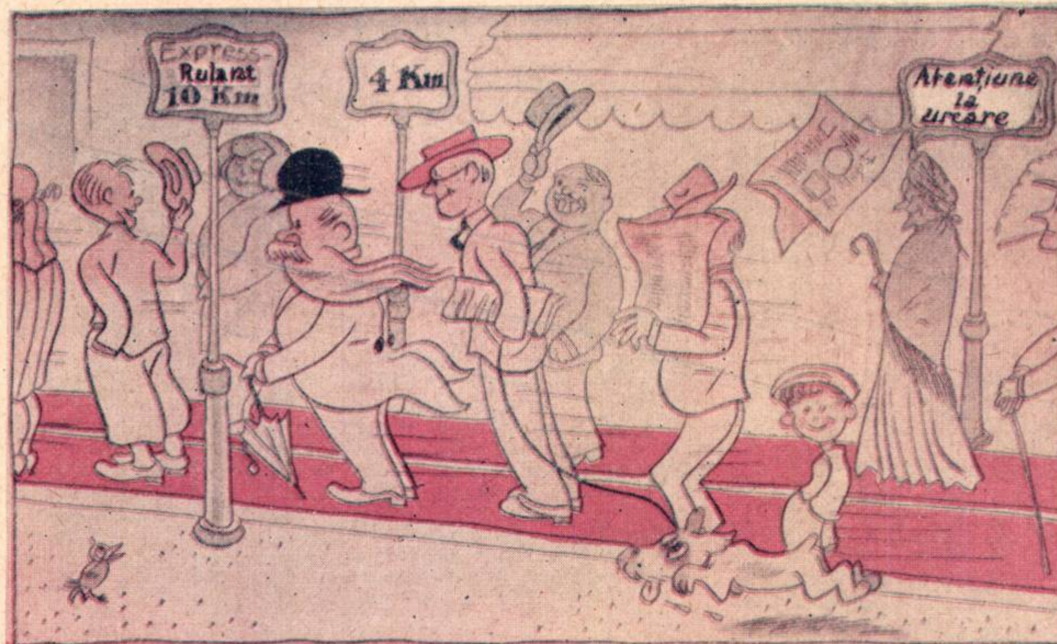
Vrei să te scoli la orele şapte. Fixezi „infernala" la această oră, plasezi papucii la capătul patului, caşti reglementar, te culci... Exact la orele şapte dimineaţa, te trezeşti cu picioarele în papucii pregătiţi. Arcurile patului, destinse, te-au aruncat cu precizie şi odată în picioare, trebue să fi prea leneş, ca să te mai culci odată. Dar şi această tentativă ar fi anihilată de dispoziţia patului, ale cărui arcuri odată destinse, nu se mai închid o oră întreagă. Nu rămâne leneşilor incorigibili decât al-

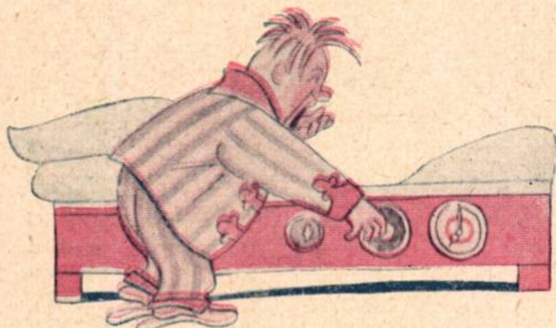
ternativa de-a se culca... pe podea sau eventual pe cimentul — pardoseală a camerei...

★

O altă invenţie menită să revoluţioneze moravurile noastre, sunt aşa numitele cabine telefonice „Rapid", care vor fi introduse de noua societate de telefoane, in toate localurile publice, sau montate la principalele colţuri de stradă. La noi, mania telefonului a ajuns o calamitate. Un examinator care ar avea timp de pierdut, ar putea face constatarea că există anumiţi indivizi, — doamne în marea majoritate, — pentru cari telefonul a ajuns o distracţie permanentă. Unii încep să telefoneze când se împrimăvărează şi nu termină nici când au intrat bine în vară. E vorba de pus capăt acestei manii a convorbirilor interminabile.

Cabinele „Rapid" vor fi prevăzute cu o trapă,

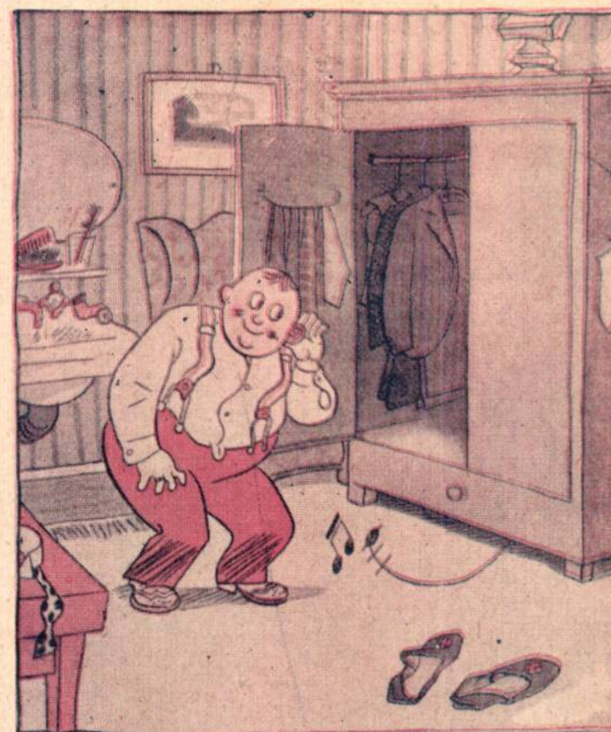

Dr. sus: *Trotoarul rulant.*
Stânga: *Patul automat.*

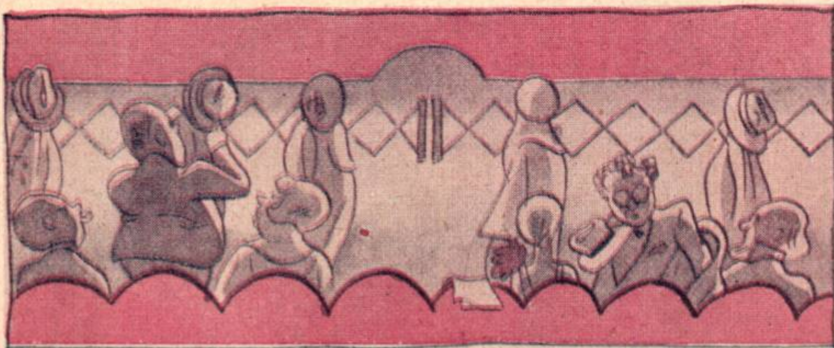
care se va cufunda mecanic, la fiecare cinci minute, indiferent dacă importanta convorbire a fost terminată sau nu. Dacă măsura nu va fi suficientă, după trecerea a trei minute, conversaţia va căpăta un intermezzo de răpăit de mitralieră, sau fragmente cu repetiţie din „Calul bălan cu şeaua verde", reproduse de pe discuri „Perfectophon".

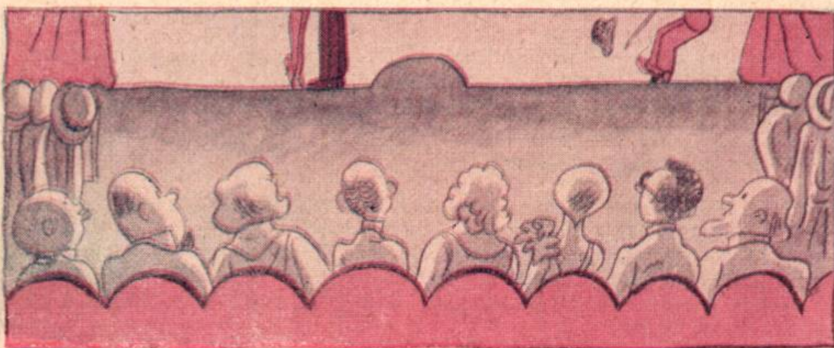
★

Suntem siguri că fiecare dintre dv., a fost măcar o singură dată la teatru. Şi acolo este imposibil

Dr. *Butonul muzical*
St. *Noua garderobă a teatrelor*

să nu se fi lovit de marea calamitate a tempelor Thaliei. Ai un loc prost, — merge. Ai întârziat, intri fără multă greutate. Nu-ţi place piesa, dormi. Dar când trebue să-ţi dai sau să scoţi lucrurile dela garderobă, se întâmplă o nenorocire.

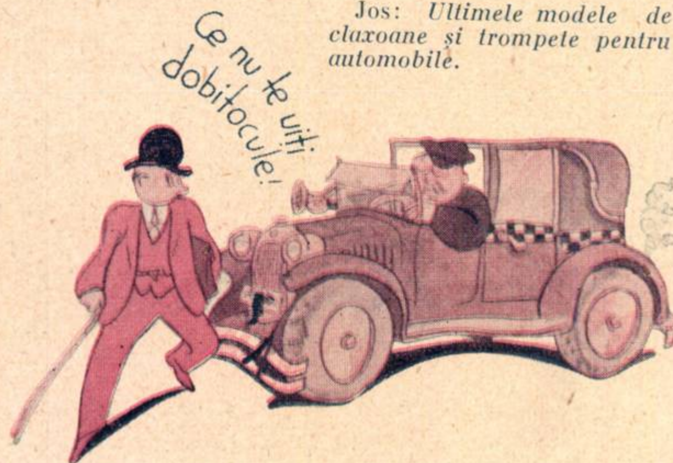
Dacă nu ţi se schimbă pălăria sau paltonul, iei galoşi cu două numere, sau nu-i iei deloc, fularul a dispărut subit ,iar o mănuşe a rămas văduvă de cealaltă. Ei bine, de-aci înainte aceste nenorociri vor dispărea pe loc ,odată cu introducerea unui nou sistem de garderobă în teatrele noastre.

In faţa fiecărui rând de fotolii va fi instalat un cuier în ixuri. In dreptul fiecărui fotoliu ,va fi un cârlig, care va primi garderoba spectatorului, întregul cuier strângându-se apoi, ca jucăriile de copii, pe care probabil le cunoaşteţi.

Spectacolul odată terminat, cuierul revine în faţa şirului de

(Urmare în pag. 8-a)

Jos: *Ultimele modele de claxoane şi trompete pentru automobile.*

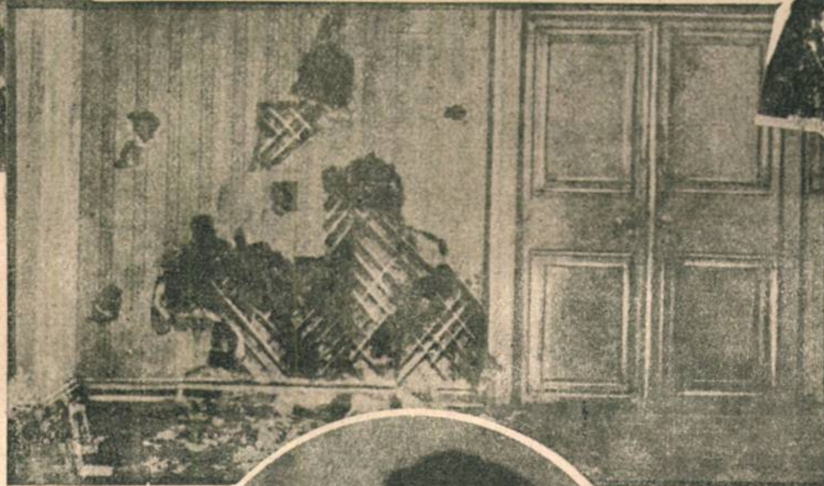

ENIGMA RELICVELOR ȚARISTE

SENZAȚIONALE DOCUMENTE DATE LA IVEALĂ ASUPRA TRAGICELOR ASASINATE DELA ECATERINENBURG

Stânga: *Țarul Nicolae II pe tronul imperial;* dr.: *țarina Alexandra Feodorovna;* jos: *Camera în care s'au săvârșit asasinatele;* în medalion: *Jurovsky, asasinul țarului și al țareviciului.*

EDGAR POË, Hoffmann, Conan Doyle, de ce nu mai trăiți oare, voi prinți ai fantasmelor, maeștri ai senzaționalului, ca să vă ocupați de cel mai pasionant subiect, care a existat vreodată?...

O problemă tenebroasă, cu fantome, strigoi, călăi și protectori amenințați. In acelaș timp o revelație de fapte, date și documente de mult așteptate...

★

In noaptea de 16 spre 16 Iulie 1918, o echipă specială de „cekiști" executa cu gloanțe de revolver în camera No. 2 a casei Ipatieff, din Ecaterinenburg, — supranumită *casa cu destinație specială,* — pe țarul Nicolae II, pe împărăteasa Alexandra Feodorovna, pe țarevici, pe cele patru fice ale țarului, marile ducese, Maria, Tatiana, Olga și Anastasia, pe cei doi servitori cari rămăseseră credincioși la postul lor și probabil, pe Jimmy, câinele favorit al țarinei, așa ca să nu mai rămână nici urmă din familia care strălucise odinioară în fruntea Rusiei.

Cine ordonase masacrul? Ce intrigi teribile îl precedase?

Dacă se studiază această înfiorătoare tragedie în lumina istoriei, se poate deduce că guvernul sovietic ordonase numai execuția cât mai sumară a țarului. In ceeace privește uciderea celorlalți membri ai familiei imperiale, guvernul nu numai că tăgăduește dispoziția, dar a și arestat vre-o treizeci de persoane, implicate în această afacere dintre care douăzeci au fost împușcate la zid...

Nu știm cam câtă încredere merită această afirmație stabilită prin documente oficiale, de origine sovietică, după cum nu ne permitem nici să apreciem documentele extrase din arhivele secrete din White Hall sau din Germania imperialistă, care implică în culisele acestor tragedii anumiți agenți ai puterilor străine.

Ne vom limita la a releva faptele în atrocitatea lor macabră.

★

Țarul și toți ai lui au fost asasinați la Ecaterinenburg în noaptea de 16 spre 17 Iulie 1918. Cadavrele se pare c'au fost transportate cu un camion-automobil la douăzeci de kilometri depărtare, în inima unei păduri sălbatice. Acolo se zice c'ar fi fost arse cu ajutorul câtorva bidoane cu petrol și acid sulfuric, iar rămășițele aruncat într'o mină părăsită.

Opt zile mai târziu, la 25 Iulie, o înaintare bruscă a trupelor albe, ajutate de armatele cehoslovace, intra în posesia acestei regiuni.

După minuțioase cercetări, judele Sokolov a constituit un dosar de o precisiune meticuloasă și gravitate extremă. Se găsise într'adevăr, în fundul minei părăsite, rămășițele osemintelor incomplet arse, între care falanga unui deget, care purta încă un inel cu stema imperială. In plus, numeroase obiecte (decorații, bijuterii, etc.) pe care foștii servitori dela Curte le recunoscură.

Ancheta a durat mai mult de un an.

Spre sfârșitul anului 1919, o înaintare fulgerătoare a trupelor roșii, respinse frontul avansat al albilor. Judele Sokoloff își strânse în grabă dosarele, documentele, rămășițele macabre, în trei valize și cu prețul celor mai mari pericole, trecând prin suferințe mari ajunse la Kharbin în Manciuria. Indivizi „necunoscuți" au încercat adesea să-l tâlhărească. Sokoloff a cerut protectoratul guvernului britanic pentru a asigura transportul acestor relicve în Europa.

Agenții englezi au refuzat însă să-i dea orice concurs.

Aproape disperat Nicolae Sokoloff, se adresează generalului francez Janin, comandantul superior al trupelor aliate din Siberia.

Generalul, fără să mai consulte autoritățile superioare, ia asupra sa această tristă misiune, angajându-se să remită totul marelui duce Nicolae, de îndată ce se va înapoia în Franța.

Bagajul sinistru e transportat nu fără incidente, de vaporul francez „Armand Behic".

Ajuns în Franța, generalul Janin îl înștiințează pe marele duce Nicolae, că-i ține la dispoziție rămășițele funebre ale familiei imperiale — familia lui — precum și toate documentele privitoare la asasinat. Lucru curios și neașteptat: *Marele duce, refuză primirea relicvelor.*

Marile ducese Maria, Anastasia, Tatiana și Olga, care au fost executate odată cu țarul la Ekaterinenburg.

Convins că trebue să-şi facă datoria, generalul conservă nenorocitele rămăşiţe într'o capelă, ridicată chiar pe domeniile sale dela Serre-Izard.

Cinci luni mai târziu însă, marele duce Nicolae, ordonă încredinţarea „depozitului Sokoloff", unui oarecare Dimitriev, care urmează să le predea lui Giers, fostul ambasador ţarist la Roma şi în momentul acela refugiat la Paris.

Generalul se execută...

Şi de-atunci, de zece ani, cele trei valize, rămăşiţele pământeşti ale ţarului, ţarinei şi ale întregei familii imperiale — inclusiv moaştele bietului Jimmy — au dispărut. Domnul Giers, „deţinătorul" lor, a rămas mut şi invizibil...

Unii spun că aceste relicve şi acte de mare importanţă istorică, s'ar afla în pivniţele unei bănci. Alţii, că ar fi fost transportate în Anglia. Iar mulţi, probabil cei mai neserioşi, pretind că în ultimul moment, la Kharbin în Manciuria, s'ar fi efectuat o abilă substituire şi că în locul relicvelor imperiale s'ar fi pus... oseminte de animale.

Legendele create sunt variate. Toate însă rămân în aceeaş atmosferă lugubră şi tenebroasă a necunoscutului, cu atât mai mult cu cât cerberul, care a intrat în posesia „depozitului Sokoloff", nu caută să dea nici o desminţire, niciun fel de explicaţie...

★

Dar Sokoloff? — vă veţi întreba.

Ei bine, judecătorul Nicolae Sokoloff a venit la rândul lui, în Franţa. Convins că şi-a făcut pe deplin datoria, că şi-a servit conştiincios patria de odinioară, şi pe stăpânii lui defuncţi, a cerut să fie primit în audienţă de către membrii supravieţuitori ai familiei Imperiale, cărora voia să le facă istoricul complet al evenimentelor...

Dar orice audienţă îi este refuzată.

Sokoloff cere atunci să i se dea permisiunea de a vizita locul unde au fost depuse documentele anchetei sale.

Nu numai că nu i s'a permis aceasta, dar nici măcar nu i s'a comunicat unde s'ar afla relicvele, pentru care el îşi riscase viaţa.

La rândul său generalul Janin îi declară, că nu mai vrea să se amestece câtuş de puţin în această afacere, din care în loc de recunoştinţă, s'a ales cu duşmani invizibili, cari în repetate rânduri i-au trimis scrisori de ameninţare.

Descurajat, abătut, epuizat, judele Nicolae Sokoloff s'a retras la Salbris, un mic orăşel în Sologne, decis să-şi îngroape aci restul zilelor. Cum resursele lui materiale erau mizerabile, marele duce Nicolae, ordonă să i se creeze o mică pensie lunară din veniturile familiei imperiale.

Sokoloff a avut totuş un moment de reculegere morală. Şi-a dat seama că el nu trebue să fie sortit anonimatului. Şi-a dat seama că el ar fi singurul care să poată furniza istoriei, documentele şi datele necesare asupra acestor evenimente tragice.

Deaceea s'a adresat, foarte sincer, „protectorilor" săi, aducându-le la cunoştinţă că vrea să publice într'un volum, rezultatele anchetei sale, cu fotografiile relicvelor.

La care familia imperială refugiată, i-a răspuns rece şi textual:

„Dacă vei publica această carte, în caz de restaurare a „Rusiei Naţionale", vei fi urmărit şi condamnat pentru înaltă trădare şi violare a secretului profesional... Pentru început ţi se va suprima pensia".

Ceeace s'a şi întâmplat, puţin după aceea, căci Sokoloff, în pofida ameninţărilor, şi-a publicat volumul...

Nicolae Sokoloff, omul fidel al stăpânilor săi, fidel până dincolo de mormânt, până la disperare şi mizerie, a murit la Salbris la 23 Noembrie 1924. A murit în braţele câtorva prieteni francezi şi veghiat de prinţul Nicolae Orloff, singurul din familia imperială care nu-l abandonase.

J. de S.

St. sus: *Giers, depozitarul relicvelor*. Stânga: *Palatul dela Ekaterinenburg, unde s'a petrecut drama politică*; stânga jos: *mormântul lui Sokoloff la Salbris.*

Jos: *Nicolae Sokoloff.*

Candidatele la titlul de „MISS ROMÂNIA 1931" au fost alese

Un juriu compus din artiști, pictori și sculptori, literați și delegații revistei noastre, a procedat săptămâna trecută la alegerea după fotografiile trimise, a candidatelor la titlul de „Miss România 1931".

Au fos alese din București: d-rele Laurenția Ștefănescu, Eufrosina Nestor, Paula Coltonu, Annie Petrovici, Ștefania Niculescu, Cristina Georgescu, Lilla Alexandrescu, Melania Craiu, Mimi Dumitrescu, Evastia Peretz, Păpușa Vlasiu, Eleonora Vasilescu, Lola Tănăsescu, Viorica Țăranu, Gabriela Lucia Iahoda, Virginia Rădulescu, Viorica Mihăilescu, Elena Niculescu, Marieta Asael, Elena Bartianu, Beatrice Herșcovici, *iar din provincie, d-rele:* Netta Burillianu-*Bacău*, Nora Trițescu *și* Isirena Ghițulescu-*Galați*, Coca Ionescu-*Brăila*, Lenuța Rădulescu *și* Anna Rădulescu-*Caransebeș*, Elena Mischiu-*T.-Severin*, Nonny Mălinaș-*Cernăuți și* Lucreția Constantinescu-*Câmpina*.

Parte din aceste domnișoare au fost prezentate publicului, la balul „Realității Ilustrate", iar tuturora li se va face câte o probă de film la București, după care cele găsite că întrunesc toate condițiunile, vor filma în „Parada Frumuseții", bandă care va fi turnată la începutul lunei Martie.

Filmul va fi prezentat în toate cinematografele din țară, iar publicul va indica printr'un plebiscit, pe aceea care are dreptul la acest titlu. Aleasa va pleca în cursul lunei Mai la Galveston, unde va participa la marele concurs internațional, care va avea loc la 13 Iunie a. c.

Publicăm în această pagină, o parte din alese, urmând ca fotografiile celorlalte să fie publicate în numerele viitoare, împreună cu amănuntele complimentare.

Ținem a menționa totodată, că alegerea a fost foarte grea, deoarece s'a făcut din câteva mii de fotografii, din toată țara.

Dar aceasta este o garanție mai mult pentru seriozitatea concursului nostru.

Sus: *D-ra Nora Trițescu-Galați*
Jos: *D-ra Eleonora Vasilescu*

Jos: *D-ra Nonny Mălinas.*

Sus: *d-ra Viorica Mihăilescu*
Jos: *d-ra Annie Petrovici*

Sus: *D-ra Gabriella Lucia Iahoda*

Noutăţi pentru 1931

(Urmare din pag. IV-a)

fotolii, fiecare îşi ia garderoba şi — practic, nu ? — cu aceasta ai scăpat şi de taxa de garderobă şi de reglementarul bacşiş.

Dar şi această inovaţie are inconvenientele ei. Căci ce te faci cu doamna în blănuri şi trei veste de lână, fulare şi şoşoni ? Va trebui să ocupe desigur, cel puţin două cârlige, dacă nu mai multe. Depinde de volum, — al doamnei, nu al îmbrăcămintei.

Chestiunea trotoarului rulant, va îndârji grozav pe şoferi, împotriva pietonilor. Primii vor păstra celor din urmă, cele mai alese sentimente, cărora le vor da exprimarea tot printr'o descoperire proaspătă în domeniul automobilistice.

Un inginer american a brevetat de curând un sistem, după care toate claxoanele şi trompetele maşinilor de serie, ca şi ale acelora de lux, vor emite în locul sunetelor guturale sau stridente de până acum, fraze graţioase — fraze cam de felul acesta :

„Da ce, nu mai vezi, dobitocule ?"... „Ai orbit, nătăfleaţă?"... „Ce eşti pe moşia lui tat-tău ?"... „Ia-o din loc, că ai mâine doliu la poartă"... etc.

Desigur că simpaticele alocuţiuni vor fi fabricate tot în serie, în toate limbile, după importanţa consumului respectiv. Pentru confecţionarea acestor dovezi de consideraţie, se va face apel la toate somităţile literare din ţările civilizate, ca şi la deputaţii mai combativi.

Şi pentrucă veni vorba de şoferi, daţi-ne voe să mai notăm în treacăt o altă inovaţie, menită să pună capăt unui alt scandal, care se petrece regulat cu şoferii noştri. Ai făcut o cursă cu automobilul. Aparatul a taxat 34 lei.

Regulat se'ntâmplă însă, că şoferul „n'are mărunţiş", ca să-ţi dea restul la cei doi poli pe cari i-ai dat. Acelaş lucru se'ntâmplă cu alte sume, mai mari sau mai mici şi n'ar fi lucru important câţiva lei. Dar dacă afacerea ţi se'ntâmplă, ca liber profesionist, de trei patru ori pe zi, te gândeşti că n'ar strica dacă banii ţi-ar rămânea în buzunar, sau dacă i-ai da oamenilor săraci sau şomerilor pentru pâine.

Pentru acest scop umanitar, Banca Naţională a României a decis să monteze la fiecare colţ de stradă câte un automat pentru schimbul banilor. Bagi hârtia, iei metalul. Afacerea durează câteva secunde şi te declari mulţumit.

Depinde numai dacă aceste casete automate de schimb vor avea viaţă lungă, dacă nu vor tenta pe simpaticii noştri hoţi şi pungaşi. Căci să ne ierte Dumnezeu, dar în ţara în care se fură banii perceptiilor sau ai gărilor, cu casse cu tot, mare lucru e să dispară nişte biete casete automate, montate la colţuri ?

Inchipuiţi-vă ce deficite ar înregistra contul acestor automate, în administraţia băncii. Pentru a le evita, propunem adaptarea unui mecanism, care în momentul deşurupării, să lanseze un uragan de gloanţe de mitralieră, în cerc.

Postul naţional de radio ar anunţa în programul : „*Pentru gospodine*", inovaţia pe care o semnalăm mai jos. Priveşte în general pe gospodine şi în special pe bucătărese.

Fiecare din ele ştie — fiindcă adesea le sângerează degetele, — ce greu se deschid cutiilor de conserve. In viitor însă, acestea vor fi prevăzute cu o montură cum au poşetele moderne sau şoşonii idem. Adio tăeturi, adio sânge, adio cuţite cu vârfurile rupte !! O simplă mişcare în cerc şi cutia s'a deschis în faţa dr., ca o cutie cu minuni. E drept că în urmare borcanele de sticlă sau de lut ars, nu vor mai avea căutare, căci cutiile de conserve deşertate le pot ţinea foarte bine locul.

Ultima noutate şi cea mai senzaţională: magnetul de serviciu.

Intri într'un restaurant sau într'o cafenea. Plaga acestor localuri, se ştie, sunt chelnerii. Dar din păcate sunt un rău necesar. Ceri apă, vine cu lista, vrei o friptură, îţi aduce supa şi aşa mai departe. Dar partea cea mai rea este, că nu catadixesc să vină, atunci când îi chemi. Prin urmare, trebuia găsit un mijloc de îndreptare a răului. Şi s'a găsit.

Patronii dornici de clientelă credincioasă, îşi vor încinge chelnerii cu cordoane de oţel, instalând la fiecare masă butoni magnetici, cari printr'o simplă apăsare ,vor aduce chelnerul în sbor.

Iată progresul ! Cine nu va profita de el ?

NORIM

Un ginere în cătuşe

Nu e fantezie nici vre-o comedie americană: ci pură realitate.

Francis Roche poet-bandit, în vârstă de 25 de ani, s'a căsătorit luna trecută cu M-lle Annik le Moat, una din cele mai frumoase dansatoare ale Parisului.

Cu câteva ore înainte de căsătorie care avea să se oficieze nu departe de închisoare, se lăţi cu iuţeala fulgerului vestea, că autorul a numeroase infracţiuni avea să primească un scurt concediu, în vederea ceremoniei.

Mulţimea care urma duba poliţiei, cunoştea din jurnale isprăvile tânărului bandit precum şi numeroasele balade pe care le-a scris în zilele sale de închisoare.

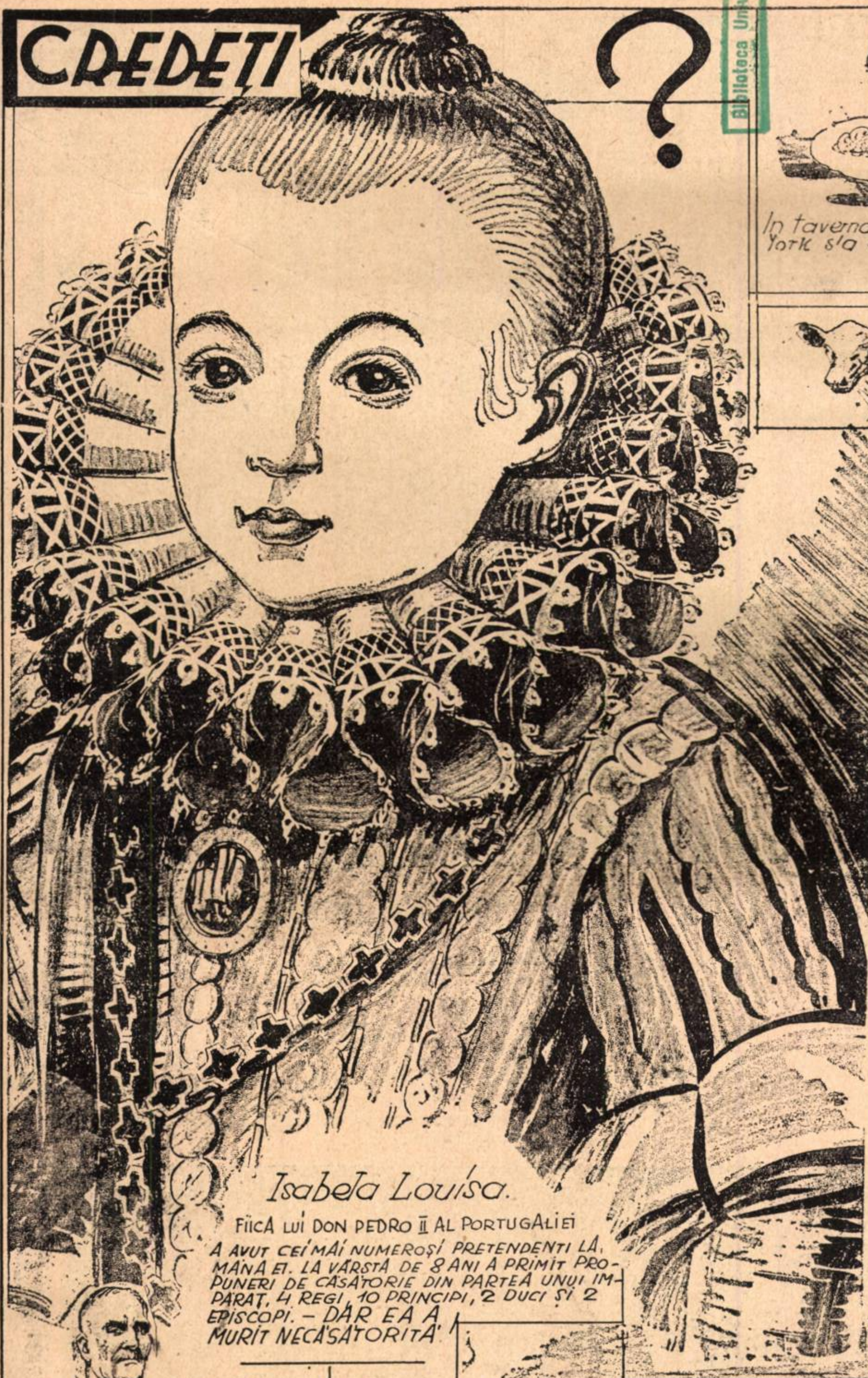
Roche era ireproşabil îmbrăcat; cercurile strălucitoare ale cătuşelor făceau însă o notă discordantă şi încercă să le ascundă sub pălărie.

M-lle le Moat îl aştepta într'una din sălile primăriei.

După ceremonie, Roche a fost recondus la închisoare.

Zece minute mai târziu, era din nou în celulă, unde părând că a uitat de mireasă, se apucă să lucreze la ultima lui carte.

CREDEȚI ?

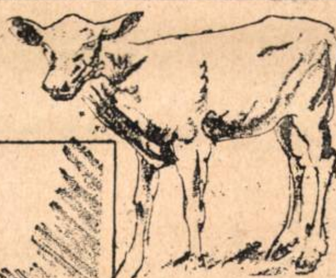

Isabela Louisa.

FIICA LUI DON PEDRO II AL PORTUGALIEI A AVUT CEI MAI NUMEROȘI PRETENDENȚI LA MÂNA EI. LA VÂRSTĂ DE 8 ANI A PRIMIT PROPUNERI DE CĂSĂTORIE DIN PARTEA UNUI IMPARAT, 4 REGI, 10 PRINCIPI, 2 DUCI ȘI 2 EPISCOPI. — DAR EA A MURIT NECĂSĂTORITĂ.

In taverna „LA CALUL ALB" din New-York s'a găsit în scoica unei stridii, un pește viu.

VIȚELUL FĂRĂ PĂR S'A NĂSCUT ȘI TRĂEȘTE FĂRĂ NICI UN FIR DE PĂR PE EL

(FERMA WIKURAD - KENNEBUNK - PORT - MAINE 1925).

PIEILE ROȘII DIN AMERICA NU SUNT INDIENI

DAVE NAVARRO ESTE CEL MAI GRAS AMERICAN CÂNTĂREȘTE 335 DE KILOGRAME

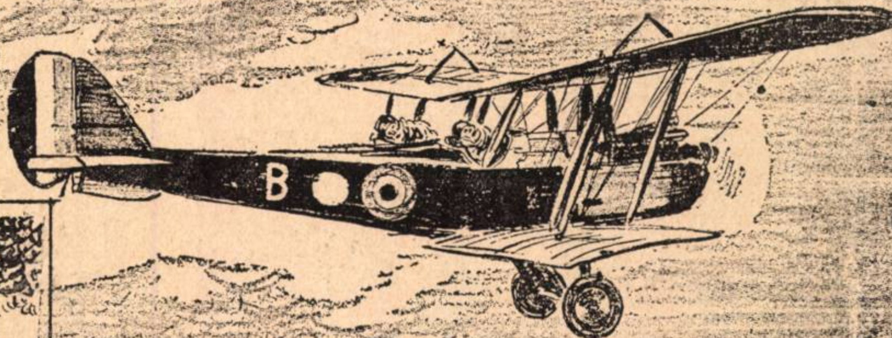

GEORGE CHISM IN VÂRSTĂ DE 75 ANI, DIN WASHINGTON, A PARCURS 168 KILOMETRII IN 21 ORE ȘI 25 MINUTE

(Washington—Baltimore și îndărăt. Sept 1926)

IENUPERUL — UN COPAC DIN LOGAN (UTAH) S'A SOCOTIT CĂ E BĂTRÂN DE 6000 DE ANI

RAIDUL MORȚII

IN TIMPUL RĂZBOIULUI CEI DOI PILOȚI ȘI OBSERVATORUL UNUI AVION ENGLEZ AU FOST UCIȘI ÎN SBOR. AVIONUL ȘI-A CONTINUAT SBORUL ORE ÎNTREGI - ȘI A ATERISAT IN BUNE CONDIȚIUNI.

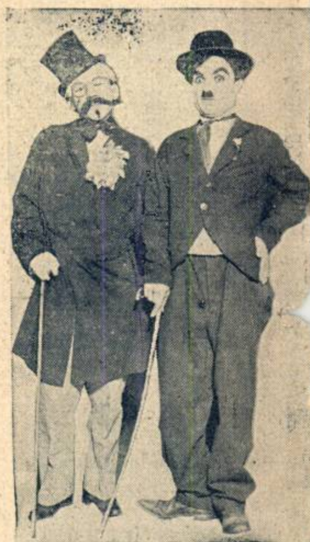
„REALITATEA ILUSTRATĂ" trimite oricui dovezile despre adevărul celor afirmate în această pagină

Balul REALITĂȚII ILUSTRATE

Sâmbătă 21 Februarie crt., a avut loc în vastele saloane „Roxy" din str. Lipscani, balul „Realității Ilustrate". A fost o adevărată sărbătoare, care a reunit pe cititorii noștri într'o atmosferă de caldă camaraderie și a demonstrat încă odată, simpatiile de care se bucură revista noastră în marile masse.

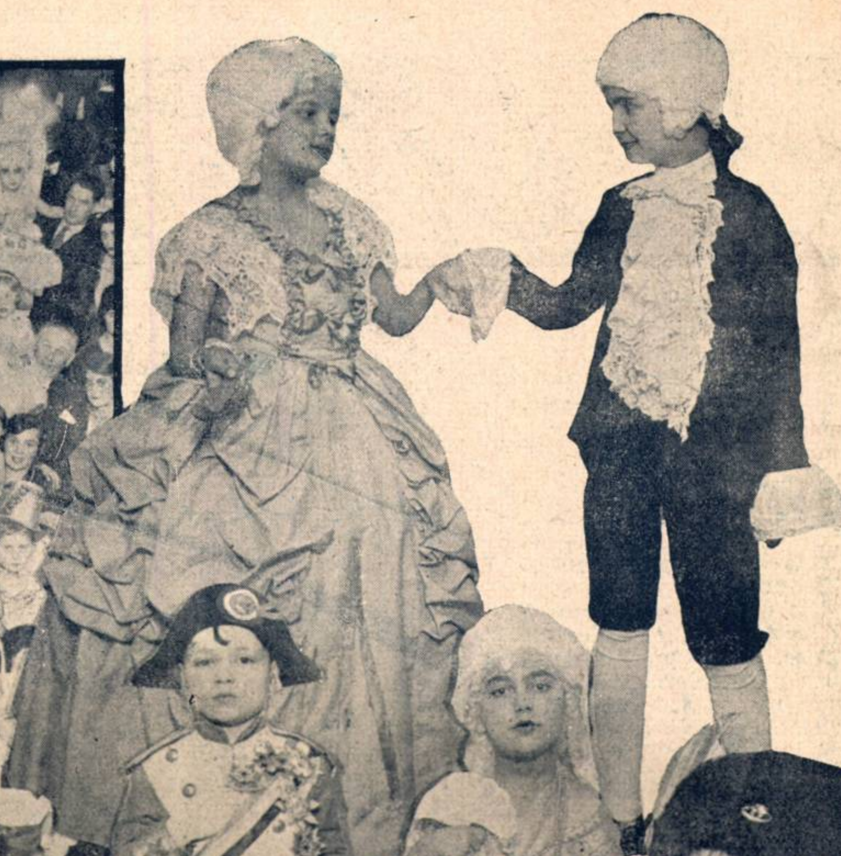
Au fost prezentate alesele noastre, pentru filmul „Parada Frumuseții" prin care se va proclama „Miss România 1931".

Programul artistic a fost la înălțime și concursurile de costume și măști au interesat prin rezultatele lor.

In pagina de față, cititorii găsesc câteva clișee prinse de fotograful nostru, în seara balului.

O sărbătoare a copiilor

„Dimineața Copiilor" a organizat Duminică 22 Februarie, un bal pentru micii ei cititori. Cum serbarea promitea foarte multe surprize, afluența a fost extraordinară și veselia la fel.

S'a petrecut minunat, s'au premiat costume, s'au consumat cantități importante de dulciuri și s'a dansat mult.

In pagina noastră, câteva costumări premiate și un aspect al sălii de bal.

Lady Hamilton

O după-masă monotonă de iarnă. Timp mohorît cu ploaie fină, cernută ca prin sită. Timp mizerabil pentru o ieşire pe stradă, favorabil poate, bibliotecii.

Am scos un volum la întâmplare şi tot la întâmplare i-am deschis filele; capitol clasic, dar interesant: „Viaţa intimă a faimoasei Lady Hamilton"...

Lady Hamilton, divina Lady, ale cărei iubiri pătimaşe au pasionat întotdeauna generaţiile umane, ea care-a ştiut să se înalţe dela cea mai joasă treaptă socială şi să brieze alături de crema societăţii engleze, să rămână întipărită bogat în istoria popoarelor...

O idee bună; un subiect admirabil pentru un articol. Pe Lady Hamilton o cunoaşte toată lumea cel puţin din auzite, dar foarte puţini sunt aceia cari nu-i ignorează viaţa intimă. Or, tocmai prin această viaţă intimă, prin dragostea ei pătimaşă pentru faimosul amiral Nelson, se conturează importanţa ei în analele istoriei...

Un film documentar şi totuş de senzaţie, un film mai interesant poate şi decât aşa cum a fost transpusă viaţa ei pe ecran, un capitol de lectură captivantă...

Timpuri eroice — timpuri trecute de mult — din care nu ne-a mai rămas decât divinizarea frumuseţii feminine, poate într'o formă mai practică, mai efemeră, totuş ne-a rămas...

Iat-o pe micuţa Emma Lyon, fiica acelei obscure bucătărese, înzestrată cu toate darurile naturii. Frumoasă, inteligentă, precoce, ambiţioasă... Conştientă de influenţa calităţilor ei fizice, Emma, începe să sfărâme inimi, să împrăştie decepţii amoroase, dela primii paşi pe care-i face în viaţă. După ce ruinează literalmente pe doi feciori de bani gata şi după ce joacă rolul principal într'o afacere de publicitate (după cum vedeţi, publicitatea nu e o invenţie modernă) îl atrage în mrejele ei irezistibile pe Charles Greville. Primul pas către bogăţie, către onoruri şi glorie...

In câteva luni, fata bucătăresei, devine atracţia saloanelor, steaua festivităţilor din lumea bună. Femee inteligentă prin naştere şi-a asimilat repede manierele distinse. E fină, mlădioasă, elegantă; vorbeşte corect şi ştie să împrăştie săgeţi periculoase din ochii-i fascinatori.

Sir Charles Greville, decis să n'o părăsească niciodată pe această femee, începe s'o înveţe limbi străine, îi angajează profesor pentru muzică şi canto, o duce la teatru şi-i prezintă pe cei mai reputaţi maeştri ai literaturii.

Dar Ema vădeşte zi de zi un gust tot mai pronunţat în a cheltui bani, pe toalete, pe bibelouri, pe bijuterii scumpe... Soseşte astfel ziua fatală când Greville nu mai poate face faţă cheltuelilor; datoriile îl sugrumă... Ce e de făcut?...

O idee care poate să-l salveze; nu e tocmai elegantă, dar se impune ca o manoperă de necesitate vitală. Cu toate că ţine mult la ea şi tocmai de teama de-a nu o pierde pentru totdeauna, se gândeşte s'o cedeze unchiului său... Afacere urâtă în fond, dar foarte naturală aşa cum era pusă la cale şi mai ales, binevenită pentru situaţia lui Greville.

Sir Hamilton, unchiul respec-

Două scene impresionante din filmul „Lady Hamilton".

tabil al lui Greville, e om trecut demult de vârsta accesibilă amorului, dar e bogat şi... celibatar. A avut o carieră strălucită în diplomaţie şi se bucură de toată simpatia regelui britanic. Venit pentru câteva zile la nepotul său, dela Neapoli unde este reprezentantul regelui, demonul îl ispiteşte, Emma îl prinde în mrejele sale şi când Greville îi propune s'o ia cu el în Italia, bătrânul acceptă cu entuziasm. Va fi, gândeşte el, femeia care-i va lumina toamna vieţii.

Dar Emma îl iubeşte încă pe Greville şi nu primeşte să plece decât cu condiţia ca în curând să vină şi el...

Târgul a reuşit. Prin gestul lui atent faţă de unchiusău, Greville obţine atât cât îi trebuia să se reabiliteze în cercurile financiare...

Ajunsă la Neapoli, Emma rămâne mult timp fidelă dragostei ei pentru Greville şi numai după sdrobitoarea indiferenţă a acestuia, acceptă propunerile bătrânului diplomat, să-i devină soţie. Lady Hamilton!...

Deaici începe istoria adevăratei Lady Hamilton pe care ne-o relevă documentele trecutului. Lady Hamilton rămâne un nume nu numai pentru Anglia ci pentru lumea întreagă. Dacă n'ar fi fost ea, amiralul n'ar fi învins flota franceză la Abukir şi faţa lumii ar fi fost poate cu totul altfel astăzi.

De cum s'au cunoscut, divina Lady şi faimosul marinar, se simţiră atraşi unul către celalt; învingătorul celor mai mari flote navale se văzu pentru prima oară învins în faţa acestei femei, dezarmat, supus, sclav.

Departe de a-l moleşi însă, frumoasa lady, caută prin toate mijloacele să-i stimuleze eroismul în viitoarele lupte. Prilejul se oferă curând; flota engleză care urmăreşte în apele Mediteranei, armatele lui Bonaparte, are nevoe de forţe noi. Regele celor Două Sicilii nu are curajul să intervină, de teama unor represalii neaşteptate din partea armatelor franceze. Dar Lady Hamilton insistă pe lângă regina Maria-Caroline, care obţine dela suveran ordinul de a trimite forţe în ajutorul flotei britanice. Nelson e salvat; îşi poate continua drumul. Puţin după aceea întâlneşte vasele amiralului Brueys şi i le scufundă unul câte unul. In modul acesta, Bonaparte e blocat în Egipt...

Fără energica intervenţie a frumoasei lady, Nelson ar fi rămas imobilizat de cercul duşman, iar generalul Bonaparte şi-ar fi realizat pânăla capăt proectul de-a cuceri lumea până 'n Indii.

Cu toate acestea, nimeni nu se gândeşte să arate recunoştinţă doamnei Hamilton. Din contră, opinia publică a ţării sale o condamnă cu asprime pentru dragostea ei nepermisă cu amiralul Nelson. Pretutindeni nu se vorbeşte decât pe socoteala ei; gurile rele o socotesc ca o femee de pierzanie...

Lady Hamilton trebue să stea departe de festivităţile dela curte, departe de orice societate, unde ironiile începură să i se adreseze direct.

Singura consolare îi rămâne dragostea sinceră a lui Horaţiu Nelson. Amiralul îi dovedeşte acea pasiune absolută a marilor inimi, cari nu cunosc sentimente false. E capabil să se sacrifice pentru ea oricând, să-şi părăsească situaţia, cariera, familia. Deaceea şi refuză să vină la „serata regală", organizată în onoarea sa pentru motivul că „Divine Lady" n'a fost invitată.

Refuzul însă îl aruncă în-

Sus: *Moartea amiralului Nelson, pe puntea vasului-comandant.*

Jos: *Amiralul Nelson primind ordinul de a nimici flota franceză. (Bătălia navală dela Trafalgar).*

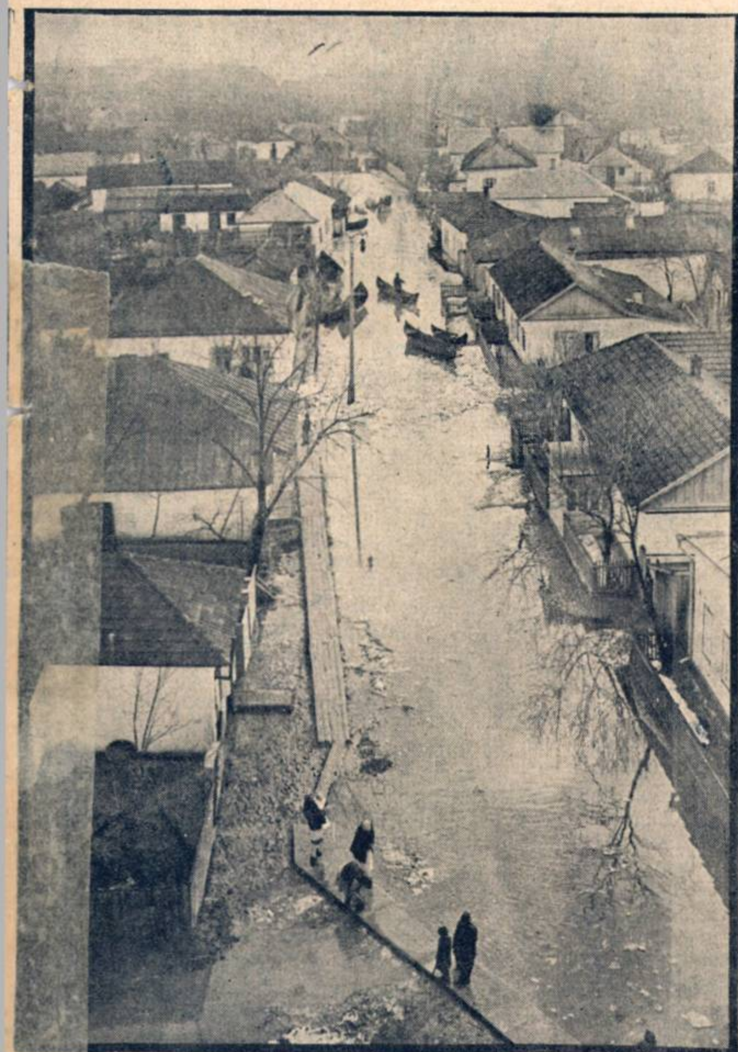
APE
ca

Foto I. Berman.

Inghețul Dunării a p
catastrofală la Vâlcov.
nundat de puhoaiele D
orice comunicație între
împrejurime, a fost tăi
Locuitorii s'au putut
greutate. S'au trimis im
Suveranul a trimis un
a împărțit 200.000 lei
Fotografiile pe care
pagini, au fost luate d
peții, de fotograful nos
locul inundației și repr
ale Vâlcovului înecat d

MARI
...âlcov

...ovocat o inundaţie ...ntregul oraş a fost i... ...unării şi câteva zile ... oraşul sinistrat şi ...tă.

...salva numai cu mare ...diat ajutoare şi însuş ...ghiotant al Său, care ...elor dăunaţi.

... publicăm în aceste ...pă numeroase peri... ...ru, trimis special la ...ezintă câteva aspecte ... ape.

O AMERICANĂ EXCENTRICĂ

Ea îşi face o casă de sticlă, pune pantaloni iepei sale, iar ea poartă totdeauna un costum de bae!...

Doamna Word Leigh preferă singurătatea. Dânsa a plecat la Nyack, unde şi-a construit o casă de sticlă, pe vârful unei coline. Prin păreţii transparenţi ai locuinţei sale, ea poate fi văzută, toată ziua, în costum de bae.

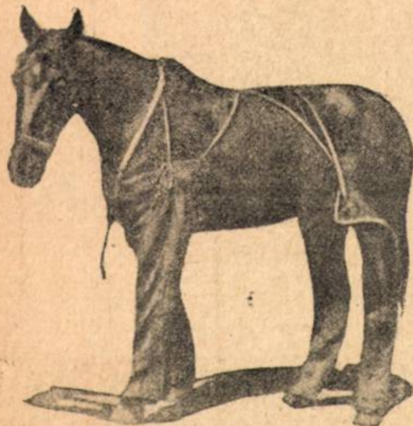
In public apare uneori fără ciorapi, dar acoperă picioarele iepei sale cu pantaloni.

Originala doamnă e tânără, frumoasă şi poartă părul lung, despletit, căzându-i pe umeri.

Mulţi sunt domnii ce s'ar simţi fericiţi să-i ofere un supeu scump la New-York, dar aceasta îi este indiferent, fiindcă nu-i plac decât legumele şi apa rece. Excentricităţile sale ne fac să ne gândim că ar fi o persoană oarecum „scrântită", şi totuş, d-na Leigh este foarte rezonabilă.

„Fac tot ce-mi place", răspunde frumoasa şi tânăra femee, când e înrebată dece se depărează astfel dela convenienţele sociale ? *„Şi nu cred că aceasta e atât de straniu şi de original"*, adaogă ea. *Cum aceasta ar face toţi copiii, dacă nu i-ar împiedeca părinţii, profesorii şi guvernantele lor.*

„Nu, mititelule", spun mamele, *copiii bine crescuţi nu se îmbracă astfel, nu fac aceasta...*

Iapa cu... pantaloni

„Şi copilăria îşi pierde astfel orice expresie a firii ei, fiind crescută la şcoala represiunei. Cum ar putea oare o femee să-şi exprime propria ei individualitate, când tot ce o înconjoară, se opune la aceasta ?

„In ceeace mă priveşte, fac tot ce ceilalţi îşi închipuesc numai că fac, căutând lucrurile care mă pot face mai fericită, mai sănătoasă, şi evitând lucrurile contrarii.

„Am început plecând departe de New-York, unde sgomotul şi vederea mulţimii mă făcea nervoasă şi mirosul ei mă îmbolnăvea. E oare aceasta o bizarerie? Nu cred. Un mare număr de persoane mi-au spus că suferă din cauza oraşului, ca şi mine, dar că nu îndrăsnesc totuş să mă imite, de teamă să nu râdă lumea de ele.

„Deci, am venit aci, la Nyack, unde ţinutul nu e prea rău infectat de oameni. Mi-am construit o casă de sticlă şi toată lumea a strigat în cor : „Ce nebunie ! Ce oroare!" şi altele de acestea.

„Dacă aş fi fost într'un sanatoriu costisitor, ca să fac băi de soare reglementare, aş fi fost judecată ca normală. Am vrut să mă bucur de soare la mine acasă, şi toată lumea strigă: scandal! Nu fac caz de trecătorii cari mă văd cum trăesc şi ce fac în casa mea.

„Port un costum de bae toată ziua. La drept vorbind, ar fi preferabil pentru mine să nu port nici atât, dar atunci toată lumea şi-ar da întâlnire în jurul casei mele.

„Când am pus pantaloni iepei mele, Societatea pentru protecţia animalelor a venit să mă întrebe de ce fac aceasta. Am răspuns că, vara, muştele îmi agasează iapa, şi că aceşti pantaloni îi apără picioarele de muşte.

„Acum câţiva ani am dat naştere unui alt scandal, încălţându-mă atât de comod, încât picioarele mele n'au fost niciodată deformate. Azi, nimeni nu mai râde de această idee, şi sandale ca ale mele sunt de vânzare în Fifth Avenue, cu 35 dolari perechea, lumea ştiind că tot ce costă scump, este demn de respect.

„Regret că nu am cerut un brevet pentru sandalele mele, în timpul când lumea râdea de ele.

„Mi s'a întâmplat deasemeni, să prefer calul, automobilului : un gust care nu e deloc curios, dat fiind că îl are şi Vanderbilt, şi alte familii bogate din Statele Unite. Dar ceeace face ca lumea să râdă, este claxonul pe care l-am fixat de şea. Acest claxon nu e mai ridicol decât colacul de salvare pe o corabie....

„Nu vreau să reformez nimic. Nu învăţ pe nimeni şi nici nu predic. N'am nimic de propovăduit. Nu cer nimănui să mă imite. Nu mă uit la ceeace se petrece la vecinul meu şi tot ce doresc este, să fiu lăsată în pace şi singură.

„E foarte trist că oamenii nu se pot gândi singuri. Totdeauna au recurs la alţii. Nu mai pot să scrie nici telegrame ! Societăţile telegrafice au imprimat de curând pentru ei formulare, pentru orice împrejurare. Fac toţi, în cor, sau unul după altul, aceleaşi observaţiuni, aceleaşi comentarii. Femeile n'au nici un gust personal pentru toaletă şi poartă rochiile pe care negustorii se duc să le caute la Paris.

„Ne e frică să facem un lucru cât de mic, care ne place, de teamă să nu râdă lumea. Suntem ca nişte oi, cari urmează un berbec"...

Când d-na Leigh a plecat la Nyack, prietenii au râs de dânsa. Azi, totuş, ştiinţa aprobă băile de mare şi viaţa în aer liber. Se fac chiar încercări, ca să se obţină prin geamuri, razele ultra-violete, atât de binefăcătoare. Lămpi speciale care dau lumină solară artificială, sunt de asemeni întrebuinţate.

Copiii d-nei Aca de Barbu dela Opera din Cluj, în costume ţărăneşti. De remarcat mimica excelentă şi alura gravă pe care şi-au luat-o în faţa obiectivului. Semne bune...

Pentru a nu vă strica tenul

trebue să ţineţi seama, la alegerea pudrei dv., — întocmai ca şi a celorlalte cosmetice — de constituţia pielii dv. O pudră bună, curată, care se potriveşte de minune unui ten normal, poate vătăma enorm de mult o piele puţin grasă — şi viceversa ! Noul sistem Marinello de îngrijirea pielii, bazat pe intensive cercetări ştiinţifice, a creat — alături de celelalte preparate ale sale, potrivite diferitelor tipuri de piele, — şi două feluri cu totul deosebite de pudră! Marinello „Light" pentru tenurile normale sau uscate şi Marinello „Heavy" pentru tenurile grase şi acele cu porii dilataţi. Toţi revânzătorii produselor Marinello dau, în mod gratuit, toate informaţiunile în privinţa atât de reuşitului sistem Marinello.

Lady Hamilton

(Continuare din pag. 13)

tr'o lumină cu totul nefavorabilă, însăş familia regală e indignată. Aşa că Nelson se vede nevoit să părăsească Londra, să se consacre numai aceleia pe care o iubeşte cu atâta sinceritate...

In curând patria îl recheamă; are nevoe de el. Şi deastădată tot Lady Hamilton este aceea care-l convinge să se înapoieze...

O nouă victorie, la Trafalgar: o nouă apoteoză, dar care sfârşeşte în valuri de sânge. Nelson e rănit grav. Ultimul lui gând se îndreaptă spre Emma şi spre copilul răsărit din amorul lor, spre mica Horaţia, pe care vrea să le încredinţeze patriei sale. Dar Anglia refuză aceste donaţii ale păcatului. Sărmana lady, care strălucise odinioară la festivităţile regale, cade în cea mai neagră mizerie.

Sir Hamilton moare şi lasă toată averea nepotului său...

Să închidem pagina la acest capitol tragic. Farmecul episodului se destramă, dă naştere banalului. Mizeria oricari ar fi eroii, e aceeaş pretutindeni şi oricând. E inutil s'o mai descriem.

Lady Hamilton şi-a terminat misiunea pe care fusese sortită s'o îndeplinească în istoria popoarelor.

J. de S.

Nurra dansatoarea

— „Dar vă rog, domnule profesor... Să vedeți ce mulțumit o să fiți".

— „Cred... dar te rog să vi peste doi ani".

Nurra era desiluzionată... Isbucni în plâns. Plecă.

Omul galonat, o văzu cu lacrimi în ochi.

— „Dece plângi?"

— „N'a vrut să mă primească".

— „O! Dac'ai ști câte vin în fiecare zi aci... Nici una nu este primită. Și totuș... niciuna nu plânge".

— „Da... dar pentru mine dansul este viața.... Ințelegi? Viața..."

Portarul o privi uimit.

★

Nurra a plecat. Se înserase. Lumea forfotea înfrigurată pe străzi. După un drum lung, obositor, Nurra ajunse acasă. O găsi pe mama ei galbenă ca ceara. Cum o văzu intrând pe ușă se repezi la ea:

— „Unde ai fost?"

Nurra nu răspunse. Plângea.

— „De ce plângi?... Ce ți s'a întâmplat?"

— „Mămico... să nu te superi... am fost la teatru... ști, acolo unde m'ai dus tu atunci... Am vorbit cu profesorul...

— „Cu profesorul?

— „Da...

Lacrimile Nurrei se rostogoleau pe obrajii înroșiți de frig.

— „Ce ți-a spus?

— „A spus că sunt prea tânără... prea mică.

Sughițurile îi întretăiau glasul. Mama

Jos: *Ana Pavlova în „Roccoco"*

O statuie a celebrei dansatoare.

ei îi mângâia buclele blonde....

★

Nurra creștea...

Cele două camere în care-și petrecuse primii ani ai vieții, devenisără neîncăpătoare.

Intr'o bună zi, Nurra și mama ei, primiră vizita unor rude îndepărtate, cari se bucurau de o stare materială bună. Mama Nurrei se aștepta foarte puțin la această vizită. In vreme ce își scotea blana, „ruda bogată", începu să vorbească:

— „Dragă Tanya (astfel o chema pe mama Nurrei)... m'am gândit că Nurra, care se face din zi în zi mai mare, nu se va mai simți bine aci, în aceste două camere... și..."

— „Și?

— „Ți-aș propune să ne-o dai nouă... Vom îngriji..."

Tanya nu o lăsă să sfârșească.

— „Cum?

Nurra se apropie de ea. O mângâie.

— „Lasă mămico, eu nu plec niciodată de lângă tine".

Urmă o clipă de liniște. Ruda bogată își dete seama că a făcut o greșeală.

— „Bine înțeles că vei veni și tu Tanya".

Nurra și mama ei s'au mutat.

Noua lor locuință, era o casă mare, spațioasă, vizitată de notabilitățile din St. Petersburg.

Erau reuniuni mondene de câte două și trei ori pe săptămână.

Veniau ofițeri, domni serioși și doamne din societate.

Pe Nurra nu o atrăgeau însă aceste petreceri. De câte ori venia lume multă, se retrăgea în parc. Era un parc mare, cu alei minunate, și cu pajiști înflorite. In mijlocul parcului, svâcnirile unui avuz imens, cochetau multicolor cu razele strălucitoare ale soarelui. Sute de păsări executau în cor melodii divine.

Nurra, se retrăgea departe, pe o pajiște ascunsă în fundul parcului.

Departe de sgomot, singură, Nurra dansa. Corul păsărilor era orchestra, soa-

Ana Pavlova „în civil"; Jos: *într'o scenă de balet.*

Ana Pavlova în fața Sfinxului.

tate; va fi bun țarul, va înțelege el că cineva poate să greșască?

S'au adunat toate în jurul tabloului său, privindu-l, ca pe o ființă supraomenească. Când l-au văzut însă, și-au dat seama că este un om ca toți ceilalți — un bărbat cu înfățișare regească — un om care avea o desvoltată pricepere în materie de balet. Un adevărat regisor.

— Majestate, — sughiță Nurra, — n'ați vrea să mă luați și pe mene în brațe?

Prințul Vladimir, se apropie de ea și o luă în brațe, ca s'o consoleze.

Nurra începu să strige însă mai tare, că nu are nevoe de înlocuitor. Ea vrea să fie luată în brațe de țar și de nimeni altul.

Ana Pavlova în „Moartea Lebedei".

rele reflectorul magic al zilei.

Prietenele ei erau lebedele...

Și aci, între ciripit de pasări, susur de apă și raze orbitoare, în poiana cu pajiștea ca un covor verde, mătăsos, și-a creeat Nurra nepieritoarea-i simfonie ritmică: „Agonia lebedei".

Nurra a studiat apoi doi ani.

In ziua când a împlinit zece ani, s'a prezentat din nou la școala de balet.

Portarul bătrân și ciupit nu mai era acolo. Murise și locul fusese ocupat de altul mai tânăr.

Maestrul era însă acelaș.

De data aceasta Nurra a fost primită fără multă discuție.

A început o muncă grea, obositoare. Dar sîrguința și ambiția au întrecut orice oboseală.

Intr'o bună zi, sosi la școală emoționanta veste a vizitei țarului Alexandru III împreună cu împărăteasa Maria. Elevele au primit vestea cu multă bucurie și curiozi-

După reprezentație, țarul o chemă pe cea mai bună prietenă a Nurrei — Stanislawa Belinskaya — și o luă în brațe.

Nurra isbucni într'un acces de plâns. Directorul Academiei — un om de o severitate neobicinuită, — își pierduse aproape cu totul cumpătul.

Majestatea Sa surâse și întrebă pe mica turburătoare a protocolului:

— „De ce țipi, fetițo?

Toată asistența — în frunte cu directorul Academiei, — era înmărmurită.

Prințul salvă însă situația. Isbucni în râs ,apoi își luă o înfățișare de circumstanță și spuse:

— „Majestate, această copilă își face o cinste din stima care o are pentru d-v!"

Această mică poveste a făcut apoi înconjurul tuturor curților regale europene.

(Va urma).

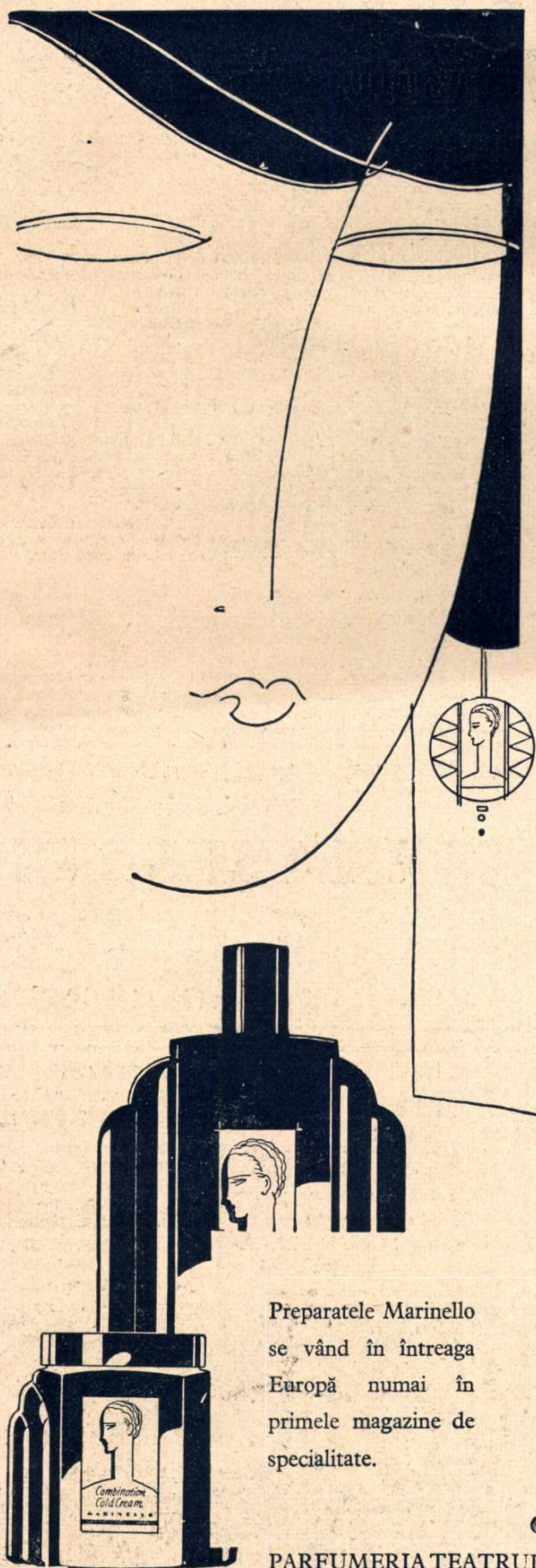
MASA SĂRACILOR LA PALATUL REGAL

Se știe că Suveranul a dispus ca în fiecare Duminică, să se dea masa la 200 săraci din Capitală, recomandați de primării, iar în zilele de lucru, la 100. Totodată li se împart pachete cu alimente.

Fotografiile noastre reprezintă: st.: împărțirea alimentelor în curtea palatului; dr.: un grup de nevoiași, așteptând la rând, în fața cazărmii gărzii regale, pentru a intra la masă.

DE DIMINEATA UN SFERT DE ORA MARINELLO SI SUNTETI FRUMOASA TOATA ZIUA

Cosmetica astăzi nu mai e o tortură. Pielea nu mai trebue să sufere măşti dureroase, comprese ferbinţi, duşe deci. Dimineaţa un sfert de oră Marinello e un deliciu pentru femeea cultivată. Ii place să umble cu flacoanele de quarz trandafiriu şi să respire parfumul ingredienţelor; ştie că-i dă pielei cel mai fin tratament. Si vede rezultatele.

PIELEA NORMALA SAU PREA USCATA SE TRATEAZA IN FELUL URMATOR: Lettuce Brand Cleansing Cream (Cremă epurativă) curăţă porii. Muscle Oil (Ulei muschiular), introdus în straturile adânci printr'un genial aparat, fortifică conturele şi îndepărtează cutele. Skin Toning Lotion (Loţiune fortificativă) dă tenului o culoare trandafirie; efectul acestei loţiuni se intensifică printr'un masaj puternic. Vanishing Foundation Cream (Cremă de zi) păzeşte pielea de praf şi vânt şi dă o suprafaţă ideală pentru pudra Marinello »Light«.

Dacă pielea e prea grasă, aspră sau pătată, vă oferim preparate speciale, care vindecă şi regenerează.

La cerere una din casele mai jos numite vă expediază gratuit broşura »Cosmeticile Marinello«. Puteţi astfel uşor fixà tipul tenului D-tră şi alege preparatele potrivite.

Preparatele Marinello se vând în întreaga Europă numai în primele magazine de specialitate.

MARINELLO

72, Fifth Avenue, New York • Centrala pentru Europa: Marinello Company m. b. H., Berlin W 15, Joachimsthaler Str. 10

● In Bucureşti preparatele Marinello se găsesc de vânzare numai la PARFUMERIA TEATRULUI, CALEA VICTORIEI 84, IN FATA PALATULUI REGAL

RR 18 C 45

RUDYARD MULLTON

Omul cu marcă

O AVENTURĂ A DETECTIVULUI GEX TREVOR

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Detectivul Gex Trevor este chemat de uzinele suedeze de avioane „Hellefors" spre a deslega enigma dispariției a cinci avioane.

Gex Trevor și ing. Hilmar pleacă în Rusia unde sunt arestați de „Ceka" bolșevică.

Hilmar este executat. Gex se salvează cu ajutorul detectivei Ana Shetland, care dispare și ea.

In fuga lui împreună cu autorul, se întâlnesc cu un indian, care le spune că Lydia se află în Tibet, într'o lamaserie, în puterea lui Wampoo. Ei pornesc mai departe, prin Siberia, ca să scape de urmărirea Cekei.

* * *

Această femee era Ana Sethland!... Evident, faptul că o găsirăm aci, ne miră. Ea ne povesti însă, cum autoritățile din Irkutsk au fost informate că ne-am îmbarcat și că sunt pe urmele noastre. Atunci, ea a venit înaintea noastră aci, cu o barcă cu motor.

— Sunt pentru a doua oară bănuită că am trădat Ceka. Trebue să fug cu voi... Și trebue să fugim îndată, căci altfel vom fi descoperiți.. Pe drum, n'ați simțit că sunteți urmăriți?...

— Nu...

In clipa aceea, cineva bătu în ușe, cu furie.

— Suntem pierduți! șueră Ana Sethland printre dinți.

— Ce facem? Deschidem? întrebai.

— Nu! Să rezistăm! zise Gex.

Și scoase revolverul.

— E inutil, zise Ana, după ce aruncase o privire pe fereastră. Sunt peste treizeci de cekiști. Au înconjurat cabana!... Dacă tragem, ne vor asasina, ne vor măcelări!...

Ușa, lovită de afară cu topoare, sări în țăndări. Odaia fu invadată de soldați și cekiști.

— Sus mâinile!

Ridicarăm mâinile, înțelegând că orice împotrivire era zadarnică.

Soldații, cu puștile îndreptate spre noi, așteptau un ordin, ca să tragă.

Deodată, o rumoare se produse printre cei de față. Soldații se retraseră pe două rânduri, făcând loc să treacă printre ei, unui individ osos, cu priviri arzând straniu în fundul orbitelor cu trupul încărcat de blănuri.

— E S., faimosul comisar al poporului! îmi șopti Gex.

Era fostul amant al Anei Sethland, pe când aceasta se numea Sonia Lubov!

S. se opri în fața ei, o privi în ochi și șopti :

— Sonia!...

Se scutură însă, ca să alunge par'că sentimentul ce-l covârșia, rânji aspru, și adăogă, printre dinți:

— Viperă!...

Iși duse mâna peste frunte și se așeză la masă. In spatele lui apăru Mejinski, șeful lui G. P. U., care se strecurase nesimțit, pe ușe.

— Mejinski, zise S., această spioană engleză să fie dusă la lagăr! Veți primi acolo ordinele mele, pentru execuția acestei vipere!

Apoi, se adresă Anei Sethland, pe care doui soldați o apucaseră de brațe:

— Ana Sethland, care din aceşti prizonieri este amantul tău ?

Şi S. arătă spre Gex și spre mine; rusul tremura de gelozie și ură.

Ana nu răspunse. Era perfect stăpână pe sine, dar pasivă; părea streină de cele ce se petrec în jurul ei.

— Sonia, urmă S., n'auzi? Cine e amantul tău?... Cine e detectivul Trevor Gex?

— Eu, zise Gex, dar Ana Sethland nu e amanta mea; dece o insultați zadarnic?...

S. se ridică, palid. Ochii săi scăpărară. Gex le înfruntă privirile.

S. se stăpâni. Ridică dintr'un umăr, afectând nepăsare:

— Mejinski, ia pe acești insolenți din fața mea! La lagăr...

Formarăm, afară, un mic convoiu, și înconjurați de soldați și de cekiști cu revolverele scoase furăm porniți prin zăpadă, pe sub pinii ninși...

CAPITOLUL XVIII

In mina părăsită

Ceeace se numia lagăr, era o veche gură de mină părăsită, înconjurată de clădiri mici, în care se aflau birourile acestei sălbatece închisori, și de sârmă ghimpată.

Mina era formată din mai multe galerii, în etaj. Coborârea se făcea pe scări înguste de fer, mobile, cari, dupăce deținutul scobora, se trăgeau sus, așa că orice posibilitate de evadare era exclusă. Am fost astfel coborâți până în fund, în ultima galerie, în plin întuneric. Un miros sufocant... Pipăirăm în jurul nostru... Găsirăm oase și cranii de oameni morți!...

Inteleserăm groaznicul adevăr, că cine e coborît în acest fund de iad, nu mai vede nici odată lumina zilei!...

Nu-mi pot da seama, cât timp am stat acolo. Ana se refugiase în brațele lui Gex Trevor, care căuta să-i facă curaj...

Adormisem sau leșinasem?...

M'a trezit din acea toropeală, un țipat groaznic. Am făcut un mare efort, ca să-mi dau seama de realita-

te, şi am putut să văd în faţa noastră, o lumină, o rază, ca de lampă electrică de buzunar. In dosul ei, în penumbră, se lămurea vagă figura unui monstru, un cap de fiară, plin de păr încâlcit, cu doui ochi dementi, ce ne străfulgerau din întuneric. Ana Sethland când zărise această apariţie, se speriase şi dăduse acel ţipăt ingrozitor.

— Cine eşti? întrebă Trevor Gex, cu glasul uşor tremurând.

Un râs gros, lugubru, îi răspunse:

— Călăul !...

Simţii un fior rece, străbătându-mi şira spinării.

Individul aşeză lampa pe o eşitură a stâncii ce forma păretele galeriei, şi-i puturăm vedea chipul luminat. Era un om sălbatec, fioros. In acelaş timp, zărirăm o scară îngustă de fer, mobilă, ce se lăsase dela etaj, şi pe care scoborîse monstrul.

— Trevor Gex! zise acesta. Care din voi e Trevor Gex?

— Eu, răspunse Gex.

— Treci deoparte!

Gex făcu un pas lateral.

— Ana Sethland! strigă călăul. Treci deoparte! Pe voi doi, am să vă duc în camera de tortură. E ordinul tovarăşului S. să vă ucid cât mai lent, ca să suferiţi cât mai îndelung torturile. Pe tine, şi monstrul îmi aruncă o privire dispreţuitoare, cred că te vor libera, căci Soivetele nu vor să aibă afaceri de astea cu America...

Schimbasem cu Trevor Gex o privire. Ne înţelesesem din ochi.

Monstrul se adresă Anei Sethland :

— Treci înainte. Urcă...

Şi-i arătă scara.

Ana Sethland se îndreptă spre scară, urmată de privirile lubrice ale călăului sovietic.

Ea începu să urce încet, treptele înguste de fer.

Călăul, făcu un semn lui Gex, s'o urmeze. Detectivul se apropie de scară, începu să urce, în urma Anei. La rândul său, călăul prinse scara, ca să se urce după ei.

In acea clipă însă, l-am atacat: ca la un semnal, în timp ce-l pocnii în cap cu pumnul, Gex şi Ana îşi deteră drumul jos, sărind peste călău, de pe scară. Lampa monstrului, căzând, se stinse.

Călăul nu scosese nici un ţipăt. Gex îi înfundă o batistă în gură în timp ce eu îl sugrumam, fiindcă bestia nu-şi pierduse încă cunoştinţa, şi se sbătea ca un disperat.

Un revolver uriaş îi căzu din mână.

Ana se întoarse îndată şi cu o lovitură de picior în cap, făcu pe călău să-şi piardă cunoştinţa.

Il desbrăcarăm. Gex îmi şopti :

— Imbracă-te cu hainele lui.

Inţelesesem planul lui Gex. Intr'o clipă, îmbrăcat în hainele oribil de murdare ale călăului, cu căciula lui trasă pe ochi, suiam scara în urma Anei Sethland şi a lui Gex...

CAPITOLUL IXX

O şarjă în noapte.

Etajul superior în care pătrunserăm, era gol. In galerie, sclipia o lumină vagă... Urcarăm în altă galerie. In gura ei, în capătul de sus al scării mobile de fer, ne aştepta un gardian. Ar fi fost de ajuns ca el să bănuiască ceva suspect; în acest caz, ar fi ridicat desigur scara, şi ne-am fi prăbuşit până în fundul minei. Trecurăm pe lângă el; îmi spuse ceva în ruseşte dar n'am înţeles ce. Am mormăit, pe un ton de bas, câteva cuvinte ruseşti fără sens.

Am avut noroc că în aceste galerii domnea aproape un întuneric permanent aşa că gardienii pe lângă cari treceam, mă luau drept călăul, ale cărui haine le purtam. Probabil că acest călău era o figură foarte populară printre garideni căci toţi îmi adresau cuvinte, însoţite de grimase şi hohote de râs, — probabil glume grosolane.

Dar sus în curte, în lumină, ce vom vom face? Vom fi desigur prinşi, căci se va descoperi că m'am substituit călăului !

Din fericire, când suirăm pe ultima gură de galerie şi ne aflarăm în curte, ne-am dat seama că era noapte. înaintarăm astfel, prin întuneric, printre pavilioane...

Deodată, o umbră apăru în faţa noastră. Recunoscurăm vocea lui S., care mi se adresa :

— Gurbov, du-i la direcţie...

Gex îmi şopti :

— Pe el!

Il culcarăm la pământ! O lovitură în cap, aşa cum ştia Ana să dea cu tocul pantofului, şi S. era adormit pentru câteva ore. Gex îl desbrăcă de mantaua îmblănită şi de căciulă, şi o îmbrăcă pe Ana cu ele.

In aceiaşi clipă, umbre se apropiară, strigându-ne :

— Cine e?

Un clopot începu să bată.

— Alarma! zise Gex. Cei din mină, au descoperit evadarea noastră!... Să fugim!

O luarăm la fugă...

Focuri de puşcă bubuiră în urma noastră. Gloanţele ne şuerau pela urechi...

Ana ne conducea :

— Pe aci... E o spărtură în sârmele ghimpate...

Trecurăm prin acea spărtură şi ne aflarăm în câmp.

— După mine! ne strigă Ana. Oamenii mei sunt la o sută de metri... Incă un efort, şi suntem scăpaţi...

In urma noastră se auzi tropot de cai. Proectoare tăiară întunericul cu săbii de lumină.

— Oamenii mei ştiu că trebue să se adune într'un punct, aproape de aci... ne spuse Ana. Trebue să atragem pe urmăritori spre crângul unde se află ei, pentru ca agenţii noştri să ne acopere fuga.

Indată ce intrarăm în crâng, când de urmăritorii noştri nu ne mai despărţiau decât vre-o 30 de metri, Ana fluera strident. Oameni negri se iviră, cu caii de căpestre, dintre arbori.

— Adams, strigă Ana, şarjaţi!... Suntem urmăriţi...

Ordine scurte. Oamenii încălecară şi într'o clipă formară un baraj viu între noi şi soldaţii roşii, ce ne urmăriau. Pădurea se umplu îndată de bubuituri şi de pâlpâirile de foc din ţevile puştilor. Un om, un agent britanic desigur, sau poate un rus antisovietic, ne aduse trei cai, pe cari încălecarăm, luând-o la goană, cu Ana Sethland în frunte, strigând:

— După mine!... Galop!...

Cunoştea bine aceste locuri.

Şi în timp ce lupta din pădure se auzea tot mai în urma noastră, Ana Sethland ne scosese, pe Gex şi pe mine, din pădure, şi galopam pe o şosea, prin beznă...

(Va urma)

DE VORBA CU CITITORII

Tricolorul. — De ce nu vă adresaţi ziarului „Dimineaţa" care a publicat ştirea aceea şi care vă poate deci satisface?

Minerva şi Artemis. — Mulţumesc, dar nu simt deloc nevoia de a-mi face această... onoare... Mai mult nu citesc.

Cele trei graţii. — Ce să faceţi să vă iubească cineva? Ce să faceţi să scăpaţi de o rivală? Ce să faceţi ca să câştigaţi parale? Ce să faceţi ca să scăpaţi de o persoană care vă iubeşte?... Spuneţi-mi acum şi voi: Ce să fac eu să nu mai primesc asemenea întrebări?... Pentru voi eu am un sfat: vreţi să scăpaţi de toate acestea?... Ei bine... faceţi-vă harakiri. In ceeace priveşte pantofii de bae pe care-i aduceţi în discuţie cu atâta pasiune, ar fi bine să-i distrugeţi, să nu rămână nimănui, ca nu cumva prin atingere să vă moştenească şi mintea... Aţi face cel mai mare păcat!...

Othelo. — Uite ce e, scumpilor, începeţi să mă amestecaţi în chestiuni prea intime şi eu n'am timp de pierdut. Rufele se spală în familie. Procedează cum te taie capul. Dacă n'o iubeşti şi n'ai nici o obligaţie faţă de ea — nici o **obligaţie,** m'ai înţeles? — fii sincer, spune-i-o, n'o lăsa să plutească în lumea visului... Dealtfel rubrica aceasta se ocupă cu chestiuni artistice şi nu văd nici o legătură, iartă-mă!...

Gh. M. Avrintescu. — Nu ştiu să se fi pus vreodată această întrebare cititorilor noştri. In orice caz, dacă eşti în posesia invenţiei, grăbeşte-te şi breveteaz-o. Ceeace pot face eu, este... să-ţi urez succes!

Degerata. — Vrei să te măriţi?... Foarte bine! Eu nu sunt candidat...

Simpatizez artistele. — Mare puşlama!... Pentru Greta Garbo adresează la M. G. Studio, Culver City, Cal. U. S. A. Dar să ştii că nu prea se pretează... simpatiilor.

Viitorul Poet. — Alege-ţi altă carieră!... E singurul şi cel mai sincer sfat al meu...

Gigi cel frumos. — Regret mult, dar nu pot acorda nici o întrevedere la redacţie şi nici în altă parte. Pentru rolul meu strictul anonimat este prima condiţiune.

Bob Doddy. — Dar scumpul meu domn, aceste lămuriri nu v'ar folosi la nimic până în toamnă, când se prea poate să se modifice condiţiunile de admitere, cum se întâmplă mai în fiecare an. Şi-apoi toate amănuntele le puteţi căpăta dela cancelaria acelei şcoli, mai sigur decât dela mine, adresându-vă printr'o simplă c. p.

Jean Hamlaser. — Să-ţi garantez eu un post de radio-telegrafist pe yachtul Gretei Garbo?...

Nici mai mult, nici mai puţin?

Les deux Etudiants. — Scrieţi-i lui Jackie Coogan pe adresa: 673, South Oxford Avenue, Los Angeles, California, U. S. A.

Ginişor. — Anny Ondra s'a născut la 15 Mai 1903, la Tarnow în Cehoslovacia. A debutat pe scenă la vârsta de 14 ani. In România nu ştiu dacă a fost vreodată. Poate, înainte de a deveni celebră...

Madeleine. — C'est moi donc votre pôle toujours chercé!?... Alors, prenez garde, vous serez glacé, comme un marron, des que vous aurez l'intention de vous approcher... Allons, allons, tout cela passera!... Mais, je ne vois pas les question réglementaires, pour le courrier. **Dura lex, sed lex!** (Ne vous frappez pas! c'est de l'anglais...)

F. S. Coşna. — Deocamdată ne ocupăm cu lucruri mai serioase. Asemenea concursuri nu intră în cadrele revistei noastre.

F. C. Piteşti. — Eu unul nu v'aş putea spune unde se află acel tablou. Adresaţi-vă la direcţia generală a muzeelor.

Ilderim. — Adresaţi pentru Elvira Godeanu la Teatrul Naţional. Şcoala de Belle Arte se află pe Calea Griviţei.

Grigore R. Crinescu. — Mulţumesc pentru lămuriri, dar dacă sunteţi **ziarist,** ştiţi probabil, că nu se poate scrie **„ale căror proprietari"** şi nici „răspunde-ţi". Iertaţi-mă dacă bănuesc că şi profesia aceasta pe care mi-o indicaţi face parte tot din... pseudonim.

Două roze şi-un sărut. — Ce să faci să te iubească William Boyd? Să începi prin a-i face reproşuri mamei d-tale, că a fost prea indulgentă în educaţia pe care ţi-a dat-o şi să termini prin... a te trezi la realitate, citind aceste rânduri din „Realitatea".

Seliman. — Eu, dragul meu, n'am auzit de acest domn până acum. Ştiu numai că pentru filmul în relief sunt mulţi inventatori, cari muncesc în străinătate, dar nici unul n'a ajuns la rezultate accesibile. 2. Davey Lee trăeşte.

Un cititor. — Numai un bun specialist poate cunoaşte aceasta. Date precise asupra celorlalte viori nu prea cunosc. Ştim numai că unele fabrici au copiat modele originale şi le-au pus în comerţ cu inscripţia „Antonius Stradivarius", „Magini", „Steiner"' etc. Aceasta nu înseamnă că sunt veritabille.

M-me de Pompadour. — Nu uitaţi scumpă şi ilustră doamnă, că articolele dintr'o publicaţie sunt culese cu litere de tipar, deci nu le scriem noi direct în pagina şi dacă la corectură mai scapă din când în când câte o literă, nu e vina noastră...

Student. — A fost Greta Garbo însăş, care a vorbit atât în versiunea engleză, cât şi în cea germană. Nu e vorba de nici o substituire.

Terenţilie. — Cred că vom organiza la un moment dat şi un concurs pentru bărbaţi. 2. In ce constă fericirea?... Hm! Depinde de prizma prin care o priveşti... Pentru un deţinut, spre exemplu, fericirea poate că ar consta în a se simţi liber. Pentru un poet, cea mai mare fericire este să i se publice un volum, în ediţie de lux. Pentru un ziarist, să-i apară articolele fără greşeli de tipografie. Pentru o femee excentrică, să aibe un bărbat culant. Pentru mine să nu mi se scrie vorbe goale în fraze kilometrice, iar pentru d-ta, probabil, să fii premiat la un concurs... pentru bărbaţi. 3 Părerea mea în privinţa dragostei?... Fără să presupui **îndelungata-mi experienţă,** te rog!... Am o experienţă destul de restrânsă şi deaccea consider dragostea ca cel mai aprig duşman al... fericirii.

Speranţa. — Nu e adevărat. Lon Chaney a murit după ce terminase filmul „Locomotiva 2329". Ceva mai mult ajunsese aproape de finele altui film, în care intrepreta rolul unui ventrilog, fillm care nu s'a prezentat încă la noi.

Iftimie N. Isac. — Nu cunosc o asemenea publicaţie. Interesaţi-vă la magazinele de specialitate.

Aluna. — Fără să-mi fie câtuş de puţin inima ca un „veritabil porţelan de Saxa" şi tot nu înţeleg ce vrei sămi spui... Oare Aluna aceasta n'are deloc... miez?

Nadine. — Hans Stuwe e băiat bun şi poartă monoclu. Are un copil, care-i spune cu convingere, „tată", o s care cere să i se achite regulat notele croitoreselor, un ceas de aur care merge înainte cu cinci minute şi două perechi de porumbei, pe cari vrea să-i înveţe limba engleză... Cam asta îţi pot răspunde eu despre Hans Stuwe... atunci când nu-mi precizezi întrebările.

M. Ţene (sau aşaceva cu „ţ"). — Te-aş sfătui să faci exerciţii mai dese de scris (nu cu mine, ferească Dumnezeu)! 1. Jeanette Mc. Donald nu e deloc rudă cu ministrul despre care-mi pomeneşti. 2. A turnat şi-apoi a plecat în America. Despre reîntoarcere am vorbit la timp.

Linel. — Te-a **indispus** articolul meu „Poligonul morţii"?... Asta înseamnă că eu am fost **bine dispus** când l-am scris, altfel nu reuşiam să te impresionez până 'ntr'atât. 2. Nu se poate preciza care e cea mai frumoasă vedetă, decât prin plebiscit. Acelaş lucru despre actorul „cel mai frumos" din Bucureşti.

Nepoţica. — E foarte greu să obţii autografe dela Billie Dove, Greta Garbo şi Norma Shearer, totuş n'ai ce pierde dacă încerci. 2. Articolul 3 din regulamentul concursului prevede că o concurentă trebue să facă dovada că locuieşte la părinţi, la o rudă sau singură, însfârşit, să dovedească purtarea cinstită. Nu e adevărat; Joan Crawford continuă încă menajul cu Fairbanks jun...

A. N. Chişinău. — Depinde, unde vrei, spre exemplu, să trimiţi acel scenariu. Pentru Rusia merge, numai să-l poţi trimite. 2. Iată câteva adrese: „Ufa", Berlin S. W. 68. Kochstrasse 6—8; „G. P. Films", Berlin S. W. 68, Kochstrasse 64; „Nero Film A. G.", Berlin W. 8, Unter den Linden 21; Metro-Goldwyn Mayer, Culver City, Cal. U. S. A.; Paramount studio, Hollywood, Cal. U. S. A. sau Joinville, Franţa; Universal-Film, Universal-City, Cal. U. S. A.; „Tobis", 44 Av. de Champs Elysée, Paris; „G. F. F. A.", 3 rue Caulaincourt, Paris. 3. Alexandru Volkoff, Paris 9 rue Villejuste; Ivan Mosjoukine, Berlin W. 15, Kurfurstendamm 195.

Olteanca. — Până acum nu s'a confirmat nimic din svonurile asupra căsătoriei Gretei cu prinţul Sigvard al Suediei, aşa că rămân... svonuri. 2. Eu cred că o chema Marioara... sună mai frumos.

Hermence. — Pola Negri joacă pe o scenă din Londra. 2. Nu ţi-aş putea preciza unde se află actualmente Petrovich. Până în ultimul timp era la Hollywood, unde se prae că n'a reuşit să capete angajament. Pe urmă am aflat că s'a întors la Paris. De-atunci nu mai ştim nimic.

Volosin V. — Pentru răspuns prin poştă, puteaţi cred să vă aduceţi aminte că trebuia să-mi anexaţi mărci.

Turculeţ. — Ascultă, piciule, bănuiesc că nu te-a tras nimeni de urechi până acum! Lasă fleacurile şi ţine-te de carte!... 2. Paula Iliescu se află actualmente bolnavă, într'un sanatoriu dela Paris.

Gelo Karlleyn. — Citeşte mai sus răspunsul sub pseudonimul „Speranţa".

Lya-Aurora V. — Felicitările mele pentru fericita partidă! Mă vei scuza c'am întârziat atât, din cauză că am fost plecat din capitală şi mi s'a înmânat invitaţia prea târziu.

Crinul Brun. — Pentru o mamă de copii nu e deloc potrivit să se gândească a face cinema, cel puţin din respect pentru copil. Douglas Fairbanks-senior e căsătorit cu Mary Pickford, fiu-său însă, aşa numit Doug Fairbanks jr. are de soţie pe Jean Crawford. Nu se poate face nici o confuzie, cred.

J. de S.

Formula crimei perfecte

IN ZIUA aceea, la liceul Harvard se auzi clopotul „de eşire", la ora 4, ca de obiceiu. La trei kilometri mai departe, în somptuoasa vilă a milionarului Frank, se aştepta sosirea micului Robert. Era la periferia oraşului Chicago. Robert, care avea 12 ani, întârzia adesea pe drum, ca să caşte gura la vre-un match de base-ball, sau să încerce bicicleta vreunui coleg. Dar niciodată nu întârzia peste ora 5 şi jumătate. De data aceasta însă, la ora 7 încă nu sosise acasă.

D-na Frank, nervoasă şi speriată, nu-şi mai găsea locul; soţul său se silea să pară liniştit, ca s'o calmeze. Dar nu se putea împiedeca să se gândească şi el, că dacă Robert ar fi fost reţinut, ar fi telefonat.

Pe ascuns, puse să se facă primele cercetări. Trimise pe servitori prin vecini. Timpul trecea. D-na Frank leşină. Tatăl se hotărî să plece chiar el în căutarea fiului său.

Pe drum, sună la uşa unui bun prieten, amicul Samuel Ettelson. Amândoi făcură drumul pe care trebuia să-l urmeze băiatul. După o oră se aflau în faţa blocului negru al liceului Harvard, fără să fi găsit nimic. Intrebară zadarnic personalul şcoalei. Toţi văzuseră pe micul Robert plecând la ora obicinuită, spre casă.

Părinţii lui Robert Frank primiră o scrisoare de ameninţare...

Cei doui prieteni se întoarseră spre vilă. Aveau presimţirea că-i aşteaptă o veste rea. Intr'adevăr, în curte, le eşi înainte o servitoare, care bâlbâia de emoţie. Iacob Frank alergă în casă, unde găsi pe soţia sa, ca nebună de durere. Servitoarea reuşi să-i spună:

— Am primit o comunicare telefonică în lipsa dv. Cineva a chemat pe coniţa la telefon. Doamna a răspuns. Dânsa a auzit o voce străină, spunându-i: „Aci e I. Johnson. După cum desigur că aţi înţeles, fiul dv. a fost răpit. Fiţi pe pace: nu i se va face nici un rău. Vă cerem numai o sumă de bani în schimbul eliberării lui. Mâine dimineaţă veţi primi instrucţiuni complecte, pe care va trebui să le urmaţi".

Odată arestaţi, criminalii, cari făceau parte din buna societate, au făcut tot posibilul, ca fotografii să nu le reţină figurile pe plăci.

Bieţii părinţi se alarmară. Dupăce sărmana mamă se mai linişti, se gândiră ce să facă. Fireşte, părinţii, temându-se înainte de toate, ca cel mai mic gest de reacţiune din partea lor, să nu provoace represalii asupra băiatului, voiră să urmeze orbeşte ordinele răpitorului. Dar d. Ettelson fu de părere că trebue să se anunţe îndată poliţia.

— „Zăbovind, pierdem inutil orice şansă. Singura noastră speranţă de a pune mâna pe hoţ, e rapiditatea execuţiei şi surpriza..."

D. şi d-na Frank se supuseră acestei sugestiuni, şi cei doui prieteni plecară spre postul de poliţie.

Iacob Franck fu introdus în biroul inspectorului de poliţie, dupăce acesta reuşi să se debaraseze de reporteri. Cu lacrimi în ochi ,tatăl lui Robert imploră pe poliţist:

— Vă rog să nu spuneţi nimănui despre această afacere. M'am răzgândit: nu vreau să amestec poliţia în chestiunea aceasta. Mi-ar fi prea mare teamă ca fiul meu să nu sufere consecinţele. Dar aş fi fericit dacă mi-aţi putea da un sfat.

Urmărirea criminalilor identificaţi, se face în America foarte repede. Maşini de scris speciale, transmit direct prin telegraf mandatele de arestare, împreună cu semnalmentele celor urmăriţi.

Inspectorul insistă ca să se lase poliţiei mână liberă. In fine, ajunseră la un fel de compromis. Se înţeleseră ca poliţia să facă o anchetă discretă şi indirectă, fără să încerce să ia contact cu răpitorul.

La miezul nopţii, cei doui prieteni se întoarseră la vilă, unde începu o adevărată veghere funebră. Părinţii desnădăjduiţi şedeau lângă telefon, aşteptând o nouă comunicare din partea misteriosului Johnson. Poliţia dăduse ordin să se supravegheze orice comunicare telefonică cu casa Frank.

Dar noaptea trecu fără alt incident.

O SCRISOARE CINICA

A doua zi, la orele 9 dimineaţa, cineva sună la poarta vilei, şi d. Ettelson văzu intrând un factor care aducea o scrisoare urgentă, adresată d-lui Frank. E uşor de înţeles cu câtă emoţie o deschiseră. Ea cuprindea aceste rânduri:

„Stimate domn,

„După cum ştiţi, fiul d-v a fost răpit. Liniştiţi-vă: el e perfect sănătos şi nu i se va întâmpla nici un rău, dacă veţi urma cu stricteţe şi în mod discret, instrucţiunile următoare şi altele pe care vi le vom transmite mai târziu. Suntem animaţi de intenţiuni foarte bune faţă de dv. şi faţă de micul Robert, dar suntem obligaţi a vă preveni, că cea mai mică nesupunere din partea d-v., va atrage după sine moartea imediată a copilului d-v.

„Iată: 1) Pentru motive inutil de explicat, nu trebue să f... ceţi nici o tentativă de a anunţa poliţia sau vre-o agenţie particulară de detectivi. Dacă aţi avertizat poliţia, lăsaţi pe anchetatori să-şi continue cercetările, fără să le daţi noui indi-

cațiuni, şi mai ales fără să le arătați această scrisoare.

„2) Procurați-vă chiar azi, înainte de masă, suma de 10.000 dolari. Ştim că aceasta vă este uşor. Această sumă trebue să se compună din bilete curente, mai vechi. Nu trebue să încercați de a strânge bancnote noui, nici de a le lua numerele. Aceasta ar face toate sforțările dv. inutile şi am rupe tratativele.

„3) Veți pune dolarii într'o cutie de țigări, învălită cu grijă în hârtie albă şi sigilată.

„4) Veți păstra, după ora 12 ziua, acest pachet asupra dv. Veți sta acasă, veți veghia ca firul telefonului să fie liber. E inutil să facem sentimentalism. Aceasta este o afacere pur comercială. Fiți încredințat că vom executa amenințarea ce vă facem dacă vom avea vre-un indiciu că nu vă supuneți ordinelor noastre. Dimpotrivă, dacă le urmați cu prudență, vă putem asigura că fiul dv. va reveni fără nici un rău, la 6 ore, dupăce vom intra în posesiunea banilor.

„Al dv., cu sinceritate.

„Georges Johnson"

Tonul acestei scrisori de intimidare, era într'adevăr impresionant. Stilul şi ideile clare, dovedeau inteligență şi chiar cultură. Aceasta făcea şi mai spăimântător cinismul monstruos ce apărea printre frazele atât de bine întocmite.

Tot după sfatul d-lui Ettelson, Franck se duse cu scrisoarea la poliție. De data aceasta, afacerea isbucni în public.

Presa din Chicago, capitala crimei, îşi uză toate resursele, încercând să desvălue acest mister, în timp ce poliția, împinsă de senzaționalul acestui scandal şi de interesul ce stârnise în opinia publică, îşi mobiliză pe cei mai buni copoi. Presa încercă să desvălue misterul înaintea poliției, şeful Siguranței din Chicago, Morgan Collins, dădu mână liberă tuturor oamenilor săi, ca să facă investigațiuni personale, în timp ce da indicațiuni precise unei echipe speciale.

Lumea făcea mare caz de scrisoarea răpitorului, scrisoare pe care o publicase o revistă-magazin din Chicago. Detectivul Hugues prezise că se va găsi numărul acelui magazin, asupra unuia din vinovați. Un expert stabili că scrisoarea fusese scrisă la o maşină Underwood şi că răpitorul nu avea o mare experiență în dactilografie.

Acestea erau singurele indicii ce existau. Anchetatorii urmară toate pistele posibile, verificară toate indicațiunile. O clipă, fu bănuit un profesor dela liceu, despre care se spunea că are obiceiuri perverse. Dar această ipoteză fu repede înlăturată. Zilele treceau. Nu se găsi nimic. Polițiştii erau exasperați. Nimic.

Nimeni nu mai văzuse pe Robert Frank, după ce eşise dela liceul Harward, — moştenitorul atâtor milioane dispăruse în drum dela şcoală spre casă, fără urmă.

— Nu vom mai găsi nimic! constată şeful siguranței, Collins.

O CERCETARE LA MORGA

Pe atunci, se afla în echipa reporterilor ziarului *Chicago Daily News* doui tineri debutanți, aproape doui copii. Era un irlandez, Mulroy, şi un evreu, Goldstein. Nu li se dădeau decât însărcinări secundare, nefiind încă admişi să scrie despre marile anchete criminale. Ei urmăriseră în tăcere, dar cu pasiune, afacerea Frank, citind toate ziarele.

Intr'o zi, Goldstein citi în *Chicago Tribune*, un mic fapt divers. El chemă pe Mulroy.

„Un băiat a fost găsit ucis, desbrăcat, într'o mlaştină, sub un pod mic, într'un loc pustiu, din periferia Hegemish".

Redactorul şef al lui *Chicago Daily News* văzu pe Goldştein şi pe Mulroy, năvălind în biroul său.

— Ce e?

— Şefule, noi avem o idee precisă în chestia Franck. Lasă-ne să ne ocupăm de ea.

Redactorul şef îi privi, îi văzu nerăbdători, înţelese că ei „simt" ceva, şi le zise:

— Bine, duceți-vă.

După un sfert de oră, un taxi îi conduse la unchiul lui Robert Franck, pe care-l luară cu ei. Se duseră împreună la Morgă. Intr'o sală îngheţată, descoperiră un corp mic întins pe lespezi. Era acoperit cu noroiu uscat; cadavrul avea capul pătat de sânge.

Figura îi era ca arsă, mutilată de o flacără. Unchiul se aplecă, şi se trase înapoi, gemând:

— El e!

Nu trecuse o jumătate de oră de când redactorul şef al lui *Chicago Daily News* lansase pe cei doi începători, asupra afacerei, când telefonul sună. La capătul firului se auzi vocea emoţionată a lui Mulroy.

— Şefule, am găsit trupul lui Robert Franck. A fost asasinat!

In acelaş moment, printr'o coincidenţă tragică, — d. Iacob Franck care se afla în vila sa, fu chemat la telefon.

— Aci domnul Iohnson. In cinci minute un taxi galben va veni la poarta d-tale. Şofeurul vă va conduce la destinaţia necesară. Bunăseara.

Poliţia alarmată, aflâ îndată prin centrala telefonică a oraşului, că se vorbise cu casa Franck, dintr'o farmacie din str. 33.

După cinci minute, într'adevăr, un taxi galben se opri în faţa vilei. Ettelson se apropie de şofeur:

— Ce doreşti?

— Se pare că trebue să conduc pe d. Franck.

— Unde?

— Un tânăr necunoscut mi-a spus să viu la d. Franck şi să-l duc la...

In acea clipă, un ţipăt se auzi din casă...

Ettelson lăsă pe şofeur şi se repezi înăuntru. D-na Franck leşinase. I se telefonase vestea despre găsirea cadavrului fiului său. Ettelson reveni la poartă, ca să continue a interoga pe şofeur. Dar automobilul dispăruse!

In acest timp, Mulroy şi Goldstein alergaseră la locul unde fusese descoperit cadavrul. Sub pod în mlaştină, ei găsiră nişte ochelari. Nu spuseră poliţiei despre aceasta.

Poliţia începu să facă cercetări minuţioase în împrejurimi. Seara se găsi într'un tufiş, un fel de ghioagă cu o coadă lungă de oţel. Capătul ei era învălit într'un bulgăre de gips, şi coronerul declară că Robert Franck fusese asasinat cu această armă. După aceea, asasinul arsese faţa victimei cu un acid.

Emoţia fu formidabilă. Afacerea devenia necrezut de monstruoasă. Aşadar, în clipa chiar în care asasinii urmau tratative cu nefericiţii părinţi, pentru a încasa suma de răscumpărare a victimei, ei asasinaseră de mai înainte pe băiat, şi încă cu câtă cruzime! Dar din nou ancheta se opri aci...

DEMONICUL JOHNSON

Mulroy şi Goldstein, celebri de la o zi la alta, sunt în biroul şefului lor.

— Bine, băeţi... Sunt mulţumit. Dar nu trebue să vă opriţi aci. Trebue să-mi găsiţi pe asasin!

Cei doui reporteri îşi împărţiră munca. Unul, căută în cartea de telefon farmacia, celălalt avea de făcut cercetări asupra ochelarilor.

Mulroy găsi cu uşurinţă farmacia. Farmacistul se numia Ross.

—Caut, zise Mulroy, urma unei convorbiri telefonice, ce s'a făcut de aci, cu d. Iacob Franck, alaltăeri la 3 după amiază.

Ross se gândi şi răspunse:

— Imi aduc aminte că un om a venit la mine şi a depus o scrisoare la casă, spunând că un domn cu un pachet va veni s'o ceară peste un sfert de oră.

—Sunt reporter, zise Mulroy, daţi-mi scrisoarea.

O deschise. Erau câteva rânduri dactilografiate:

„Duceţi-vă direct de aci la depozitul Ilinois central în str. 63. Un impiegat vă va da un ticket pentru trenul de Michigan, care va sosi peste 20 de minute. Luaţi trenul pentru Sud. Locul dv. e reţinut pe dreapta, după numărul indicat pe ticket".

Biletul acesta destinat desigur d-lui Franck, nu era iscălit, dar mesajul era scris cu siguranţă de misteriosul, de demonicul Johnson, care, deşi ucisese pe băiat, găsise totuş pentru părinţi marea tortură prin speranţă! Atâta perversitate, uimi întreaga Americă!...

Mulroy alergă la ziar. La intrare, dădu peste Goldstein, roşu de emoţie.

— Am o pistă! strigă Mulroy.

— Ştiu cine-i asasinul! ripostă Goldstein.

Forma deosebită a ochelarilor îi atrăsese atenţia. Vizitase zece opticieni, hotărât să vadă şi o sută, dacă ar fi fost nevoe. Al zecelea recunoscuse ochelarii şi găsise într'un registru numele cumpărătorului!

Şi Goldstein arătă lui Mulroy o fişă:

„Nathan Leopold, 4754 Green Wood avenue".

Poliţia înştiinţată, doui inspectori şefi se duseră la adresa indicată şi bătură la uşă. Un tânăr elegant le deschise.

— D. Nathan Leopold?

— Eu sunt.

Intrară. Se aflau într'o garsonieră luxoasă. Un alt tânăr se afla în cameră. Era Dick Loeb. Fură duşi amândoi la Collins. Rezistară trei zile. A patra noapte, grillingul de al treilea grad, le înfrânse rezistenţa. Mărturisiră, în camere deosebite, amândoi în acelaş timp...

CRIMA PERFECTA

Ambii erau din familii bogate. Studenţi, obţinuseră diplome importante. Ei arătară că încă de acum doi ani căutau formula crimei perfecte. După ei, erau necesare trei condiţiuni: crima perfectă trebue să fie matematică în execuţiune, nepedepsită şi *inutilă*. Imaginaseră raptul urmat îndată de asasinat şi de lunga şi complicata serie de negocieri, pentru a-şi dovedi lor înşişi inutilitatea gestului uciderii. Calculaseră cu mult timp înainte, cele mai mici detalii ale raptului, dar nu-şi aleseseră victima, decât cu un minut înainte de crimă, la întâmplare. Intâlniseră pe Robert Franck, pe care-l cunoşteau, îi oferiră o plimbare cu automobilul lor şi săriră pe el abia ajunşi în câmp. Işi învăluiseră ghioaga de oţel cu gips, ca să deruteze pe medicul legist.

Afacerea aceasta absolut autentică, a făcut mare senzaţie în America. De curând, s'a judecat procesul. Un avocat celebru, Clarence Caron, arătă pe asasini ca intoxicaţi de filozofia germană, de toată literatura sceptică şi cinică de după răsboiu. Ii înfăţişă ca pe nişte nevropaţi, bolnavi, intelectuali al căror ideal s'a diformat până la cruzime.

El salvă capetele celor doui ucigaşi, cari au fost condamnaţi la închisoare pe viaţă.

Publicul american nu-şi ascunde însă indignarea faţă de această indulgenţă.

Iar Goldstein şi Mulroy sunt azi doui mari reporteri...

Părinţii lui Robert au murit la puţin timp, după tragica aventură.

Rp.

CUM VA FI OMUL VIITORULUI

Jos: *Explorări la suprafața pământului, sărăcit de căldură, aer și apă. Exploratorii par scafandri din zilele noastre.*

Sus: *Când uscarea progresivă a pământului va fi scoborît nivelul de astăzi al oceanelor cu 1640 picioare, întinederile de apă vor cuprinde o parte foarte mică din suprafața pământului.*

Sus: *Când suprafața pământului va fi înghețată, în centru căldura va persista, oamenii retrăgându-se încet-încet, spre focarul care le va mai asigura existența.*

Fără îndoială, această perspectivă n'are nimic prea agreabil pentru noi și ne considerăm feriçiți de a nu fi ajuns în acel stadiu de perfecție chimică, trebuind încă să ne hrănim cu cărnuri și legume admirabil preparate. Dar poate că îndepărtații noștri descendenți, ne vor privi ca pe niște canibali, când după nenumărate generații, se vor fi obicinuit cu hrana lor sintetică. In orice caz, atunci va fi doar chestia de a continua existența și celelalte considerente vor cântări prea puțin, față de această necesitate.

Dar iată-ne intrând într'un nou domeniu.

Până acum am admis că omul, — pentru a supraviețui, — ar întrebuința doar metode depinzând de resursele naturale ce le are la îndemână.

In capitolul acesta, vom vedea, dacă omul ar putea trăi independent de natură, continuând să existe chiar când aceasta nu-i va mai fi de folos.

Iată-ne dar ajunși la *„ultima scenă"* — cum ar spune Shakespeare, *„a rasei umane"*, ultimul stadiu al planetei noastre muribunde, pentrucă mama sa, soarele, e o stea pe moarte, ce apare ca o lună mare, de un roșcat mohorît lunecând încet pe un cer fără aer și întunecos, ca la miezul nopții. De-oparte a pământului, ca o pată neagră și nemișcată, — stă adevărata noastră lună. Astfel nu e nici o lumină, afară de recea scânteiere a stelelor.

Unde vor fi urmașii noștri în acest teribil capitol din urmă, când lumina strălucitoarei lumi va muri cu soarele muribund?

Vor mai fi poate în viață, confortabil instalați, bine hrăniți și fericiți, dar vor fi nevoiți să se gândească la emigrare. Va fi timpul să părăsească vechea locuință, nu numai a omenirei, dar a tuturor creaturilor dispărute înaintea ei, singurul loc poate în univers, unde a existat viața. Totuș, astfel de emigrări nu se pot face decât în imaginație.

Inaintea acestei perioade finale, e prea posibil ca rasa noastră să treacă printr'o eră de extraordinară prosperitate, în timpul primelor epoci ale dispariției apelor. Descendenții noștri vor vedea oceanele retrăgându-se treptat în abisurile lor cele mai adânci, după cum se vede într'una din ilustrațiile noastre, și în cursul acestei perioade de retragere, imense teritorii vor apărea, scoțând la iveală bogății de toate felurile.

Acest nou sol, încărcat de rămășițele animalelor acumulate dealungul unui enorm număr de secole, va fi extrem de favorabil culturilor, după cum se vede în actualele *„polderuri"* răpite mării în Olanda.

Afară de asta va mai conține imense rezerve de cărbune, petrol, aur, etc.

E probabil că orașele și civilizațiile se vor muta în acele regiuni, abandonându-se vechile ținuturi, cari vor fi devenit sterpe și improprii vieții.

In cursul acestei perioade, sunt motive să sperăm că industria și știința vor realiza mari progrese ,grație acestei situații; industria utilizând materiile minerale, care acum se împuținează pe zi ce trece și pe care le va găsi atunci din abundență; știința, descoperind în noul sol, — pentru prima dată accesibil dela începutul lumii, — multe secrete învăluite astăzi în întuneric.

Intr'adevăr, în sânul mărilor a apărut întâia oară viața și în adâncimile lor putem spera să găsim rămășițele primilor strămoși ai tuturor speciilor de animale. Se poate deci presupune, că paleontologii viitorului vor putea reconstitui în întregime lanțul evoluției organismelor vii, care e astăzi foarte incomplet.

Numai acest splendid salt de progres material și desvoltare științifică, ne va salva din teribila situație în care ne vom găsi, când pământul va lua aspectul de care am vorbit mai înainte. In capitolul precedent am spus, că refugiul nostru suprem în perioada finală, va fi în interiorul pământului, unde vom găsi ultimile urme de căldură, datorită focului central și ultimile depozite de apă. Modul în care viața noastră socială va fi organizată în acea perioadă, poate fi imaginat după cum autorul a încercat s'o facă, în ilustrațiile de față.

Neputându-se stabili comunicații regulate pe suprafața globului, nu e nerezonabil să presupunem, că orașele vor fi legate prin imense tunele subterane, care vor face în parte uz de cavitățile naturale existente în adâncimi, spre a ușura construirea și vor mai deschide vaste zăcăminte de apă, acest element indispensabil vieții de care oamenii vor putea uza după voință.

Mai e deasemeni foarte posibil, ca explorările subterane să pună la dispoziția omului o importantă rezervă de forță motrică și energie. In cursul acestor călătorii spre adâncime, tunelele de comunicație vor avea să treacă prin zone calde, poate chiar arzătoare. Căldura departe de a dăuna omului, poate fi transformată de aparatele deja cunoscute principial, în curent electric. Călătorind, oamenii vor trebui să se apere de această căldură, prin pereți de o oarecare grosime. S'a calculat că aceste metode de încălzire, — care astăzi pot fi imperfect utilizate, — vor fi foarte simple pentru savanții viitorului.

In rapidul trafic subteran al viitorului, se va utiliza deasemeni forța de atracție australă. De exemplu: pornind dela Paris spre Japonia mai mult sau mai puțin în linie dreaptă, vom trebui să trecem pe lângă centrul pământului. Trenurile care vor face această călătorie puternic atrase de forța pământului la pornire, vor dobândi o viteză considerabilă și vor menținea o parte din această viteză și după ce vor fi trecut de punctul maximei de atracție. In urmă vor necesita o forță relativ slabă spre a ajunge la destinație.

Dar în orașele și casele subterane ale viitorului, va trebui să se găsească mijloace de trai, — adică să se înlocuiască elementele esențiale de astăzi, care vor lipsi: lumina, oxigenul, etc., fără de care corpurile noastre n'ar mai funcționa.

Aci putem afirma fără pericolul de a ne înșela, că aceste probleme vor fi rezolvate fără multă dificultate.

E posibil chiar, — dacă știința continuă drumul pe care l-a luat de un secol, — să ajungem a trăi în condițiuni artificiale, mult mai favorabile decât cele naturale, de cari depindem încă astăzi. Vom dovedi aceasta prin câteva exemple alese dintre multe altele. Vom face câteva citări din remarcabile rapoarte ale ultimului congres de Actinologie (știința care se ocupă cu acțiunea chimică a luminei) al Franței.

Savanți au experimentat asupra unor animale bine nutrite și îngrijite din toate punctele de vedere, pe care le țineau însă la întuneric. Ce se întâmpla cu ele? Slăbiau zi cu zi și sfârșiau printr'o moarte prematură. Tot astfel s'ar întâmpla unor oameni cari ar trăi în condițiuni similare. Supunând un timp aceste animale lipsite de lumina soarelui, unor radiații ultra-violete, temperate după anumite calcule, nu numai că le vedem crescând tot atât de puternice ca acele de sub lumina soarelui, dar constatăm foarte curând că se găsesc într'o stare mai bună decât animalele ce trăiesc în condițiuni naturale, că au câștigat în greutate și au acumulat o cantitate de calciu mai mare decât animalele normale.

Prima concluzie de tras din aceste experiențe e, că lumina artificială poate avea o mai bună influență asupra animalului, decât cea

solară. Teoreticeşte rezultă deci, că ne vom putea dispensa de ea mai târziu.

In altă experienţă, animalele au fost ţinute în întuneric şi lipsite de unele elemente nutritive, indispensabile vieţii. Au devenit rachitice, s'au atrofiat şi-au căpătat boli de ochi; supuse apoi unui nou sistem de radiaţii, a căror natură ar lua prea mult spaţiu, spre a fi descrise aci, dar care ca şi cele precedente, erau absolut artificiale, nu numai că animalele s'au vindecat, dar au continuat să prospereze şi fără hrană, — până atunci indispensabilă, — a cărei lipsă le-ar fi adus moartea, dacă ar fi rămas sub lumina solară.

Din a doua experienţă e de tras o concluzie foarte importantă pentru oamenii viitorului: chiar dacă le va lipsi o parte din hrana fără de care noi nu putem trăi astăzi, vor putea totuş să supravieţuiască decadenţei soarelui şi să se menţină prin metode artificiale de natură fizică şi chimică, similare celor descrise mai sus. Am mai putea da multe exemple de acest fel, sau enumera multe din importantele influenţe ale razelor ultraviolete, adică, razele chimice, şi ale celor infraroşii, sau ale dării de căldură, asupra nutririi corpului, şi s'ar dovedi iar şi iar ca aceste radiaţii furnizate cam cu sgârcenie de lumina solară, pot fi obţinute în mare prin aparate ştiinţifice.

Ne vom mulţumi doar să notăm că în viitoarele oraşe subterane, oamenii vor putea trăi fără lumina soarelui şi mai bine poate decât astăzi.

La fel va fi şi cu aerul pe care-l respirăm. Am tratat această chestiune într'alt capitol unde am văzut spre exemplu, că ar putea fi înlocuit de heliu şi că heliul poate fi extras pe cale artificială din diverşi corpi. In acest caz iar, vom putea trăi independent de natură. Astfel de progrese ne vor permite să trăim, dacă va fi nevoe, în regiuni foarte nefavorabile trupurilor noastre.

Pe suprafaţa pământului, care va fi devenit imposibilă de locuit, ne vom mai putea încă aventura, cum facem astăzi în adâncurile apelor, unde nu putem respira decât cu ajutorul unor anume aparate. In viitor aceste aparate se vor perfecţiona mult, spre a da omului posibilitatea de a explora suprafaţa pământului, lipsită de căldură, apă şi aer.

Se poate presupune, că viitorii exploratori vor veni din adâncumile pământului spre suprafaţă, pentru a căuta şi studia ruinele şi urmele civilizaţiilor trecute, întocmai cum archeologii noştri caută astăzi rămăşiţele trecutului.

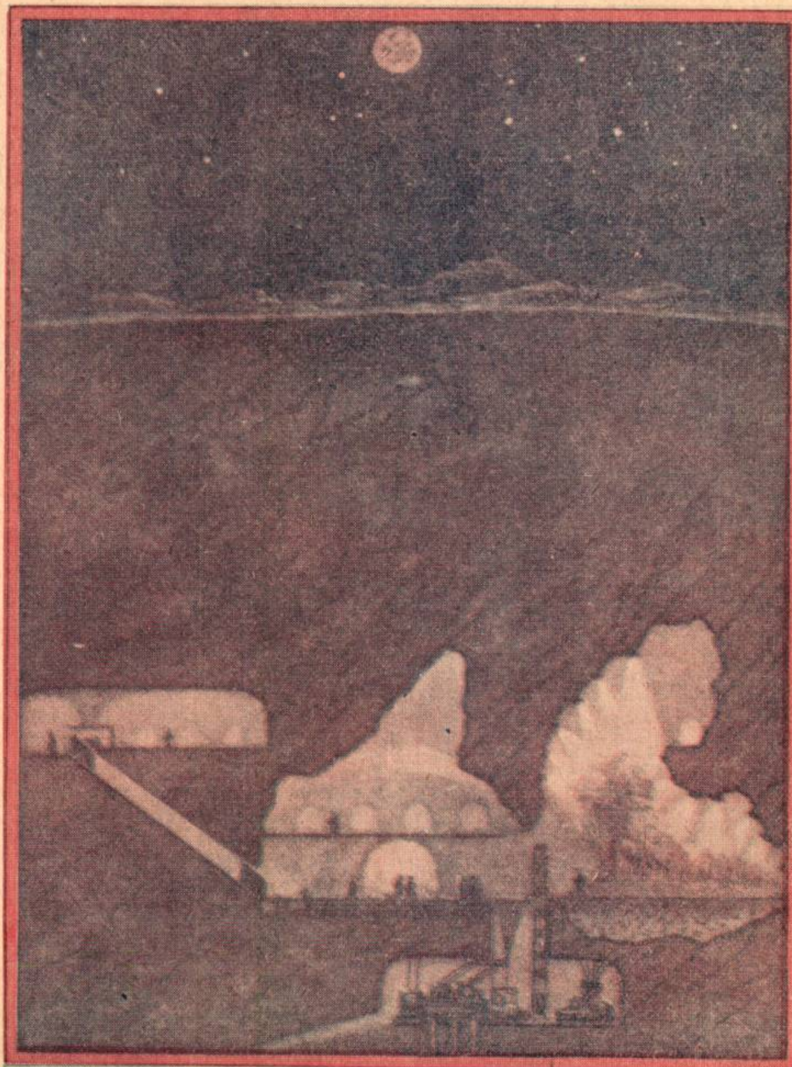
In acest scop exploratorii vor purta costume protectoare, întrucâtva similare celor de scafandru, prevăzute cu aer respirabil. Materialul lor artificial încălzit, îi va apăra de teribilul frig al suprafeţei. Echipaţi cu aceste costume, vor putea să se mişte în voie. In cursul explorărilor, fără îndoială, vor face unele descoperiri surprinzătoare, cum ar fi aeroplanul, un aparat a cărei utilizare greu le va fi s'o înţeleagă, pentrucă aeronautica nu va mai fi posibilă în perioada lor, cel puţin în forma de astăzi, într'o atmosferă care va fi prea rarefiată, spre a mai permite plutirea aparatelor în spaţiu.

Probabil că mare parte din maşinile noastre le vor părea ridicule, encombrante şi foarte disproporţionate faţă de serviciile pe care le aduceau oamenilor în trecut. Motorul acestui antic aeroplan, le va părea opera unor stupizi şi extravaganţi barbari, cari risipiau de 50—100 de ori mai multă energie decât era necesară pentru nevoile lor.

Vor privi lucrurile astfel, pentrucă vor avea la dispoziţia lor o extraordinară sursă de energie, asupra căreia trebuie să dăm o scurtă explicaţie. Astăzi, această energie ne e furnizată de natură, sub diferite forme, dar o obţinem cu preţul unor eforturi adesea foarte mari, ale căror rezultate nu sunt totdeauna satisfăcătoare. Mai departe, sursele din care o obţinem, sunt pe cale de dispariţie: cărbunele, lemnul, petrolul, etc., vor lipsi într'o zi, fără să mai vorbim de aer şi de apă. Cum vom înlocui aceste surse de energie?

Incă odată, putem spune că vom rezolva această problemă, dat fiind că rezerva de energie ce ne trebuie, se află chiar lângă noi, infinită, inepuizabilă, putându-ne produce o forţă de milioane de ori mai mare decât cea de care uzăm acum.

Ceeace ne-a lipsit până astăzi, a fost libera utilizare a acestei enorme bogăţii naturale. Unul dintre savanţii care a revelat printre primii existenţa ei, a făcut această interesantă comparaţie. Imaginaţi un om posedând o casă de bani, ce conţine milioane de dolari, în praf de aur. Acest om ar fi extrem de bogat. Presupuneţi însă că această cassă ar avea un mecanism, care nu i-ar permite să scoată mai mult de 0015 dintr'un gram: eu toată vasta sa avere, acest om ar fi extrem de sărac. Asta e tocmai situaţia de astăzi a omenirei. Bogăţia de forţă de care vorbim, e energia intra-atomică, adică energia condensată în materie şi eliberată lent.

Clişeul de mai sus, imaginat de fantezia desenatorului, ne arată ce aspect vor avea locuinţele şi căile de comunicaţie ale viitorului.

Din cauza lipsei de căldură, provocată de răcirea soarelui, omenirea se va retrage spre centrul pământului, din ce în ce mai spre centrul lui, acolo unde căldura focarului interior va mai putea răsbate. Tunele uriaşe vor înlesni comunicaţiile între aşezările omeneşti.

Vreţi să vă daţi seama de imensitatea acestei energii?

Luaţi un grăunte de uranium. Acest metal, ca multe alte corpuri, lansează în spaţiu părticele din el, cu o viteză, se crede, egală cu aceea a luminei, adică, în cifre rotunde 300.000 km. pe secundă. Dar aceste părticele sunt atât de mici, încât e nevoe de milioane şi milioane de ani, pentru ca bucata de metal să dispară cu desăvârşire.

Acum, să presupunem că într'o zi vom găsi o metodă de a elibera toţi atomii dintr'o bucată de metal, într'un interval foarte scurt — de ex. într'o secundă. Forţa reprezentată de aceste părticele, mişcându-se cu inimaginabila viteză pe care o au şi oprite în plin sbor, într'o secundă, ar corespunde cifrei aproximative de 6.800.000.000 cai putere. Asta ne duce la concluzia că o fărâmă de metal de mărimea unei furnici, conţine o energie egală cu 3000 tone de cărbune.

Evident, o disociaţie atât de rapidă a materiei, pare să rămână în veci dincolo de puterile noastre, chiar când ştiinţa va fi făcut imense progrese. N'avem însă nevoe de o forţă atât de mare. Dacă cea pe care am obţine-o din materia în disociaţie, ar fi de 100.000 de ori mai slabă decât cea calculată mai sus, ar depăşi încă imens rezultatele noastre de astăzi şi ne-ar da posibilitatea să transformăm lumea din jurul nostru. Vom ajunge vreodată în acest punct? Totul ne îngădue să credem că e cu putinţă.

Dela descoperirea radiului şi a substanţelor radioactive, s'a realizat un progres considerabil în această direcţie. Când înţelegem principiul ce stă la baza unui efect, avem dreptul să sperăm că într'o zi vom reuşi să-l controlăm.

Radioactivitatea materiei şi diversele sale consecinţe, răstoarnă principiile acceptate în trecut în fizica şi chimia universului, revelându-ne deabia cele mai simple secrete. Probabil că într'un timp relativ scurt, noţiuni pe cari le-am acceptat ca inebranlabile în ştiinţă, vor fi abandonate şi înlocuite prin legi cu totul noui, care ne vor modifica mult existenţa şi concepţiile de până acum, asupra ei.

In momentul de faţă, ceeace întrezărim, ne dă siguranţa că rasa omenească se va bucura încă mult timp de confort, că va continua să se desvolte fără încetare, până la triumful său asupra naturii.

Astăzi însă, acest triumf e departe de a fi asigurat, pentrucă mai avem încă mult de străbătut şi multe pericole de evitat înainte de a-l atinge. Vechea noastră inamică mai are încă multe arme, pe care le poate întrebuinţa împotriva noastră şi cum ne pizmue pentrucă i-am smuls câteva din marile-i secrete, luptă pas cu pas ca să ni le reia, şi să ne pedepsească îndrăsneala.

Omul şi-a dat de mult seama de această presupusă ostilitate a naturii. In antichitate chiar, a căutat s'o exprime în simboluri.

Vechea legendă a lui Prometeu, care furând focul din cer pentru a dobândi puterea zeilor, e urmărit de răzbunarea lui Jupiter, nu e simplă născocire a unui poet, — ca toate legendele vechi, şi vom avea într'o zi ocazia s'o demonstrăm, — ci are o bază de profund adevăr.

Acea intuiţie care există în inteligenţa omului şi care, fără îndoială, aparţine părţii nemuritoare a naturii sale, l-a făcut să prevadă sub forma unui simbol, viitorul speciei sale şi eventualul său destin.

Ca şi Prometeu, omul e poate astăzi pe punctul de a descoperi secretul vieţii şi simte vulturul sfâşiindu-i măruntaiele, se sbate să-l îndepărteze dar acesta se întoarce tot mai crud şi mai persistent.

In momentul de faţă, nimeni nu poate spune cine va ieşi victorios din această interminabilă luptă.

Ce reprezintă această feroce pasăre, în viaţa reală?

Pe cine reprezintă Hercule, care în legendă vine să elibereze pe Titan?

In care ramură a ştiinţei îl vom găsi?

Toate acestea sunt chestiuni la cari vom încerca să răspundem mai târziu.

(Sfârşitul în no. viitor).